

Valsts akciju sabiedrība
“Latvijas dzelzceļš”

Konsolidētais
2021. gada pārskats

SATURS

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU	3
VADĪBAS ZIŅOJUMS	5
KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI	17
KONSOLIDĒTAIS PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS	17
KONSOLIDĒTAIS APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS.....	18
KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI.....	19
KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS	21
KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS	22
KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI	24
VAS "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" PAZIŅOJUMS PAR KORPORATĪVO PĀRVALDĪBU "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNĀ 2021. GADĀ	60
NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS	67

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBU

Koncerna mātes sabiedrības nosaukums	LATVIJAS DZELZCEĻŠ
Koncerna mātes sabiedrības juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Adrese	Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1547
Vienotais reģistrācijas numurs	40003032065
Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā	01.10.1991.
Reģistrācijas datums Komercreģistrā	10.09.2004.
Reģistrācijas vieta	Rīga
Komersanta reģistrācijas apliecības izdošanas datums	10.09.2004.
Akcionārs	Latvijas Republika (100%)
Kapitāla daļu turētājs	Latvijas Republikas Satiksmes ministrija Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1743
Pārraudzības institūcija	Sabiedrības padome
Padome	Jānis LANGE, padomes priekšsēdētājs Andris LIEPIŅŠ, padomes priekšsēdētāja vietnieks no 11.11.2021., padomes loceklis Andris MALDUPS, padomes loceklis Reinis CEPLIS, padomes loceklis Juris KAĻENUKS, padomes loceklis no 02.02.2022. Aigars LAIZĀNS, padomes loceklis līdz 01.02.2021.
Pārvaldes institūcija	Sabiedrības valde
Valde	Māris KLEINBERGS, valdes priekšsēdētājs Vita BALODE-ANDRŪSA, valdes locekle Rinalds PĻAVNIEKS, valdes loceklis no 01.08.2021. Ēriks ŠMUKSTS, valdes loceklis līdz 14.01.2022.
Revidenti	SIA "PricewaterhouseCoopers" vienotais reģ. Nr. 40003142793 LZRA komercsabiedrības licence Nr .5 Kr.Valdemāra iela 21-21 Rīga, LV-1010 Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Ilandra Lejiņa Sertifikāts Nr. 168
Pārskata gads	2021. gada 1. janvāris – 2021. gada 31. decembris

Meitas sabiedrības

SIA "LDZ CARGO"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003788421
Adrese	Dzirnavu iela 147, k-1, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2021. – 31.12.2021.
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003788351
Adrese	Turģeņeva iela 21, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2021. – 31.12.2021.
SIA "LDZ infrastruktūra"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003788258
Adrese	Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2021. – 31.12.2021.
SIA "LDZ apsardze"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003620112
Adrese	Zasas iela 5-3, Rīga, LV-1057
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2021. – 31.12.2021.
AS "LatRailNet"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40103361063
Adrese	Turģeņeva iela 21, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2021. – 31.12.2021.
SIA "LDZ Loģistika"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003988480
Adrese	Dzirnavu iela 147, k-2, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata periods	01.01.2021. – 31.12.2021.
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" meitas sabiedrība SIA "Rīgas Vagonbūves uzņēmums "Baltija"™"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40103419565
Adrese	Turģeņeva iela 14, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"
Pārskata periods	01.01.2021. – 31.12.2021.

VADĪBAS ZIŅOJUMS

PAR "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNA SAIMNIECISKO DARBĪBU 2021. GADĀ

1. "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNA RAKSTUROJUMS

"Latvijas dzelzceļš" koncerns (turpmāk tekstā – *Koncerns*) pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncernā ietilpst: *Koncerna* mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš" (turpmāk tekstā – *Latvijas dzelzceļš* vai *Sabiedrība*), SIA "LDZ CARGO", SIA "LDZ ritošā sastāva serviss", SIA "LDZ infrastruktūra", SIA "LDZ apsardze", SIA "LDZ Loģistika", AS "LatRailNet", kā arī SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" meitas sabiedrība SIA "Rīgas Vagonbūves uzņēmums "Baltija".

Lai nodrošinātu *Koncerna* biznesa virzienu attīstību un konkurētspēju, ir izstrādāta vienota *Koncerna* stratēģija un mērķi, nodrošinot optimālu ražošanas un investīciju resursu sadalījumu starp biznesa virzieniem un *Koncerna* sabiedrībām, lēmumu pieņemšanas koordināciju un efektīvu to īstenošanas kontroli. *Latvijas dzelzceļš* pārstāv *Koncerna* intereses starptautiskā līmenī.

Latvijas dzelzceļš ir viens no lielākajiem uzņēmumiem Latvijā, kas ar savu saimniecisko darbību dod nozīmīgu ieguldījumu valsts tautsaimniecībā, nodrošinot dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pasažieru un kravu pārvadājumiem.

Latvijas dzelzceļa galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. *Latvijas dzelzceļa* kā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja īpašumā uz 31.12.2021. ir sliežu ceļu tīkls ar izvērsto garumu 3 147 km, ieskaitot ar tiem tehnoloģiski saistītos staciju ceļus un pievedceļus, kā arī citi infrastruktūras objekti.

Latvijas dzelzceļš sniedz Dzelzceļa likuma 12.¹panta pirmajā daļā minēto publiskās lietošanas dzelzceļa minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa un piekļuves publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkopes vietām, pakalpojumu, kravas vagonu apstrādes, vagonu tehniskās apkopes un apskates pakalpojumus, elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumus, nomas pakalpojumus, informācijas tehnoloģiju pakalpojumus, elektronisko sakaru pakalpojumus, principāla pakalpojumus, kā arī citus pakalpojumus.

SIA "LDZ CARGO" veic vietējos un starptautiskos dzelzceļa kravu pārvadājumus, nodrošina vilces pakalpojumus, sniedz kravas vagonu izmantošanas pakalpojumus, kā arī organizē starptautiskos pasažieru pārvadājumus.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" veic dzelzceļa ritošā sastāva tehnisko apkopi un remontu, lokomotīvu ekipēšanu un modernizāciju, sniedz lokomotīvu, kā arī sliežu ceļu mašīnu un mehānismu nomas pakalpojumus.

SIA "LDZ Loģistika" sniedz kravu intermodālus ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumus, kā arī nodarbojas ar jaunu kravu plūsmu piesaisti un organizē dzelzceļa kravu pārvadājumus starp Eiropas un Āzijas valstīm.

SIA "LDZ apsardze" sniedz dažādu objektu, t.sk. nekustamo īpašumu, dzelzceļa kritiskās infrastruktūras un kravu fiziskās un tehniskās apsardzes pakalpojumus, kā arī veic apsardzes, ugunsdrošības un video novērošanas sistēmu projektēšanu, montēšanu un apkopi. Pakalpojumi tiek sniegti gan juridiskām personām, t.sk., *Koncerna* sabiedrībām, gan privātpersonām.

SIA "LDZ infrastruktūra" sniedz sliežu ceļu mašīnu un mehānismu nomas pakalpojumus.

AS "LatRailNet" ir dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja. Šī sabiedrība pieņem lēmumus par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali, vilcienu ceļu iedalīšanu, piekļuves maksas aprēķināšanas sistēmu, maksas noteikšanu, novērtēšanu un iekasēšanu, kā arī sadarbojas ar citiem būtisko funkciju veicējiem starptautisko savienojumu jautājumos.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" meitas sabiedrība SIA "Rīgas Vagonbūves uzņēmums "Baltija"" vēsturiski dibināta ar mērķi attīstīt vagonbūvi Latvijā.

Lai pilnveidotu labas korporatīvās pārvaldības praksi un attīstītu izpratni par sociālo atbildību *Koncernā*, kā arī nostiprinātu ilgtspējīgu un vienlaikus inovatīvu domāšanu tradīcijām bagātajā dzelzceļa

nozārē, kopš 2016. gada *Latvijas dzelzceļš* gatavo ilgtspējas pārskatu pēc starptautiski atzītajām Global Reporting Initiative (GRI) vadlīnijām (tagad – GRI standarta). Tāpat *Koncerna* sabiedrības to snieguma ilgtspējas jomā novērtēšanai ik gadu piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā Ilgtspējas indeksa novērtējumā. Novērtējot *Koncerna* sabiedrību sniegumu ilgtspējīgas attīstības un labas pārvaldības jomā, 2021. gada jūnijā Ilgtspējas indeksa eksperti piešķir *Latvijas dzelzceļam* zelta kategorijas vērtējumu, bet tā atkarīgajām sabiedrībām šādus vērtējumus: SIA “LDZ CARGO” – Ilgtspējas indeksa augstāko jeb platīna kategoriju, SIA “LDZ ritošā sastāva serviss” un SIA “LDZ apsardze” – sudraba kategoriju, un SIA “LDZ Loģistika” – bronzas kategoriju.

Ņemot vērā kravu pārvadājumu tendences, 2021. gadā turpinājās 2019. gada nogalē uzsāktā *Koncerna* sabiedrību procesu pārskatīšana, kuru ietekmē samazinājās arī darbinieku skaits.

2021. gadā vidējais *Koncerna* darbinieku skaits ir 7 151 darbinieki. Salīdzinot ar 2020. gadu, tas ir samazinājies par 1 388 darbiniekiem.

2. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI

Koncerna konsolidētie ieņēmumi 2021. gadā ir 249 177 tūkst. *euro* (EUR). Salīdzinot ar 2020. gadu, konsolidētie ieņēmumi ir samazinājušies par 4 689 tūkst. EUR jeb 1,9%.

Ieņēmumi no kravu pārvadājumiem, kas veido būtiskāko daļu - 49% - no *Koncerna* konsolidētā neto apgrozījuma, salīdzinājumā ar 2020. gadu ir samazinājušies par 15 141 tūkst. EUR jeb 11%.

2021. gadā kopējais vilcienu-km skaits salīdzinājumā ar 2020. gadu ir samazinājies par 2,6%, t.sk. kravu pārvadājumos par 7,1%, savukārt vilcienu-km skaits pasažieru pārvadājumos ir palielinājies par 1,1%. Dzelzceļa kravu pārvadājumi Latvijas Republikā pārsvarā ir vērsti no valsts austrumu robežām uz Latvijas trīs lielākajām ostām – Rīgu, Ventspili un Liepāju caur Latvijas austrumdaļas lielajiem dzelzceļa mezgliem Daugavpili un Rēzeknē, veidojot Austrumu-Rietumu tranzīta koridoru, kas savienots ar dzelzceļa līniju starp valsts Ziemeļu – Dienvidu robežām, un savā starpā savienotas arī ar reģionālām līnijām.

2021. gadā pa dzelzceļu tika pārvadātas 21 963 tūkst. tonnas, kas ir par 2 150 tūkst. tonnām jeb 8,9% mazāks nekā 2020. gadā, kad tika pārvadātas 24 113 tūkst. tonnas. Lielāko īpatsvaru – 61,3% veidoja importa pārvadājumi, to apjoms 2021. gadā sasniedza 13 473 tūkst. tonnu, kas ir par 17,4% mazāk nekā iepriekšējā gadā.

Būtiskāko pārvadājumu daļu veido naftas un naftas produktu pārvadājumi (28,7%), kā arī graudi, graudu pārstrādes produkti, sēklas un augļi (20,3%). Minerālmēslu pārvadājumu īpatsvars kopējā pārvadājumu apjomā ir 11,3%, koksnes un tās izstrādājumu īpatsvars ir 8,1%, akmeņogļu pārvadājumu īpatsvars ir 9,3%. Citu kravu veidu īpatsvars 2021. gadā ir 22,3% no kopējiem kravu pārvadājumiem.

Lielāko daļu no *Koncerna* ieņēmumiem nodrošina SIA “LDZ CARGO”, kas ir nozīmīgs transporta un loģistikas nozares uzņēmums Latvijā.

Lielākā daļa no SIA “LDZ CARGO” pārvadāto kravu apjoma ir no Krievijas – 54,1%. Pārējo valstu īpatsvars pārvadāto kravu apjomā ir šāds: Baltkrievija – 28,0%, Lietuva – 10,1%, Kazahstāna – 5,0%, Ukraina – 1,8%, Uzbekistāna – 0,5%, Igaunija – 0,4% un citas valstis – 0,1%.

SIA “LDZ CARGO” ir vienīgais transporta un uzglabāšanas nozares sauszemes transporta sektora uzņēmums Latvijā, kas nodrošina dzelzceļa pasažieru pārvadājumus starptautiskajā satiksmē. Pandēmijas COVID-19 izplatības ierobežošanai 2021. gadā turpinājās spēkā esošo ierobežojumu piemērošana, kas attiecās uz kaimiņvalstīm, kuras nav ES dalībvalstis. Tā kā visiem esošajiem starptautisko pasažieru vilcienu maršrutiem galamērķi bija uz valstīm, kas nav ES dalībvalstis, 2021. gadā starptautiskie pasažieru pārvadājumi, kas tika pārtraukti 2020. gada martā, netika atjaunoti.

Pa *Latvijas dzelzceļa* publiskās lietošanas infrastruktūru platsliežu dzelzceļa līnijās 2021. gadā pārvadāti 11 194 tūkst. pasažieri, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu to skaits ir samazinājies par 13%.

Koncerna konsolidētie ieņēmumi par infrastruktūras izmantošanu, salīdzinot ar 2020. gadu, ir palielinājušies par 1 954 tūkst. EUR jeb 12,1%, ieņēmumi palielinājās gan no privātiem kravu pārvadātājiem, gan no pasažieru pārvadātāja, ko sniedz saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu.

Koncerna peļņa pēc nodokļiem ir 3 909 tūkst. EUR. Salīdzinājumam - 2020. gadu *Koncerns* noslēdza ar zaudējumiem 35 515 tūkst. EUR apmērā. *Koncerna* konsolidētais pašu kapitāla apjoms uz 2021. gada 31. decembri ir 397 828 tūkst. EUR, kas ir par 3 909 tūkst. EUR jeb 1% vairāk nekā 2020. gada 31. decembrī.

Koncerna sabiedrības ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka ir pieejami atbilstoši kredītresursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. 2021. gada 31. decembrī *Koncerna* apgrozāmie līdzekļi pārsniedz tā īstermiņa saistības par 41 401 tūkst. EUR, kā rezultātā kopējā likviditāte - apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām - ir 1,4. Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 19 055 tūkst. EUR, kas saistīti ar Eiropas Savienības (ES) projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, tāpēc ir zema riska iespēja, ka šo saistību segšanai būs nepieciešami finanšu līdzekļi. Kopējās likviditātes rādītājs, neiekļaujot nākamo periodu ieņēmumus, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, ir 1,8. 2021. gada 31. decembrī un 2022. gada sākumā nevienam ilgtermiņa aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

Neskatoties uz kravu pārvadājumu apjomu samazināšanos, *Koncerns* turpināja nodrošināt infrastruktūras un pakalpojumu sniegšanas kvalitāti un atbilstošu drošības līmeni, un kopējais *Koncernā* izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2021. gadā sasniedza 15 954 tūkst. EUR (bez *Koncerna* ietvaros veiktajiem kapitālieguldījumiem). Finanšu resursi ieguldīti pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē, nemateriālajos ieguldījumos, kā arī jaunu objektu būvniecībā.

Latvijas dzelzceļa kapitālieguldījumu apjoms 2021. gadā ir 12 041 tūkst. EUR. Kapitālajā remontā ieguldīti 7 203 tūkst. EUR, esošo IT sistēmu atjaunošanā 595 tūkst. EUR, pārskata periodā iegādātas tehnoloģiskās iekārtas sliežu ceļu remontam un uzturēšanai, kā arī iekārtas turpmākai informācijas sistēmu un sakaru līdzekļu attīstībai un citi nemateriālie aktīvi 453 tūkst. EUR apmērā. Infrastruktūras attīstībā ieguldīti 3 790 tūkst. EUR.

SIA "LDZ CARGO" izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2021. gadā sasniedza 51 336 tūkst. EUR, kas ieguldīti pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē. Sabiedrība īstenojusi ilgtermiņa investīcijas projektu un 2021. gada janvārī iegādājusies 14 2M62UM sērijas dīzeļlokomotīves par 50 694 tūkst. EUR no SIA "LDZ ritošā sastāva serviss".

SIA „LDZ ritošā sastāva serviss” izpildīto kapitālieguldījumu apjoms 2021. gadā sasniedza 3 006 tūkst. EUR. No tiem nozīmīgākie projekti ir dīzeļlokomotīvu kapitālie remontu, kas veikti par kopējo apjomu 1 939 tūkst. EUR, specializētās riteņu virpas KZTS 1836M10 kapitālais remonts un modernizācija par 300 tūkst. EUR, Daugavpils vagonu remonta centra cisternu mazgāšanas iecirkņa nojumes celtniecība par 295 tūkst. EUR, kā arī veikti citi kapitālieguldījumi.

3. MĒRĶI UN TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

Strauji samazinoties kravu pārvadājumu apjomiem, turpinās darbs pie *Koncerna* darbības efektivitātes veicināšanas, pārskatot biznesa, organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, lai palielinātu *Koncerna* saimnieciskās darbības efektivitāti un samazinātu izmaksas, kā arī nodrošinātu *Koncerna* konkurētspējīgu un ilgtspējīgu darbību nākotnē.

Tā kā ievērojama izmaksu daļa ir saistīta ar darbinieku resursiem - darba samaksas izmaksām, pārskatot organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, 2022. gadā turpināsies 2019. gadā uzsāktā *Koncerna* darbinieku skaita optimizācija.

Lai veicinātu *Koncerna* biznesa modeļa īstenošanu, *Koncerna* sabiedrībām ir izstrādāti biznesa plāni līdz 2025. gadam un rīcības plāni laika posmam līdz 2025. gadam.

Koncerna biznesa modelis ir balstīts uz tā rīcībā esošajiem aktīviem – kvalitatīvu infrastruktūru, kompetentu komandu un ilggadēju pieredzi, vienlaikus būtiski paplašinot *Koncerna* jau esošās darbības jomas, attīstot ekspedīcijas darbību, t.sk. jūras ekspedīciju, autotransporta ekspedīciju, noliktuva pakalpojumus, papildus pēcapstrādes pakalpojumu u.c.

Kravu pārvadājumu un loģistikas biznesa virziena nākotnes prioritātes – kravu pārvadājumi, specializētas kravas, cieša sadarbība ar ostu pārvaldēm un ostu termināļiem, vienots loģistikas piedāvājums.

Lai kāpinātu *Koncerna* sabiedrību darbības efektivitāti un produktivitāti, arī turpmāk akcents tiks likts uz cilvēkresursu un materiālrresursu bāzes pārdomātu izmantošanu, samazinot izmaksas. Līdz ar to arī turpmāk tiks pārskatīti tehnoloģiskie procesi, veicamās funkcijas, kā arī izvērtētas *Koncerna* pārvaldības iespējas.

Latvijas dzelzceļš un visa valsts transporta un loģistikas nozare tieši konkurē ar tuvākajām kaimiņvalstīm – Lietuvu un Igauniju – par pārvadājumu piesaisti Latvijas tranzīta koridoram.

Infrastrukturā pakalpojumu efektivitāte būs viens no izšķirošajiem faktoriem konkurences cīņā par kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu.

Kravu pārvadājumu apjomu samazināšanās, kā arī nepietiekošā finansējuma pasažieru infrastruktūras uzturēšanai rezultātā radušās finanšu līdzsvara saglabāšanas grūtības plānots risināt Daudzgaļu līgumā noteiktajā kārtībā.

2022. gadā *Koncerna* un *Sabiedrības* galvenās prioritātes un mērķi būs saistīti ar uzņēmumu darbības efektivitātes būtisku palielināšanu un finanšu līdzsvara atgūšanu un nostiprināšanu, kā arī ar jaunizstrādāto organizatorisko un tehnoloģisko procesu ieviešanu un nostabilizēšanu.

Līdz ar *Koncerna* darbības virzienu pārskatīšanu un efektivitātes veicināšanu 2022. gadā būtiska uzmanība tiks pievērsta mērķa tirgu un kravu segmentu diversifikācijai, piesaistot kravu pārvadājumus jaunos tirgos, izstrādājot jaunus pakalpojumus u.c.

Līdz ar šiem mērķiem *Koncerns* aktīvi strādās arī pie pasažieru vajadzībām nepieciešamās ērtas un efektīvas infrastruktūras attīstības, kā arī nemainīgi rūpēsies par drošības veicināšanu pie un uz sliežu ceļiem.

Ņemot vērā 2022. gadā notiekošos intensīvos pārmaiņu procesus, *Koncerna* vadības komanda nodrošinās efektīvu finanšu un personāla vadību, kā arī īstenos visaptverošu un caurspīdīgu komunikāciju gan uzņēmuma iekšienē, gan ar klientiem, sadarbības partneriem, iesaistītajām pusēm un plašu sabiedrību.

Latvijas dzelzceļa stratēģija un rīcības plāns akceptēts ar 05.07.2021. *Latvijas dzelzceļa* valdes lēmumu Nr.VL-34/240, un apstiprināts ar Latvijas dzelzceļa padomes 14.07.2021. lēmumu Nr.PA1.2./8-6.

Ar Ministru kabineta 16.06.2021. rīkojumu Nr.421 *Latvijas dzelzceļa* vispārējais stratēģiskais mērķis ir apstiprināts sekojošā redakcijā - Nodrošināt efektīvu, drošu un ilgtspējīgu dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu, piedāvājot arī konkurētspējīgus loģistikas, dzelzceļa ritošā sastāva remonta un apkopes, stratēģiski svarīgu objektu apsardzes pakalpojumus, sekmējot videi draudzīgu dzelzceļa pārvadājumu attīstību.

2021. gadā izstrādāta un ar 2021. gada 1. marta valdes lēmumu Nr. VL-9/95 apstiprināta un 18.03.2021. padomes lēmumu Nr. PA 1.2.13-13 zināšanai pieņemta "VAS "Latvijas dzelzceļš" koncepcija infrastruktūras attīstībai 2021 – 2035", kas ietver patreizējo infrastruktūras un ar to saistīto uzņēmuma darbības aspektu aprakstu un ieskicē *Latvijas dzelzceļa* stratēģiskās attīstības vīziju un tās būtiskākos virzienus, kas tieši atainojas izstrādātajā *Latvijas dzelzceļa* vidēja termiņa darbības stratēģijā, uz infrastruktūras attīstību un modernizāciju vērstajos projektos u.c. dokumentos.

Domājot par *Latvijas dzelzceļa* attīstību un konkurētspēju nākotnē, līdz ar regulārajiem kapitālieguldījumiem infrastruktūras kvalitātes un drošības līmeņa uzturēšanā finansiālo iespēju robežās turpinās darbs pie uzsāktā Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta "Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava-Mangali-Ziemeļblāzma modernizācija" īstenošanas, par kura būvniecību 2019. gadā tika noslēgts līgums. Projekta ietvaros paredzēts paaugstināt caurvedes spēju, izbūvējot otros sliežu ceļus posmā Mangali – Ziemeļblāzma, modernizēt signalizācijas sistēmu atbilstoši mūsdienu tehnoloģijām, kā arī paaugstināt drošību, izbūvējot divlīmeņu šķērsojumus gājējiem. 2021. gadā projekta ietvaros pabeigti projektēšanas darbi un atsevišķos iecirkņos uzsākti būvdarbi.

2021. gadā uzsākta Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta "Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija" īstenošana, kura ietvaros paredzēts izbūvēt 48 stacijās paaugstinātās pasažieru platformas, paaugstinot pasažieru un vilcienu kustības drošību, pasažieru apkalpošanas kvalitāti un komfortu, kā arī samazinot ietekmi uz vidi. 2021. gadā tika noslēgti līgumi par būvdarbu veikšanu. Projekta ietvaros uzsākti projektēšanas darbi.

Vienlaicīgi notiek darbs pie vēl divu projektu sagatavošanas, kurus plānots īstenot ar Kohēzijas fonda līdzfinansējumu:

- "Nožogojumu un gājēju pāreju ierīkošana dzelzceļa infrastruktūras objektos";
- "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai".

Abos projektos veikti iepirkumi par projektēšanas un būvniecību, kā arī notiek darbs pie projektu iesniegumu sagatavošanai, lai nodrošinātu to iesniegšanu Centrālajai Finanšu un līgumu aģentūrai Kohēzijas fonda līdzfinansējuma piesaistei.

SIA "LDZ CARGO" ir būtiski saglabāt un nostiprināt esošo pozīciju kravu pārvadājumos un pievērst īpašu uzmanību jaunu kravu piesaistei no jauniem tirgiem un palielināt starptautisko pasažieru pārvadājumu rentabilitāti, nodrošinot komercdarbības virzienu attīstību un konkurētspēju un nepārtraukti uzlabojot pakalpojumu kvalitāti, efektivitāti un darba ražīgumu, nodrošinot piedāvāto

pakalpojumu pastāvīgu modernizāciju un progresu. 2021. gada beigās uzsākta SIA "LDZ CARGO" jaunās vidēja termiņa darbības stratēģijas 2022. -2026. gadam izstrāde.

Sekojošā līdži nozares tendencēm, kā arī ES noteiktajiem attīstības mērķiem, lai atslogotu Latvijas autoceļus no smagās kravu pārvadājumu tehnikas un tās radītā kaitējuma gan apkārtējai videi, gan autoceļu kvalitātei, kā arī, lai sniegtu iespēju visiem autokravu īpašniekiem un ekspeditoriem nodrošināt efektīvākus un izdevīgākus kravu pārvadājumus, 2021. gadā tika uzsākts projekts "Zaļā pārmija" jeb "Green Switch", kas ir jauns pakalpojums - regulāri auto puspiekabju pārvadājumi pa dzelzceļu. Klientiem tiek piedāvāts kravas kopā ar puspiekabi, bet bez vilcēja un autovadītāja, pārcelt uz dzelzceļu, kur tās tiek nogādātas nepieciešamajā ostas terminālī Liepājā vai Ventspilī un uzceltas uz prāmja "Stena Line", lai tālāk dotos uz Vāciju vai Skandināvijas valstīm (šāda veida pārvadājumi notiek gan no Latvijas, gan uz Latviju). Šādu kombinēto pārvadājumu attīstīšana ir viena no SIA "LDZ CARGO" prioritātēm.

2021. gada beigās SIA "LDZ CARGO" ir saņēmusi ES vienoto drošības sertifikātu, kas ļauj veikt pārvadājumus visā Lietuvas un Igaunijas teritorijā, tādējādi kļūstot par vienīgo pārvadātāju, kas ir sertificēts veikt pārvadājumus visās trīs Baltijas valstīs un iegūstot iespēju paplašināt savu uzņēmējdarbības sfēru citu valstu teritorijā.

Lai panāktu ātrāku un ērtāku informācijas apmaiņu starp pārvadātāju un klientu kravas pārvadājumu jomā, SIA "LDZ CARGO" papildus jau 2021. gadā izstrādātajiem risinājumiem līgumu, vēstuļu un citu dokumentu parakstīšanai ar elektronisko parakstu turpina darbu, lai paplašinātu elektroniskā paraksta lietošanas iespējas kravu pārvadājumu dokumentu aprītē. SIA "LDZ CARGO" aktīvi iesaistās izstrādātās Kravu kustības pārvaldības informācijas sistēmas funkcionalitātes paplašināšanā. Sistēmas funkcionalitāte paredz klientu apziņošanu, elektroniskās dzelzceļa pavadzīmes noformēšanu un izmantošanu, muitas dienestu iepriekšēju informēšanu elektroniskā veidā par ievadamām kravām, informācijas sagatavošanu un iesniegšanu par sūtījumiem elektroniskā veidā. Tiek turpināta esošo informācijas sistēmu attīstīšana ar mērķi pilnībā atteikties no papīrveida pārvadājumu dokumentiem gan iekšzemes, gan starptautiskajā satiksmē.

Lai nodrošinātu SIA "LDZ CARGO" izvirzīto mērķu sasniegšanu un augstas kvalitātes līmeņa pakalpojumu sniegšanu, 2021. gadā realizēti vairāki investīciju projekti, t.sk. investīti līdzekļi jaunu tehnoloģiju ieviešanā darba tehnoloģiskā procesa uzlabošanai:

- 2021. gadā 7 lokomotīves tika aprīkotas ar drošības ierīcēm, kas paredzētas darbam bez mašīnistu palīga.
- Nolūkā nodrošināt ritošā sastāva efektīvu izmantošanu un veikt darba tehnoloģijas pilnveidošanu 2021. gada 4. ceturksnī tika uzsākta manevru lokomotīvu aprīkošana ar videonovērošanas sistēmu.
- Lai automatizētu mašīnistu maršruta lapas aprites procesu, aizvietojo ar papīrveida mašīnistu maršruta lapu ar tās elektronisko versiju, optimizētu mašīnistu maršruta lapas aizpildīšanas procesu, minimizējot informācijas dublēšanos un papildus darbības, kā rezultātā paaugstinātu datu iegūšanas efektivitāti un elastīgumu, uzsākta elektroniskās mašīnistu maršruta lapas informācijas sistēmas (ELIS) ieviešana.
- 2021. gada 4. ceturksnī tika noslēgts līgums par digitālo lokomotīvu radiostaciju iegādi un uzstādīšanu un uzsākta lokomotīvu aprīkošana ar radiostacijām.
- Kravas pārvadājumu nodrošināšanai un kravas pārvadāšanas pakalpojuma sniegšanas kvalitātes uzlabošanai, kā arī, ņemot vērā vagonu parka novecošanos, 2021. gada 14. decembrī ir parakstīts pirkuma līgums par 60 pusvagonu iegādi.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" 2022. gadā plāno veikt aktīvas darbības pakalpojumu sniegšanas attīstībai ārpus Baltijas valstu teritorijas. Sabiedrība aktīvi piedalās publiskajās iepirkumu procedūrās un privāto uzņēmumu izsludinātajos, lokomotīvu un vagonu remontu iepirkumos Polijā, Ukrainā, Krievijā un citās Eiropas un NVS valstīs. Lai veiksmīgāk pārstāvētu savas intereses ārvalstīs, sabiedrība ir noslēgusi vairākus sadarbības līgumus ar ārvalstu partnerkompānijām, ar kuru palīdzību tiks panākta sabiedrības konkurētspējas palielināšanās ārvalstu tirgos.

2021. gadā, attīstot savu darbību ārpus Latvijas robežām, SIA "LDZ ritošā sastāva serviss", ir saņēmis sertifikātu "CEPT ACY", kas uzņēmumam dod iespēju sniegt lokomotīvu remonta pakalpojumus Ukrainā bāzēto lokomotīvu īpašniekiem. Līdz ar saņemto sertifikātu, SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" turpmāk varēs sākt veikt plaša spektra remontdarbus uz Ukrainas sliežu ceļiem ekspluatējamajām lokomotīvēm. Sertifikāts "CEPT ACY" ļauj SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" veikt gan lokomotīvu tekošo remontu, kas ietver dažādu detaļu, lokomotīvu ritenpāru apkopi, gan kapitālo remontu jeb atjaunošanas remontu ar kalpošanas termiņa pagarināšanu, kura ietvaros tiek veikta lokomotīves elektrosavienojumu, virsbūves, motora pārsega, rāmja un nesošo metālkonstrukciju daļēju nomaiņa.

Līdz ar riteņpāru darba galda modernizāciju sabiedrībai pēc pakalpojuma sertifikāta darbības sfēras paplašināšanas paveras iespēja veikt ritošā sastāva remontdarbus lokomotīvē un vagoniem, kas piemēroti ne tikai Latvijā ierastajiem 1 520 mm platajiem sliežu ceļiem, bet arī tam sliežu platumam, kāds ir izplatīts lielākajā daļā Eiropas Savienības valstu.

2022. gadā sabiedrība izskata iespēju veikt apkopes un remontus pasažieru vagoniem, ar mērķi paplašināt sniegto pakalpojumu klāstu.

2021. gadā SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" pārņēmis no SIA "LDZ Infrastruktūra" dzelzceļa sliežu ceļa mašīnu remonta centru, un uzsācis jaunu sēriju dzelzceļa sliežu ceļa mašīnu apkopes un remontus, kā arī sliežu ceļu mašīnu nomas pakalpojumus dzelzceļa infrastruktūras uzturētājiem Latvijā un ES valstīs. Sabiedrība ir uzsākusi darbības zonas paplašināšanas apzināšanu Somijas tirgū.

2022. gada investīciju plānā ir paredzēti līdzekļi jaunu iekārtu iegādei, kas sabiedrībai nodrošinātu jauna pakalpojuma sniegšanas iespējas un neatkarību elektronisko mašīnu remonta sfērā. Tāpat investīciju plānā ir paredzēti līdzekļi esošo pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanai un izpildes laika samazinājumam. 2022. gadā sabiedrība plāno izstrādāt remontu centru ražošanas iekārtu atjaunošanas plānu turpmākajiem gadiem.

Vienlaikus ar jaunu biznesa virzienu apgūšanu, sabiedrība turpina iekšējo procesu pārskatīšanu, ar mērķi optimizēt izmaksas. Palielinoties energoresursu cenai valstī, sabiedrības mērķis ir izstrādāt energoefektivitātes stratēģiju, samazinot šo cenu kāpuma ietekmi uz sabiedrības rezultātu.

Sabiedrība ir ieplānojusi 2022. gadā uzsākt ražošanas procesu digitalizāciju remontu centros, kā arī tiks pabeigts degvielas ekipēšanas punktu modernizācija, kas ļautu atteikties no degvielas operatoriem un pilnībā automatizēt degvielas uzpildes stacijas.

Lai turpinātu sabiedrības sekmīgu attīstību un reklamētu savus pakalpojumus, sabiedrība plāno piedalīties specializētās dzelzceļa izstādēs un izskata iespēju tajās piedalīties ar savu standu.

SIA "LDZ Loģistika" mērķi ir pārvadājumu apjoma kāpināšana, attīstot intermodālus un multimodālus loģistikas piedāvājumus, veidojot stratēģiskās partnerības, apgūstot esošos un jaunus tirgus, piesaistot Latvijas tranzīta nozarei jaunus klientus, attīstot loģistikas piedāvājumu mārketingu un pārdošanu. Papildus plānota iekšzemes dzelzceļa kravu pārvadājumu veicināšana, sekmējot publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un radot attīstības iespējas Latvijas tautsaimniecības atbalstam. Mērķu sasniegšanai nepieciešama arī loģistikas izcilības kompetenču uzkrāšana un pielietošana izglītības programmās un tehnoloģiju attīstībā.

Savstarpējās sadarbības uzlabošanās starp ostām un kravu pārvadātājiem veicinātu papildu tranzīta kravu piesaisti. Nozīmīga loma šīs sadarbības veicināšanā ir Latvijas valsts institūciju atbalstam un piedalīšanās starptautisku kravu pārvadājumu projektos, kas veicina Latvijas, kā tranzīvalsts, pievilcību.

SIA "LDZ Loģistika" biznesa plāns līdz 2025. gadam ir balstīts uz vīziju par uzņēmumu kā spēcīgu loģistikas nozares dalībnieku, kā galvenās prioritātes laika periodā līdz 2025. gadam izvirzot sadarbību ar ostām, termināliem un autopārvadātājiem, kravu apjoma palielināšanu, 3PL pakalpojumu groza attīstību, kā arī virzību uz kravu pārvadājumu koridoru veidošanu gan starpvalstu pārvadājumu nodrošināšanai (Eiropa – Krievija, Kazahstāna un Vidusāzija), gan reģionālu vai iekšzemes kravu pārvadājumu nodrošināšanai (Baltija, Ukraina, Baltkrievija).

Sadarbībā ar Ķīnas vēstniecību Latvijas Republikā notiek pārrunas ar Ķīnas valsts loģistikas platformām par iespējamu sadarbību un vilcienu novirzīšanu caur Latviju.

SIA "LDZ apsardze" strādā atbilstoši Koncerna stratēģijai un tai izvirzītajiem mērķiem, kura paredz Koncerna un tajā ietilpstošo sabiedrību biznesa modeļa maiņu.

Sabiedrības pastāvēšanas pamatbūtība (Misija) ir nodrošināt kvalitatīvu, mūsdienīgu un konkurētspējīgu apsardzes pakalpojumu sniegšanu Koncerna uzņēmumiem un klientiem ārpus koncerna, veicot ilgtspējīgu sabiedrībā ieguldīto līdzekļu pārvaldību un to izaugsmi.

2021. gadā sabiedrība izpildīja primāri izvirzīto finanšu mērķi attiecībā uz dividenžu izmaksu Sabiedrības dalībniekam 112 tūkst. EUR. 2021. gada pozitīvā izaugsme un pamatdarbības rentabilitāte arī nākošajā gadā nodrošinās izvirzītā mērķa izpildi.

Papildus jānorāda, ka atbilstoši 2022. gada 12. janvāra Ministru kabineta rīkojumam Nr. 13 "Par valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" izšķirošās ietekmes un līdzdalības izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "LDZ infrastruktūra" un valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" netiešas izšķirošās ietekmes izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Rīgas Vagonbūves Uzņēmums "Baltija"" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "LDZ ritošā sastāva serviss" līdzdalības un tiešas izšķirošās ietekmes izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Rīgas Vagonbūves Uzņēmums

"Baltija", paredzēts izbeigt VAS "Latvijas dzelzceļš" līdzdalību "LDZ infrastruktūra", to likvidējot, un reorganizācijas rezultātā SIA "Rīgas Vagonbūves Uzņēmums "Baltija" pievienot SIA "LDZ ritošā sastāva serviss".

4. PĒTNIECĪBAS DARBI UN ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI

2021. gadā Koncerna pētniecības un attīstības izmaksu kopsumma ir 227 tūkst. EUR, no kuriem ārējiem izdevumiem pētniecībai un attīstībai izlietoti 196 tūkst. EUR, bet *Koncerna* sabiedrību iekšējiem izdevumiem pētniecībai un attīstībai izlietots 31 tūkst. EUR.

Latvijas dzelzceļā 2021. gadā veikti pētniecības darbi 36 tūkst. EUR apmērā, no tiem izdevumi par *Sabiedrībā* veiktiem iekšējiem pētījumiem 25 tūkst. EUR, izdevumi par citām iestādēm, uzņēmumiem, organizācijām pasūtītiem pētījumiem – 11 tūkst. EUR.

Apzinoties turpmāko gadu izaicinājumus kvalificēta darbaspēka piesaistes jomā, ne tikai attīsta Mācību centra piedāvātās tālākizglītības iespējas, bet sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti pēdējos gados ir ieviesis vairākas jaunas specializācijas dzelzceļa elektrosistēmu un dzelzceļa telekomunikāciju mācību programmās. Šo programmu apguve ļaus ne tikai attīstīt tehnoloģisko kapacitāti *Koncernā*, bet arī nodrošināt nākotnes dzelzceļa infrastruktūras apkalpošanai nepieciešamos speciālistus.

SIA "LDZ CARGO" 2021. gadā attīstības pasākumiem izlietoti 191 tūkst. EUR, no tiem iekšējiem pasākumiem - 6 tūkst. EUR, ārējiem pasākumiem – 185 tūkst. EUR. Sabiedrībā nepārtraukti notiek jaunu tehnoloģiju apzināšana, izpēte un ieviešana, lai uzlabotu klientiem sniegto pakalpojumu kvalitāti, optimizētu darba procesus un palielinātu drošību. Īpašs uzsvars tiek likts uz procesu digitalizāciju, 2021. gadā tika ieviesti vairāki elektronisko dokumentu risinājumi.

Sekojošā līdzīgo nozares tendencēm, kā arī ES noteiktajiem attīstības mērķiem, lai atslogotu Latvijas autoceļus no smagās kravu pārvadājumu tehnikas un tās radītā kaitējuma gan apkārtējai videi, gan autoceļu kvalitātei, kā arī, lai sniegtu iespēju visiem autokravu īpašniekiem un ekspeditoriem nodrošināt efektīvākus un izdevīgākus kravu pārvadājumus, 2021. gadā tika uzsākts projekts "Zaļā pārmija" jeb "Green Switch", tas ir jauns pakalpojums - regulāri auto puspiekabju pārvadājumi pa dzelzceļu. Kā jau bija minēts, tagad klientiem tiek piedāvāts kravas kopā ar puspiekabī, bet bez vilcēja un autovadītāja, pārcelt uz dzelzceļu, kur tās tiek nogādātas nepieciešamajā ostas terminālī Liepājā vai Ventspilī un uzceltas uz prāmja "Stena Line", lai tālāk dotos uz Vāciju vai Skandināvijas valstīm (šāda veida pārvadājumi notiek gan no Latvijas, gan uz Latviju). Šādu kombinēto pārvadājumu attīstīšana ir viena no LDZ CARGO prioritātēm.

2021. gada beigās LDZ CARGO ir saņēmusi ES vienoto drošības sertifikātu, kas ļauj veikt pārvadājumus visā Lietuvas un Igaunijas teritorijā, tādējādi kļūstot par vienīgo pārvadātāju, kas ir sertificēts veikt pārvadājumus visās trīs Baltijas valstīs un iegūstot iespēju paplašināt savu uzņēmējdarbības sfēru citu valstu teritorijā.

5. NEFINANŠU PAZIŅOJUMS

"Latvijas dzelzceļš" koncernā 2021. gadā vidēji strādāja 7 151 darbinieks, no kuriem daļa dzīvo un strādā reģionos, t.sk., pilsētās un novados ar salīdzinoši mazāku tirgū pieejamo darba vietu skaitu, tādējādi darbs *Koncernā* šiem darbiniekiem ļauj gan nodrošināt to ģimenes, gan veikt nodokļu nomaksu savas nākotnes nodrošināšanai un pašvaldības budžeta vajadzībām, gan arī veikt cita veida ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā.

"Latvijas dzelzceļš" koncerna darbinieki, kas strādā gan valdošajā uzņēmumā, gan atkarīgajās sabiedrībās, nodrošina publiski pieejamās dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanu un attīstību, pasažieru un kravu pārvadājumu realizāciju, ritošā sastāva apkopi un remontu un citus pakalpojumus, tādējādi sniedzot nozīmīgu ieguldījumu sabiedriskā transporta pieejamībā un kopējā Latvijas iedzīvotāju un kravu mobilitātē.

"Latvijas dzelzceļš" koncerna korporatīvās vērtības, kā arī profesionālās rīcības un ētikas principi, nodrošinot, lai tie tiktu vērsti pret korupciju, interešu konflikta situāciju rašanos, prettiesisku iekšējās informācijas izmantošanu un jebkuru citu nelikumīgu un neētisku rīcību, ir noteikti "Latvijas dzelzceļš" koncerna Ētikas kodeksā.

„Latvijas dzelzceļš” koncerna Ētikas kodekss apkopo *Koncerna* valdošā uzņēmuma VAS "Latvijas dzelzceļš" un atkarīgo sabiedrību ar ierobežotu atbildību komercdarbības labās prakses un darbinieku

profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipus. "Latvijas dzelzceļš" koncerna ētikas kodekss jaunā redakcijā tika izstrādāts 2021. gadā.

Viens no ētikas pamatprincipiem, kas ir gan iestrādāts Ētikas kodeksā, gan arī tiek īstenots ikdienā, ir vienlīdzības princips - darba tiesiskajās attiecībās priekšroka netiek dota konkrētās rases, ādas krāsas, dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības pārstāvim vai atkarībā no personas nacionālās vai sociālās izcelsmes, mantiskā vai ģimenes stāvokļa, seksuālās orientācijas vai citiem apstākļiem, bet gan darba tiesiskās attiecības tiek balstītas tikai uz profesionāliem kritērijiem.

Darbinieki *Koncernā* netiek diskriminēti ne pēc to dzimuma un citiem minētajiem faktoriem, ne pēc to pārstāvētās tautības. Lai gan *Koncernā* netiek uzskaitīts konkrēts katrai tautībai piederošo darbinieku skaits, tomēr *Koncernā* strādā ļoti daudzu tautību pārstāvji. Lielākais skaits ir latviešu un krievu tautības darbinieku, kam seko baltkrievu, poļu un ukraiņu un lietuviešu tautības pārstāvji. Ir pārstāvētas arī tādas tautības kā ebreji, gruzīni, moldāvi, tatāri, igauņi, udmurti, vācieši.

Dzelzceļa darbība ir cieši saistīta arī ar vides faktoriem un tās ietekmi uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Viens no aktuālajiem jautājumiem ir saistīts ar dzelzceļa satiksmes, jo īpaši kravu satiksmes, radīto troksni un tā negatīvo ietekmi uz tuvumā dzīvojošo cilvēku veselību. Lai mazinātu trokšņu un vibrāciju radīto ietekmi, ir izstrādāts un tiek īstenots "VAS "Latvijas dzelzceļš" rīcības plāns trokšņa mazināšanai līdz 2023. gadam", kurā ir definēti uzdevumi un mērķi trokšņa mazināšanai dzelzceļa līnijām ar satiksmes intensitāti lielāku par 30 000 vilcieniem gadā.

Latvijas dzelzceļš ir publiskās dzelzceļa infrastruktūras uzturētājs, kura pienākums ir ne vien rūpēties par dzelzceļa kvalitāti, drošību un attīstību, bet arī saglabāt tās dzelzceļa vēstures liecības, kas stāsta par dzelzceļa nozares vēsturi Latvijā no tās pirmsākumiem. Galvenais dzelzceļa nozares mantojuma glabātājs ir Latvijas dzelzceļa vēstures muzejs.

"Latvijas dzelzceļš" koncernā kopš 2013. gada spēkā ir Darba samaksas un motivācijas politika, kas ir saistoša arī *Koncerna* valdošajam uzņēmumam - VAS "Latvijas dzelzceļš". Saskaņā ar šo politiku ir noteiktas amatu klasifikācijas, konkrēti kritēriji darba algas apmēram: darba smagums, intensitāte, sarežģītība, izglītība, iepriekšējā pieredze, darba izpildes rezultāti un kvalifikācija. Darba samaksas noteikšanā tiek ievērots taisnīguma princips - tiek noteikta vienlīdzīga darba samaksa par tādu pašu darbu vai vienādas vērtības darbu gan vienas koncerna sabiedrības ietvaros, gan arī koncernā kopumā.

Lai noteiktu, kā darbiniekiem rīkoties saskarsmē ar piegādātājiem, sadarbības partneriem, kā arī saistībā ar komandējumu organizēšanu un dāvanu pieņemšanu, iespējami koruptīviem gadījumiem, 2016. gadā tika apstiprināta Krāpšanas novēršanas politika, kura 2019. gadā apstiprināta jaunā redakcijā. Šis dokuments ir saistošs ikvienam *Koncerna* darbiniekam. *Latvijas dzelzceļa* īstenotā Krāpšanas novēršanas politika ir cieši saistīta ar valsts normatīvo regulējumu - Ministru kabineta noteikumiem Nr. 630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā" un Trauksmes celšanas likumu.

VAS "Latvijas dzelzceļa" viens no stratēģiskajiem mērķiem ir samazināt sadursmēs ar vilcieni traumēto un bojā gājušo skaitu. Līdzās infrastruktūras drošības uzlabojumiem, viena no iespējām ir sabiedrības informēšana un izglītošana par drošu uzvedību dzelzceļa infrastruktūras tuvumā un sliežu šķērsošanu.

Latvijas dzelzceļš ik gadu iesaistās Starptautiskas drošās dzelzceļa šķērsošanas dienas aktivitātēs ar drošības kampaņu, kuras mērķis ir informēt un izglītēt sabiedrību par drošību dzelzceļa tuvumā. 2021. gadā realizēto *Latvijas dzelzceļa* Drošības kampaņu bija pamanījuši 83% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju un tas ir vairāk nekā visās iepriekšējās kampaņās 5 gadu laikā.

VAS "Latvijas dzelzceļš" vidēja termiņa darbības stratēģijā līdz 2025. gadam nosaka nefinanšu mērķus un tie 2021. gadam ir šādi:

STRATĒĢISKIE VIRZIENI	DARBĪBAS RĀDĪTĀJI	2021. GADA PLĀNS	2021. GADA IZPILDE
Pārvaldība	Dzelzceļa infrastruktūras pamatdarbības izmaksas uz sliežu ceļu km, tūkst. EUR	61,2	57,4
	Galveno sliežu ceļu izvērstais garums, km	2 216,0	2 213,1
	Nopietnu negadījumu skaits uz miljonu vkm, skaits	1,2	1,0
Mobilitāte	Pasažieru vilcienu iecirkņa vidējais ātrums, km/h	54	55,4
	Dzelzceļa pasažieru pārvadājumu īpatsvars no kopējā sabiedriskā transporta pārvadājumu apjoma, %	8,3%	8,8%
Komerציālā darbība	LDZ CARGO tirgus daļa Baltijā, %	23,8%	23,8%
	Pārvadātās dzelzceļa kravas, izmantojot LDz infrastruktūras tīklu, milj.t	25,5	22,0
Ilgtspēja un cilvēkkapitāls	Ilgtspējas indekss, līmenis	Zelts	Zelts
	Darbinieku apmierinātības vērtējums, %*	70,0%	-

*2021. gadā darbinieku apmierinātības vērtējums nav veikts

Nav sasniegti nefinanšu mērķi, kas saistīti ar kravu apjomu izpildi, jo dažādu ekonomisku, ģeopolitisku procesu rezultātā 2021. gadā turpinājās iepriekšējos gados sākušās kravu pārvadājumu samazināšanās tendences, turklāt kravu pārvadājumu apjoma samazināšanos negatīvi ietekmēja koronavīrusa Covid-19 pandēmijas radītā situācija un tā ierobežošanai noteikto normatīvo prasību izpilde.

Informācija par *Koncerna* attīstību, darbības rezultātiem un finansiālo stāvokli sniegta iepriekšējos Vadības ziņojuma punktos un gada pārskata pielikumos.

6. INFORMĀCIJA PAR GALVENAJIEM AR KORPORATĪVĀS SOCIĀLĀS ATBILDĪBAS JOMĀM SAISTĪTAJIEM RISIEM

Satiksmes drošības riski

VAS "Latvijas dzelzceļš" kā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs atbild par dzelzceļa infrastruktūras kontroles un drošības sistēmu vadību un aktīvi vada riskus, kas saistīti ar dzelzceļa satiksmes drošību. VAS "Latvijas dzelzceļš" ir izveidota drošības pārvaldības sistēma, kas ir integrēta pārvaldības un pamatdarbības procesos, ietverot dzelzceļa infrastruktūras drošas attīstības, uzturēšanas un ekspluatācijas īpašo prasību ievērošanai nepieciešamās procedūras, iekļaujot arī kustības vadības un signalizācijas sistēmas uzturēšanas un ekspluatācijas procedūras, personāla kompetenču pārvaldību.

Satiksmes drošības stāvokļa uzraudzībai atbilstoši "Latvijas dzelzceļš" koncerna "Satiksmes drošības politikai" ir ieviesta Satiksmes drošības iekšējās uzraudzības sistēma, kas ir periodisks preventīvo pasākumu komplekss. Galvenie sistēmas instrumenti ir satiksmes drošības stāvokļa monitorings, dzelzceļa infrastruktūras apskates, dažādas pārbaudes, tehniskās revīzijas, dzelzceļa speciālistu tehniskās mācības, satiksmes drošības instruktāžas.

Saskaņā ar "Latvijas dzelzceļš" koncerna risku vadības politiku neatkarīgi no atsevišķu risku vērtējumiem un veiktajiem kontroles pasākumiem, lēmumu pieņemšanā Koncernā par prioritāru risku noteikts satiksmes drošības apdraudējums un īstenojami risku mazināšanas un kontroles pasākumi.

Vides riski

"Latvijas dzelzceļš" koncerna sabiedrības vada riskus, lai nodrošinātu darbības atbilstību ES un nacionālā līmenī pieņemto tiesību aktu prasībām, tajā skaitā, kas attiecas uz klimata kontroli un vidi, un prasību integrēšanu LDz darbībā, kā arī globālo klimata prasību nodrošināšanu. Esošā riska kontrole ietver ārējā regulējuma pārņemšanu "Latvijas dzelzceļš" koncerna vides un energopārvaldības politikā un no tās izrietošos noteikumus, Vides un energopārvaldības programmā:

- Koncernā ir ieviesta sertificēta energopārvaldības sistēma (nepārtraukta nozīmīgo energopatēriņa jomu analīze) un trokšņa pārvaldība (izstrādātas stratēģiskās trokšņa kartes un rīcības plāns trokšņa samazināšanai).

- 2022. gadā plānots sertificēt arī vides pārvaldības sistēmu, atbilstoši ISO 14001:2015 standarta prasībām, kas tiks integrēta ar sertificēto energopārvaldības sistēmu.
- Regulāri tiek nodrošināts vides monitorings (grunts un gruntsūdens, notekūdeņi un lietussūdeņi, trokšņa līmenis un piesārņojošo vielu emisijas gaisā), ar naftas produktiem piesārņoto, t.sk., vēsturiski piesārņoto, vietu apsekošana, izpēte, sanācijas pasākumi.
- Ir nodrošinātas periodiskas darbinieku apmācības - zināšanu celšanai un pārbaudei, kā arī darbinieku informēšana par uzņēmuma aktualitātēm vides un energopārvaldības jomā.
- Kopīgi ar citiem valsts dienestiem tiek organizētas Civilās aizsardzības un katastrofas novēršanas mācības.

Darba vides riski

Koncerna sabiedrību pamatdarbības nodrošināšanai darbs notiek tiešā sliežu ceļu tuvumā, t.i. paaugstinātas bīstamības apstākļos un katram darbiniekam ir stingri jāievēro visas darba aizsardzības prasības, tostarp augstas redzamības aizsargapģērba valkāšana un nepārtraukta modrība pār ritošā sastāva pārvietošanos noteiktajā darba zonā. Risku pārvaldība tiek nodrošināta saskaņā ar “Latvijas dzelzceļš” koncerna Darba aizsardzības politiku un *Koncerna* sabiedrības uztur un pilnveido darba aizsardzības sistēmas, tiek veikts regulārs darba vides risku izvērtējums saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Darba aizsardzības nodrošināšanas procesā prioritāte vērsta uz preventīvām darbībām, lai nepieļautu (novērstu) darbinieku drošībai bīstamus un veselībai kaitīgus darba vides riskus. Praktiski, izstrādājot darba aizsardzības instrukcijas, tiek pielietots “Darba aizsardzības instrukcijas saturs un struktūras paraugs” (MK 10.08.2010. noteikumu Nr.749 2.pielikums), kurš sevī ietver drošu darba veikšanas procesu uzsākot darbu, veicot darbu un beidzot darbu, un darba aizsardzības prasības ārkārtas situācijās.

Korupcijas un interešu konflikta riski

“Latvijas dzelzceļš” koncerna sabiedrības savā ikdienas darbā ievēro korupcijas novēršanas principus. “Latvijas dzelzceļš” koncernā tiek īstenota Krāpšanas novēršanas politika, kas veido iekšējās kontroles vidi, lai nodrošinātu krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu novēršanu, trauksmes celšanas sistēmas darbību un ikdienas rīcības atbilstību tiesību aktiem.

“Latvijas dzelzceļš” koncerna Ētikas kodekss nosaka darbinieku profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipus. *Koncerna* sadarbības partneri, parakstot līgumu, apliecina, ka ir iepazinušies ar *Koncerna* mājas lapā www.ldz.lv publicētajiem “Latvijas dzelzceļš” koncerna sadarbības partneru biznesa ētikas pamatprincipiem, atbilst tiem un apņemas arī turpmāk strikti tos ievērot un nodrošināt, ka tos ievēro arī tā darbinieki un ar līguma izpildi saistītie apakšuzņēmēji.

Atbilstības riski

“Latvijas dzelzceļš” koncerna sabiedrības vada riskus un veic nepieciešamos pasākumus darbības atbilstības nodrošināšanai. Koncernā tiek īstenota vienota tiesiskā nodrošinājuma politika ar mērķi nodrošināt attiecināmo tiesību normu vienveidīgu un pareizu piemērošanu. Koncerna sabiedrību pamatdarbība tiek organizēta ņemot vērā ārējo tiesību aktu, tostarp, sankciju regulējuma prasības un to izmaiņas. Risku pārvaldībai atbilstoši izmaiņām tiek pārskatīti procesi un aktualizētas esošās iekšējās kontroles.

Reputācijas riski

“Latvijas dzelzceļš” koncerna sabiedrības veic pasākumus reputācijas risku novēršanai un mazināšanai gan tīši vai netīši radītu ārēju notikumu rezultātā, gan iekšējās komunikācijas kļūdas vai darbinieku neatbilstošas rīcības dēļ. Riska pārvaldīšanai ikdienas procesos savlaicīgi tiek identificētas potenciālās komunikācijas tēmas un komunikācijas riski, tiek veikts pastāvīgs mediju, publiskās vides un sabiedrības viedokļa monitorings, nodrošināta komunikācija par *Koncerna* darbību, veicināta sabiedrības informētība un izpratne par *Koncerna* darbības virzieniem un tā aktualitātēm.

7. FILIĀLES UN PĀRSTĀVniecības ĀRVALSTĪS

Kopš 2012. gada *Latvijas dzelzceļam* ir pārstāvniecība Krievijas galvaspilsētā Maskavā.
Kopš 2017. gada *Latvijas dzelzceļam* ir pārstāvniecība Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā.
Koncernam nav ārvalstu filiāļu.

8. NOTIKUMI PĒC 2021. GADA PĀRSKATA SASTĀDĪŠANAS DATUMA UN DARBĪBAS TURPINĀŠANA

2020. gada un 2021. gada kravu pārvadājumu tendences, kā arī pašreizējie pasaules un reģiona ekonomiku potenciāli satricinošie notikumi, tostarp koronavīrusa Covid-19 pandēmija, liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomu, būtiski neuzlabosies.

Tomēr, neskatoties uz sarežģīto situāciju, *Latvijas dzelzceļa* vadība secina, ka finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips, kas pamatots ar uzsāktu jaunā *Koncerna* biznesa modeļa īstenošanu, krīzes plāna izpildi un organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas rezultēsies izmaksu samazināšanā nākotnē, un nepieciešamā valsts līdzekļu finansējuma saņemšanu Daudzgaļu līguma "Par VAS "Latvijas dzelzceļš" pārvaldīšanā esošās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un attīstības plānošanu un finansēšanu", kurš ir noslēgts starp VAS "Latvijas dzelzceļš" un Satiksmes ministriju, ietvaros. Turklāt, 2022. gadā turpināsies darbs pie *Koncerna* biznesa modeļa un *Latvijas dzelzceļa* vidēja termiņa darbības stratēģijas līdz 2025. gadam īstenošanas.

Sabiedrības galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. Šī uzdevuma nodrošināšanai ir noslēgts Daudzgaļu līgums ar Satiksmes ministriju, kurā ir paredzēta kārtība finanšu līdzsvara nodrošināšanai.

2021. un 2020. gadā nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20. SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, ir atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē.

Kritēriji, lai *Sabiedrība* saņemtu finanšu līdzsvara maksājumu, ir Daudzgaļu līgumā paredzēto finanšu līdzsvara nosacījumu neizpilde. Ņemot vērā to, ka 2021. un 2020. gadā *Sabiedrība* neizpildīja Daudzgaļu līgumā paredzētos finanšu līdzsvara nosacījumus, attiecīgi izpildījās kritēriji Daudzgaļu līgumā paredzēto finanšu līdzsvara maksājumu saņemšanai.

Lai arī pastāv pārliecība par finanšu līdzekļu saņemšanu, pastāv nenoteiktība attiecībā uz *Latvijas dzelzceļam* nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu saņemšanas laiku. Šī nenoteiktība attiecas gan uz līdzekļiem, lai kompensētu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas pilnā apmērā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai visa 2022. gada laikā saskaņā ar noslēgtā Daudzgaļu līguma prasībām, gan uz līdzekļiem *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai Daudzgaļu līguma ietvaros.

Papildus jānorāda, ka atbilstoši 2022. gada 12. janvāra Ministru kabineta rīkojumam Nr. 13 "Par valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" izšķirošās ietekmes un līdzdalības izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "LDZ infrastruktūra" un valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" netiešas izšķirošās ietekmes izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Rīgas Vagonbūves Uzņēmums "Baltija"" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "LDZ ritošā sastāva serviss" līdzdalības un tiešas izšķirošās ietekmes izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Rīgas Vagonbūves Uzņēmums "Baltija"", paredzēts 2022. gadā izbeigt VAS "Latvijas dzelzceļš" līdzdalību "LDZ infrastruktūra", to likvidējot, un reorganizācijas rezultātā SIA "Rīgas Vagonbūves Uzņēmums "Baltija"" pievienot SIA "LDZ ritošā sastāva serviss".

2022. gada 24. februārī Ukrainā eskalējās karadarbība, kā rezultātā pret Krieviju un Baltkrieviju šobrīd tiek vērstas plašas ekonomiskās un politiskās sankcijas. Šie notikumi ir nekorigējoši notikumi pēc pārskata gada beigām.

Ņemot vērā *Koncerna* sadarbību ar Krievijas un Baltkrievijas sadarbības partneriem, kā arī tā darbības specifiku, šie notikumi neapšaubāmi atstās iespaidu uz *Koncerna* darbību 2022. gadā un arī turpmāk. Līdz šim spēkā esošie ierobežojumi nerada būtiskus tūlītējus zaudējumus *Koncernam* un neapdraud *Koncerna* darbības turpināšanos:

1) Lai mazinātu riskus, kas saistīti ar šobrīd spēkā esošajām sankcijām pret finanšu institūcijām, esam apzinājuši visus *Koncerna* klientus un sadarbības partnerus ar norēķinu kontiem sankciju sarakstos iekļautajās finanšu institūcijās, sazinoties ar šiem klientiem un lūdzot mainīt norēķiniem izmantoto banku, pretējā gadījumā pārtraucot sadarbību.

2) Vērtējot riskus, kas saistīti ar papildinātajiem sektorālo sankciju sarakstiem, *Koncerns* pastiprināja kravu pārbaudes procedūras, pastiprināti vērtējot kravu veidus un to atbilstību noteiktajām sektorālajām sankcijām.

3) Visas sankciju sarakstos iekļautās personas ir atspoguļotas *Koncerna* uzturētajā informācijas sistēmā (IS) Sankcijas, kas nodrošina visu klientu un sadarbības partneru ikdienas automātisku pārbaudi uz sakrītību ar sankcionēto personu sarakstiem. IS Sankcijas saraksti tiek atjaunoti katru dienu, automātiski sazinoties ar oficiālajām vietnēm, kas uztur ziņas par Latvijas Republikas, Eiropas Savienības, ANO un OFAC sankcijām.

Koncerna vadība apzinās nenoteiktību, kas saistīta ar turpmāku situācijas attīstību, un arī turpmāk ik dienas sekos līdzi notikumu attīstībai, kā arī to iespējamai ietekmei uz *Koncerna* darbību.

9. PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

Koncerna Mātes sabiedrības valde (turpmāk tekstā – *Vadība*) ir atbildīga par *Koncerna* konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu.

Konsolidētie finanšu pārskati no 17. līdz 59. lapai ir sagatavoti, pamatojoties uz grāmatvedības ierakstiem un attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par *Koncerna* finansiālo stāvokli 2021. gada 31. decembrī, tā 2021. gada darbības rezultātiem un naudas plūsmām.

Iepriekš minētie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā *Vadības* pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Koncerna *Vadība* ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, *Koncerna* aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu *Koncernā* izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu. *Vadība* ir atbildīga par Latvijas Republikas likumdošanas prasību izpildi.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

Valdes locekle

Valdes loceklis

M.Kleinbergs

V.Balode-Andrūsa

R.Plavnieks

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI

KONSOLIDĒTAIS PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS PAR 2021. GADU

(EUR'000)

	PIELIKUMS	2021	2020
Ieņēmumi	4	249 177	253 866
Pārējie ieņēmumi	5	27 356	29 319
Pamatdarbības ieņēmumi kopā		276 533	283 185
Preču, materiālu un pakalpojumu izmaksas	6	(61 882)	(74 415)
Personāla izmaksas	7	(134 824)	(146 135)
Nolietojums, amortizācijas un vērtības samazinājums	8	(60 413)	(85 097)
Pārējās izmaksas	9	(12 233)	(11 436)
Pamatdarbības izmaksas kopā		(269 352)	(317 083)
Pamatdarbības peļņa/(zaudējumi)		7 181	(33 898)
Ieņēmumi no ilgtermiņa ieguldījumiem		1	1
Finanšu izmaksas	10	(1 874)	(2 227)
Peļņa/(zaudējumi) pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		5 308	(36 124)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis		(1 399)	609
Pārskata perioda peļņa/(zaudējumi)		3 909	(35 515)

Pielikumi no 24. līdz 59. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes locekle

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktors

R.Razums

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS PAR 2021. GADU

(EUR'000)

PIELIKUMS	2021	2020
Pārskata gada peļņa/ (zaudējumi)	3 909	(35 515)
Posteņi, kuri netiks pārklasificēti peļņas vai zaudējumu pārskatā:	-	(9 576)
<i>Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana</i>	-	(9 576)
Pārskata gada pārējie ienākumi vai zaudējumi	-	(9 576)
Pārskata gada apvienotie ienākumi vai zaudējumi	3 909	(45 091)
Pārskata gada apvienotie ienākumi un zaudējumi, kas attiecināmi uz <i>Koncerna</i> mātes sabiedrības akcionāriem	3 909	(45 091)

Pielikumi no 24. līdz 59. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes locekle

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktors

R.Razums

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

2021. GADA 31. DECEMBRĪ

(EUR'000)

AKTĪVI	PIELIKUMS	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Pamatlīdzekļi	13	710 319	756 894
Nemateriālie ieguldījumi	12	1 823	2 054
Tiesības lietot aktīvus	14	7 953	10 339
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem ieguldījumiem		10 520	5 693
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		84	84
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		730 699	775 064
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi	16	14 559	16 499
Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi	17	4 173	1 141
Pircēju, pasūtītāju parādi un citi debitori	18	12 686	13 725
Uzkrātie ieņēmumi	19	40 167	9 503
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	11	-	44
Nauda un naudas ekvivalenti	20	64 622	87 260
Apgrozāmie līdzekļi kopā		136 207	128 172
Aktīvi kopā		866 906	903 236

(turpinājums nākamajā lapā)

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

2021. GADA 31. DECEMBRĪ (TURPINĀJUMS)

(EUR'000)

PASĪVI	PIELIKUMS	31.12.2021.	31.12.2020.
Pašu kapitāls un saistības			
Pašu kapitāls			
Uz <i>Koncerna</i> mātes sabiedrības akcionāriem attiecināmais:			
Akciju kapitāls (pamatkapitāls)	21	289 142	289 142
Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	22	36 086	36 086
Rezerves un nesadalītā peļņa	22	72 600	68 691
Pašu kapitāls kopā		397 828	393 919
Saistības			
Ilgtermiņa saistības			
Atliktā nodokļa saistības	11	1 847	466
Uzkrājumi	23	5 826	5 821
Aizņēmumi no kredītiestādēm	24	90 557	120 615
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	25	19 438	19 423
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		930	828
Nomas saistības		5 465	7 803
Nākamo periodu ieņēmumi	26	250 209	261 329
Ilgtermiņa saistības kopā		374 272	416 285
Īstermiņa saistības			
Aizņēmumi no kredītiestādēm	24	30 059	38 213
Uzkrājumi	23	1 875	264
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori		30 822	26 457
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	25	9 661	4 630
Nomas saistības		2 568	2 601
Nākamo periodu ieņēmumi	26	19 821	20 867
Īstermiņa saistības kopā		94 806	93 032
Saistības kopā		469 078	509 317
Pašu kapitāls un saistības kopā		866 906	903 236

Pielikumi no 24. līdz 59. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes locekle

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktors

R.Razums

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS

(EUR'000)

UZ KONCERNA MĀTES SABIEDRĪBAS AKCIONĀRIEM ATTIECINĀMAIS

	PAMAT-KAPITĀLS	ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE	REZERVES UN IEPRIEKŠĒJO GADU NESADALĪTĀ PEĻŅA	NESADALĪTĀ PEĻŅA VAI NESEGTIE ZAUDĒJUMI	PAŠU KAPITĀLS KOPĀ
Par 2020. gadu					
01.01.2020.	256 720	45 662	103 984	(9 328)	397 038
2019. gada zaudējumi pārvietoti uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	(9 328)	9 328	-
Maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu no 2019. gada peļņas	-	-	(26)	-	(26)
Pamatkapitāla palielināšana	32 422	-	-	-	32 422
<i>Darījumi ar Koncerna akcionāriem</i>	32 422	-	(9 354)	9 328	32 396
Pārvērtēto pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(9 576)	9 576	-	-
Pārskata gada zaudējumi	-	-	-	(35 515)	(35 515)
<i>Pārskata gada apvienotie zaudējumi</i>	-	(9 576)	9 576	(35 515)	(35 515)
31.12.2020.	289 142	36 086	104 206	(35 515)	393 919
Par 2021. gadu					
01.01.2021.	289 142	36 086	104 206	(35 515)	393 919
2020. gada zaudējumi pārvietoti uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu	-	-	(35 515)	35 515	-
<i>Darījumi ar Koncerna akcionāriem</i>	-	-	(35 515)	35 515	-
Pārskata gada zaudējumi	-	-	-	3 909	3 909
<i>Pārskata gada apvienotie zaudējumi</i>	-	-	-	3 909	3 909
31.12.2021.	289 142	36 086	68 691	3 909	397 828

Pielikumi no 24. līdz 59. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes locekle

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktors

R.Razums

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS PAR 2021. GADU

(sagatavots, izmantojot netiešo metodi)

(EUR'000)

	PIELIKUMS	2021	2020
Pamatdarbības naudas plūsma			
Peļņa/ (zaudējumi) pirms nodokļiem		5 308	(36 124)
Korekcijas:			
Pamatlīdzekļu nolietojums un citas vērtības samazinājuma korekcijas		41 882	65 174
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un citas vērtības samazinājuma korekcijas	12	582	613
(Peļņa)/zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	5, 9	(202)	87
Ieņēmumi no līdzdalības asociēto sabiedrību un citu sabiedrību pamatkapitālā		(1)	(1)
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	10	1 874	2 227
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām		49 443	31 976
Korekcijas:			
Debitoru parādu atlikumu pieaugums		(29 624)	(7 121)
Krājumu atlikumu samazinājums		2 654	8 028
Piegādātājiem, darbuizņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums		9 009	7 018
Bruto pamatdarbības naudas plūsma		31 482	39 901
Izdevumi procentu maksājumiem		(1 900)	(2 234)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	11	(29)	(726)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		29 553	36 941
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma			
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde		(18 827)	(22 731)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas		987	1 434
Saņemtās subsīdijas vai dotācijas		6 178	4 715
Saņemtās dividendes		1	1
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(11 661)	(16 581)

(turpinājums nākamajā lapā)

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS PAR 2021. GADU (TURPINĀJUMS)

(EUR'000)

	PIELIKUMS	2021	2020
Finansēšanas darbības naudas plūsma			
Pamatkapitāla palielināšana		-	32 422
Saņemtie aizņēmumi	24	10 541	10 001
Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai	24	(48 753)	(40 360)
Izdevumi nomāto pamatlīdzekļu izpirkumam		(2 501)	(2 608)
Izmaksātās dividendes		-	(26)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		(40 713)	(571)
Valūtas kursu svārstību rezultāts		183	-
Naudas un tās ekvivalentu izmaiņas pārskata gadā		(22 638)	19 789
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā		87 260	67 471
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	20	64 622	87 260

Pielikumi no 24. līdz 59. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes locekle

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktors

R.Razums

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Koncerns pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus.

Koncerna mātes sabiedrība – valsts akciju sabiedrība “Latvijas dzelzceļš” ir *Koncerna* valdošā sabiedrība un publiskās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja funkciju veicējs.

Koncerna mātes sabiedrība ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā kā valsts akciju sabiedrība un tā 100% pieder Latvijas Republikai. *Koncerna* mātes sabiedrības juridiskā adrese ir Gogoļa iela 3, Rīga, LV-1547, Latvija.

Visas *Koncernā* ietilpstošās sabiedrības ir reģistrētas Latvijā un *Koncerna* mātes sabiedrībai tajās ir tieša vai netieša izšķiroša ietekme. *Koncernā* ietilpst:

NOSAUKUMS	DARBĪBAS VEIDS
SIA “LDZ CARGO”	kravu pārvadājumi
SIA “LDZ ritošā sastāva serviss”	ritošā sastāva uzturēšana un remonts lokomotīvu, sliežu ceļu mašīnu, mehānismu nomas pakalpojumi
SIA “LDZ infrastruktūra”	sliežu ceļu mašīnu un mehānismu nomas pakalpojumi
SIA “LDZ apsardze”	apsardzes pakalpojumi
SIA “LDZ Loģistika”	transporta ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumi
AS “LatRailNet”	infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veikšana
SIA “Rīgas Vagonbūves uzņēmums “Baltija””	dibināta ar mērķi attīstīt vagonbūvi Latvijā

Konsolidētos finanšu pārskatus apstiprina akcionāru sapulce, kuru sasauca valsts akciju sabiedrības “Latvijas dzelzceļš” Valde pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas.

2. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz zemāk minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir attiecīgi pielietoti visiem salīdzinošajiem rādītājiem, ja vien nav norādīts citādi.

2.1. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Pārskata periodā *Vadība* ir mainījusi grāmatvedības politiku attiecībā uz izdevumu uzrādīšanu konsolidētajā Peļņas vai zaudējumu pārskatā – ja iepriekš peļņas vai zaudējumu pārskats tika uzrādīts pēc izdevumu funkcijas, tad, sākot ar šo pārskata periodu, tas tiks uzrādīts pēc izdevumu veida. Pamatojums uzrādīšanas maiņai balstās uz vairākiem faktoriem:

- Līdz šim lietotā izdevumu klasificēšana pēc funkcijas metodes apgrūtinā *Vadībai* veikt salīdzinājumu ar budžetēšanas un plānošanas dokumentiem (tiek gatavoti pēc izdevumu veida), tādējādi nenodrošinot atbilstošu informāciju lēmumu pieņemšanai.

- Analizējot līdzīgus infrastruktūras uzņēmumus Eiropas Savienībā, secināts, ka praktiski visi dzelzceļa infrastruktūras uzņēmumi un lielākā daļa kravas pārvadātāju uzrāda savos finanšu pārskatos peļņas vai zaudējumu aprēķinu pēc izdevumu veida. Līdz ar to, mainot peļņas vai zaudējumu pārskata uzrādīšanas veidu, tiks nodrošināta labāka salīdzināmība ar citiem līdzīgiem uzņēmumiem, kā arī tiks nodrošināts lielāks caurspīdīgums, tādējādi sniedzot vēl skaidrāku priekšstatu par *Koncerna* darbību, salīdzinot to ar konkurentiem.

- Izdevumu klasifikācijas maiņai nav ietekmes uz *Koncerna* finansiālo situāciju.

Ņemot vērā *Koncerna* mātes sabiedrības veikto uzrādīšanas maiņu, veiktas atbilstošas izmaiņas arī konsolidētajā Peļņas vai zaudējumu pārskata uzrādīšanā. 2020. gada salīdzinošie konsolidētajā Peļņas vai zaudējumu pārskata rādītāji ir atbilstoši pārklasificēti, lai nodrošinātu salīdzināmību. Pārējie

konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi, papildus pielietojot pārvērtēšanas metodi kravas vagoniem kravu pārvadājumiem (iekļauti pamatlīdzekļos), piemērojot darbības turpināšanās principu.

Konsolidētie finanšu pārskati aptver laika periodu no 2021. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, *Vadība* pamatojas uz zināmām aplēsēm un pieņēmumiem, kas ietekmē atsevišķos pārskatos atspoguļotos posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Jebkāda aplēšu izmaiņu ietekme tiek atspoguļota finanšu pārskatos to noteikšanas brīdī. Lai gan šīs aplēses ir sagatavotas, balstoties uz visaptverošu *Vadības* rīcībā esošo informāciju par pašreizējiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no tām. Būtiski pieņēmumi un spriedumi aprakstīti 3. pielikumā.

Pārskata gadā nav stājušies spēkā Starptautiskie finanšu pārskatu standarti, to grozījumi un to interpretāciju grozījumi, kuru ieviešanai bija būtiska ietekme uz *Sabiedrības* darbību.

Pārskata gadā ar 2021. gada 1. janvāri ir stājušies spēkā un ir apstiprināti lietošanai ES sekojoši standartu grozījumi:

- *Grozījumi 16. SFPS – Nomas līgumu koncesijas kas saistītas ar Covid-19* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. jūnijā vai vēlāk). Grozījumi paredz nomniekiem (bet ne iznomātājiem) iespēju izmantot atbrīvojumu no standarta prasības novērtēt, vai ar Covid-19 saistītas koncesijas ir nomas līguma modifikācija;
- *Bāzes procentu likmju (IBOR) reformas otrā fāze – grozījumi 9. SFPS, 39. SGS, 7. SFPS un 16. SFPS* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Ar 2022. gada 1. janvāri vai vēlāk stāsies spēkā sekojoši standartu grozījumi vai interpretācijas, kuri varētu ietekmēt *Sabiedrības* finanšu pārskatus un kuru ietekmi *Sabiedrības Vadība* pašlaik novērtē, tomēr sākotnējās aplēses liecina, ka tā nebūs būtiska:

- *Grozījumi 4. SFPS – 9. SFPS piemērošanas atlikšana* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk);
- *Grozījumi 10. SFPS un 28. SGS – Pārdošanas vai aktīvu nodošanas darījumi starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu* (spēkā stāšanās datums šobrīd nav noteikts, nav apstiprināti lietošanai ES);
- *17. SFPS Apdrošināšanas līgumi* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav apstiprināti lietošanai ES);
- *Grozījumi 1. SGS – Īstermiņa un ilgtermiņa saistību klasifikācija* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2022. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav apstiprināti lietošanai ES);
- *Ienākumi pirms paredzētās pamatlīdzekļu izmantošanas, Apgrūtinošie līgumi – līguma izpildes izmaksas, Atsauce uz SFPS Konceptuālo ietvaru – 16. SGS, 37. SGS un 3. SFPS šaura apjoma grozījumi un 2018. – 2020. Ikgadējie SFPS uzlabojumi – grozījumi 1. SFPS, 9. SFPS, 16. SFPS un 41. SGS* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav apstiprināti lietošanai ES)).

Koncerna Vadība ir veikusi citu standartu un interpretāciju, kas stāsies spēkā, sākot ar 2022. gada 1. janvāri, ietekmes novērtējumu un nesagaida to būtisku ietekmi uz *Sabiedrības* finanšu pārskatiem.

2.2. ĀRVALSTU VALŪTAS PĀRVĒRTĒŠANA

Uzskaites un pārskatu valūta

Koncerna finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā *Koncerns* darbojas (uzskaites valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir uzrādīti Latvijas Republikas oficiālajā valūtā *euro* (EUR), kas ir *Koncerna* pārskatu valūta. Visu *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību uzskaites un pārskatu valūta ir EUR.

Darījumi un atlikumi ārvalstu valūtās

Visi darījumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti EUR pēc darījuma dienas sākumā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā EUR atsauces kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā pārskata gada pēdējā dienā finanšu pārskatā tiek norādīti, tos pārrēķinot EUR saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu pēc Eiropas Centrālās bankas publicētā valūtas kursa, kas ir spēkā

pārskata gada pēdējās dienas beigās. Valūtu kursa starpības, kas rodas no norēķiniem valūtās, tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

ĀRVALSTU VALŪTAS KURSI	EUR 31.12.2021.	EUR 31.12.2020.
USD	1.13260	1.22710
CHF	1.03310	1.08020
RUB	85.30040	91.46710

2.3. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

Nemateriālie ieguldījumi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm. Sākotnēji tos atzīst iegādes izmaksās. Nemateriālajiem ieguldījumiem ir noteikts un ierobežots lietošanas laiks. Turpmāk nemateriālie ieguldījumi tiek uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Turpmākās izmaksas tiek kapitalizētas, palielinot esošā nemateriālā ieguldījuma vērtību, vai atzītas kā atsevišķs nemateriāls ieguldījums tikai tad, ja no tiem *Koncernam* ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi un šīs izmaksas ir iespējams ticami noteikt. Pārējās izmaksas tiek norakstītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā to rašanās brīdī.

Nemateriālajiem ieguldījumiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu to iegādes vērtību lietderīgās izmantošanas perioda laikā un to iekļauj attiecīgā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatā nemateriālie ieguldījumi tiek nolietoti 5 gadu laikā.

2.4. PAMATLĪDZEKĻI

Pamatlīdzekļi tiek atzīti saskaņā ar iegādes izmaksu metodi vai pārvērtēšanas metodi, kā aprakstīts zemāk, atskaitot uzkrāto nolietojumu un jebkuru uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir nepieciešams.

Kravas vagoni, kurus izmanto pārvadājumiem, tiek uzskaitīti pēc pārvērtēšanas metodes un regulāri pārvērtēti, ar mērķi nodrošināt, ka to uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no to patiesās vērtības pārskata gada beigās. Pārvērtēšanas rezultātā radušos uzskaites vērtības palielinājumu atzīst pārējo ienākumu sastāvā un kā pārvērtēšanas rezervi pašu kapitāla sastāvā. Vērtības samazinājumi, kas attiecas uz pamatlīdzekļiem, kam iepriekš tika atzīts vērtības palielinājums, tiek atzīti pārējo ienākumu sastāvā un samazina pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā. Citos gadījumos pārvērtēšanas rezultātā radušos vērtības samazinājumu atzīst Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Pamatlīdzekļu pārdošanas vai norakstīšanas gadījumā pārvērtēšanas rezerve, kas tikusi iekļauta pašu kapitālā, tiek pārklasificēta uz nesadalīto peļņu.

Pārvērtēšanas datumā uzkrātais nolietojums tiek izslēgts pret aktīva sākotnējo vērtību, neto summa tiek iekļauta pārvērtētajā vērtībā tā, lai pamatlīdzekļa bilances vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pārējās pamatlīdzekļu kategorijas tiek uzskaitītas saskaņā ar iegādes izmaksu metodi, kur pamatlīdzekļus uzskaita to iegādes izmaksās, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir bijis. Iegādes izmaksās iekļauj uz pamatlīdzekļa iegādi tieši attiecināmās izmaksas. *Koncerna* pašu izveidoto pamatlīdzekļu vērtība sastāv no materiālu cenas un tiešajām darba izmaksām, kā arī jebkurām citām izmaksām, kas tieši saistāmas ar pamatlīdzekļa nodrošināšanu darba stāvoklī tam paredzētajam mērķim, un pamatlīdzekļu nojaukšanas un aizvešanas izmaksām un vietās, kur pamatlīdzeklim jāatrodas, atjaunošanu. Tādu datorprogrammu iegādes izmaksas, kas ir cieši saistītas ar iekārtas funkcionalitāti un nevar tikt no tās atdalītas, tiek kapitalizētas kā šo iekārtu sastāvdaļa.

Koncerns kapitalizē pamatlīdzekļus, kuru vērtība pārsniedz 500 EUR un lietderīgās kalpošanas laiks pārsniedz vienu gadu. Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek kapitalizēti un atspoguļoti kā pamatlīdzekļi.

Ja atsevišķu pamatlīdzekļu sastāvdaļu lietderīgās kalpošanas laiki atšķiras, tie tiek uzskaitīti kā atsevišķas pamatlīdzekļu sastāvdaļas. Pamatlīdzekļu aplēstās atlikušās vērtības un lietderīgās kalpošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata gada datumā.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdīs *Koncernā*

un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu kārtējā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skat. 3.pielikumu).

Nolietojums

Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nolietojums tiek iekļauts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek nolietoti īsākajā no nomas perioda vai līdzīga pamatlīdzekļa lietderīgās kalpošanas laika pēc likmēm, kas pielietotas kategorijai, kurā ietilpst ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos. Zemei nolietojums netiek aprēķināts.

Koncerna pamatlīdzekļiem pārskata perioda nolietojuma summa aprēķināta no katra pamatlīdzekļa atlikušās vērtības, piemērojot attiecīgajam pamatlīdzeklim noteikto kalpošanas laiku.

PAMATLĪDZEKĻI	KALPOŠANAS LAIKS
Ēkas un būves	10-130 gadi
Ilggadīgie stādījumi	40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – vagoni tehnoloģiskām vajadzībām un kravu pārvadājumiem	22-40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – lokomotīves, dīzeļvilcieni un tehnoloģiskās iekārtas	5-40 gadi
Sliežu ceļu mašīnas	30 gadi
Skaitļošanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	3-10 gadi
Pārējie pamatlīdzekļi	5-30 gadi

Nepabeigtā celtniecība

Aktīvi, kuri iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā "Nepabeigtās celtniecības objektu izmaksas". Nepabeigtās celtniecības objektu sākotnējā vērtība tiek palielināta perioda laikā par aizņēmumu izmaksām un citām tiešajām izmaksām, kas saistītas ar attiecīgo objektu līdz tā nodošanai ekspluatācijā. Attiecīgā pamatlīdzekļa sākotnējā vērtība netiek palielināta par aizņēmumu izmaksām periodos, kad netiek veikti aktīvi nepabeigtās celtniecības objekta attīstības darbi.

Brīdī, kad nepabeigtās celtniecības objekti ir gatavi savam paredzētajam pielietojumam, tie tiek pārklasificēti atbilstošā pamatlīdzekļu kategorijā un tiek uzsākta nolietojuma aprēķināšana. Nepabeigtās celtniecības objekti tiek regulāri novērtēti ar mērķi noteikt, vai tiem nav vērtības samazināšanās pazīmes.

2.5. MANTISKO UN NEMATERIĀLO AKTĪVU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

Visiem Koncerna mantiskajiem un nemateriālajiem aktīviem ir noteikts lietderīgās izmantošanas periods (izņemot zemi un muzeja krājumus). Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam, vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu vērtības samazinājumu, aktīvi tiek sagrupēti, balstoties uz zemāko līmeni, kuram var identificēt naudas plūsmu (naudu ienesošās vienības). Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Zaudējumi no aktīvu vērtības samazināšanās, kas atzīti iepriekšējos periodos, tiek pārskatīti katrā bilances datumā, lai noteiktu, vai nepastāv pierādījumi tam, ka zaudējumi ir samazinājušies vai vairs nepastāv. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ, ja ir veiktas izmaiņas aplēsēs, kas izmantotas atgūstamās summas noteikšanai. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā,

par cik attiecīgā aktīva bilances vērtība nepārsniedz to bilances vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

2.6. FINANŠU INSTRUMENTI

Finanšu instrumentu klasifikācija

Koncerna finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā un finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā) un finanšu saistībām (finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā).

Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no *Koncerna* finanšu aktīvu vadības ieviestā biznesa modeļa, kā arī no tā, vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem (TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē PVPZA (piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti). Iegultie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, bet tos iekļaujot finanšu aktīvu sastāvā, tiek izvērtētas TPPM prasības.

Pašu kapitāla instrumentus vienmēr vērtē patiesajā vērtībā. Tomēr *Vadībai* ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos ienākumos, ja instrumentu netur tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecībai, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvus atzīst brīdī, kad *Koncerns* ir kļuvis par līgumslēdzēju pusi un izpildījis darījuma nosacījumus, t.i., tirdzniecības datumā.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad *Koncerna* līgumsaistības uz finanšu aktīvu radīto naudas plūsmu izbeidzas vai, ja *Koncerns* nodod finanšu aktīvu citai pusei, vai arī, nododot būtiskākos aktīva riskus un no aktīva saņemamo atlīdzību, finanšu aktīvu iegādi un pārdošanu pamatdarbības ietvaros uzskaita tirdzniecības dienā, t.i., datumā, kad *Koncerns* nolemj aktīvu nopirkt vai pārdot.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad saistības pamatā esošs pienākums tiek atsaukts, atcelts vai arī tam beidzas termiņš.

Novērtēšana

Sākotnējā atzīšanas brīdī finanšu instrumentus vērtē to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīviem un finanšu saistībām amortizētajā iegādes vērtībā, sākotnējās atzīšanas brīdī patieso vērtību koriģē par darījuma izmaksām, kas ir tieši attiecināmas uz šo finanšu instrumentu.

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā

Šajā kategorijā ietilpst *Koncerna* īpašumā esošie pašu kapitāla instrumenti, kas veido Pārējos vērtspapīrus un ieguldījumus. Šie ieguldījumi tiek uzrādīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā, ja vien *Vadība* neplāno tos pārdot 12 mēnešu laikā no pārskata gada dienas. Šo finanšu aktīvu patieso vērtību nosaka, balstoties uz *Koncerna Vadības* izdarītajām aplēsēm, kuru pamatā ir šo ieguldījumu finanšu informācija. Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek atspoguļotas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Dividendes no ieguldījumiem tiek atzītas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā brīdī, kad *Koncernam* rodas likumīgas tiesības uz tām.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ir parāda instrumenti ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri netiek turēti tirdzniecībai un kuru nākotnes naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ietver Pircēju, pasūtītāju parādus un citus debitorus, kā arī Naudu un naudas ekvivalentus. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificēti kā īstermiņa aktīvi, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tie tiek uzrādīti kā ilgtermiņa aktīvi. Īstermiņa debitoru parādi netiek diskontēti.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam.

Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, norēķinu kontu atlikumiem un īstermiņa augsti likvīdiem ieguldījumiem, kurus nepieciešamības gadījumā var viegli pārvērst naudā un kas nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Vērtības samazinājums finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā

Vērtības samazinājums tiek atzīts atbilstoši sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, expected credit loss) modelim. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītkvalitātē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. Sabiedrība finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī atzīst tūlītējos zaudējumus, kas ir vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi ir bez vērtības samazināšanās pazīmēm (pircēju un pasūtītāju parādiem atzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu mēra, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ. Modelis iekļauj operacionālus atvieglojumus pircēju un pasūtītāju parādiem.

Koncerns ir piemērojis 9.SFPS pieļautos operacionālos atvieglojumus attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādu vērtēšanu – pircēju un pasūtītāju parādus grupē pēc to kredītkvalitātes un kavējuma dienām, piemērojot sagaidāmo kredītzaudējumu procentu katrai attiecīgajai grupai. SKZ likmes ir aplēstas, ņemot vērā pēdējo trīs gadu maksājumu vēsturi, koriģējot šo rādītāju ar mērķi ņemt vērā informāciju par tagadni un nākotnes prognozēm.

Saistīto pušu parādi, kā arī saistītajām pusēm izsniegtie aizdevumi, tiek izdalīti atsevišķā grupā, kuras SKZ rēķina, ņemot vērā ne tikai pagātnes pieredzi, bet arī to galējā īpašnieka – Latvijas Republikas – kredītreitingu un nākotnes attīstības prognozes. Aizdevumi, kas izsniegti meitas sabiedrībām, tiek uzskatīti par aktīviem ar tādu kredītrisku, kas nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas brīža, līdz ar to SKZ aprēķinā iekļauj nākamo 12 mēnešu laikā sagaidāmos kredītzaudējumus.

Uzkrājums vērtības samazinājumam tiek iekļauts atsevišķā uzkrājumu kontā un zaudējumi tiek atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā. Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistību amortizētajā iegādes vērtībā sastāvā tiek uzrādīti posteņos Aizņēmumi no kredītiestādēm, Citi aizņēmumi un Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem un pārējie kreditori.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificētas kā īstermiņa saistības, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tās tiek uzrādītas kā ilgtermiņa saistības.

Aizņēmumi

Sākotnēji aizņēmumi tiek atzīti patiesajā vērtībā, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Starpība starp saņemto naudas līdzekļu apjomu, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas un aizņēmuma dzēšanas vērtību, tiek pakāpeniski ietverta peļņas vai zaudējumu pārskatā, izmantojot aizņēmuma efektīvo procentu likmi. Šī starpība tiek atzīta finanšu izmaksu sastāvā.

Aizņēmumi tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad *Koncernam* ir neatsaucamas tiesības atlikt saistību nokārtošanu uz vismaz 12 mēnešiem pēc bilances datuma.

Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un uzrādīti bilanci neto vērtībās, ja pastāv juridiskas tiesības šādu ieskaitu veikt, kā arī plānots veikt norēķinu pēc neto vērtībām vai arī nodot aktīvu un norēķināties par saistību vienlaicīgi.

2.7. KRĀJUMI

Krājumi tiek uzskaitīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtību veido normālas *Koncerna* darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot krājumu pabeigšanas un pārdošanas izmaksas. Iegādes vērtība tiek noteikta, izmantojot vidējo svērto krājumu

novērtēšanas metodi kurināmajam un degvielai un FIFO (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodi pārējām krājumu sastāvdaļām.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtības samazinājumam tiek izveidoti uzkrājumi vērtības samazinājumam. Krājumiem, kas nav izmantoti ilgāk par gadu, tiek veidoti uzkrājumi 100% apjomā. Uzkrājumu summa tiek iekļauta Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

2.8. PĀRDOŠANAI TURĒTIE ILGTERMIŅA AKTĪVI (VAI ATSAVINĀŠANAS GRUPAS)

Ilgtermiņa aktīvi (vai atsavināšanas grupas) tiek klasificēti kā pārdošanai turētie, ja to uzskaites vērtība tiks atgūta, veicot pārdošanas darījumu, nevis ilgstošas lietošanas rezultātā. Šis nosacījums tiks uzskatīts par izpildītu tikai tādā gadījumā, ja pārdošanas darījuma varbūtība ir liela un attiecīgais aktīvs (vai atsavināšanas grupa) ir pieejama tūlītējai pārdošanai to pašreizējā stāvoklī. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi (vai atsavināšanas grupas) to pārklasifikācijas brīdī tiek novērtēti zemākajā no to uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

Vērtības samazinājums tiek atzīts gadījumā, ja pie sākotnējās atzīšanas vai turpmākās uzskaites aktīva (vai atsavināšanas grupas) vērtība tiek samazināta no sākotnējās uzskaites vērtības uz patieso vērtību, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Vērtības samazinājumu iespējams apvērst un atzīt ieņēmumos tā apvērši, ja palielinās aktīva (vai atsavināšanas grupas) patiesā vērtība, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Tomēr šādu apvērši var atzīt tikai tik lielā mērā, cik tā kompensē iepriekš atzīto vērtības samazinājumu šim aktīvam (vai atsavināšanas grupai).

Pārdošanai turēto ilgtermiņa aktīvu (vai atsavināšanas grupu) pārdošanas brīdī tiek atzīta neto peļņa vai zaudējumi no to atzīšanas pārtraukšanas un pārdošanas.

Pārdošanai turētos ilgtermiņa aktīvus (vai atsavināšanas grupas) nenolieto un neamortizē tik ilgi, kamēr tie tiek klasificēti kā pārdošanai turētie.

Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi un aktīvi, kas ir atsavināšanas grupas sastāvdaļa, bilanci tiek uzrādīti atsevišķi no citiem aktīviem. Saistības, kas ietilpst atsavināšanas grupā, bilanci tiek uzrādītas atsevišķi no citām saistībām.

2.9. AKCIJU KAPITĀLS UN MAKSĀJUMI PAR VALSTS KAPITĀLA DAĻU IZMANTOŠANU (DIVIDENDES)

Koncerna mātes sabiedrības akciju kapitālu veido parastās vārda akcijas. Visas *Koncerna* mātes sabiedrības akcijas ir dematerializētas akcijas. Akcijas nominālvērtība ir viens EUR.

Koncerna mātes sabiedrības akcionāram izmaksājamās dividendes jeb maksājumi par valsts kapitāla daļu izmantošanu tiek atspoguļotas kā saistības *Koncerna* finanšu pārskatos periodā, kurā *Koncerna* mātes sabiedrības akcionārs apstiprina dividenžu apmēru.

2.10. REZERVES

Pēc katra gada pārskata apstiprināšanas akcionāru sapulce lemj par pārskata gada peļņas sadali. Daļu no *Koncerna* mātes sabiedrības peļņas pēc nodokļu nomaksas, pamatojoties uz *Koncerna* mātes sabiedrības akcionāru sapulces lēmumu, var ieskaitīt rezerves kapitālā. Šim nolūkam pašu kapitāla sastāvā ir izveidotas "Rezerves". Rezervju izmantošana un sadalīšana ir akcionāru sapulces kompetencē.

2.11. UZKRĀTĀS NEIZMANTOTO ATVAĻINĀJUMU IZMAKSAS

Uzkrātās neizmanto atvaļinājumu izmaksas tiek aprēķinātas katram darbiniekam, reizinot neizmanto atvaļinājuma dienu skaitu uz pārskata gada beigām ar dienas vidējo darba samaksu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos un pieskaitot darba devēja daļu par sociālās apdrošināšanas iemaksām.

2.12. UZKRĀJUMI

Uzkrājumi tiek atzīti, kad *Koncernam* pagātnes notikumu rezultātā ir radušās juridiskas vai prakses radītas saistības, un ir paredzams, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no *Koncerna*, un saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt.

Ja *Koncerns* paredz, ka uzkrājumu izveidošanai nepieciešamie izdevumi tiks daļēji vai pilnībā atmaksāti, šo izdevumu atmaksa tiek atzīta kā atsevišķs aktīvs tikai un vienīgi tad, kad ir praktiski skaidrs, ka šie izdevumi patiešām tiks atmaksāti. Ar jebkādu uzkrājumu saistītās izmaksas Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā tiek atspoguļotas, atskaitot summas, kas ir atgūtas.

2.13. PĀRSKATA GADA UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Uzņēmumu ienākuma nodokli uzrāda Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošie tiesību akti nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas koriģēta, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objekta vērtību dalot ar koeficientu 0,8.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas aprēķināts no peļņas sadales dividendēs, tiek uzrādīts Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā atsevišķi, bet pārējos gadījumos - pie pārējās saimnieciskās darbības izmaksām.

2.14. IEŅĒMUMU ATZĪŠANA

Ieņēmumi ir atlīdzība, kuru saņem pamatdarbības veikšanas rezultātā. Ieņēmumus mēra līgumā noteiktās darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir summa, kuru *Koncerns* sagaida saņemt pēc kontroles nodošanas par precēm vai pakalpojumiem, izņemot trešo pušu vārdā iekasētās summas (piem., pievienotās vērtības nodokli). Darījuma cena tiek samazināta par piešķirtajām atlaidēm vai cita veida labumiem, kuri tiek piešķirti pircējam. Specifiski kritēriji *Koncerna* ieņēmumu atzīšanai katram no ieņēmumu veidiem minēti zemāk.

Koncerna sabiedrībām nav tādu līgumu ar klientu, kuru ietvaros būtu paredzēts norēķinu periods vairāk kā viens gads, līdz ar to *Koncerns* neveic korekcijas, lai atspoguļotu naudas vērtības izmaiņas laika gaitā. Turklāt, norēķinos nav paredzēta mainīgā atlīdzība.

Ieņēmumi no preču pārdošanas tiek atzīti kontroles nodošanas brīdī, t.i., brīdī, kad *Koncerns* attiecīgo preci ir piegādājis klientam un tas ir preci akceptējis, kā arī ir ticams, ka debitora parāds ir atgūstams.

Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti tajā finanšu periodā, kad pakalpojumi tika sniegti, ņemot vērā kopējo sniegtā pakalpojuma attiecību pret kopējo līgumā noteikto pakalpojumu, ja piemērojams.

***Koncerns* sniedz šādus pakalpojumus (kas pārsvarā tiek atzīti saskaņā ar 15. SFPS):**

● **Kravu pārvadājumi** tiek veikti:

- no nosūtīšanas stacijas līdz saņemšanas stacijai (Latvijas teritorijā) iekšzemes pārvadājumos;
- no robežstacijas līdz pieostas stacijai vai sauszemes robežstacijai tranzīta pārvadājumos;
- no robežstacijas līdz saņēmējstacijai vai pretējā virzienā (importa un eksporta pārvadājumiem).

Ieņēmumi par sniedzamajiem kravu pārvadājumu pakalpojumiem sastāv no tarifa maksas, kā arī papildu samaksas, kas nav iekļauta tarifā un tiek noteikta pēc līguma. Maksa par kravu pārvadājumiem tiek noteikta saskaņā ar pārvadājuma tarifu – likmju sistēmu, kas ietver informāciju par pārvadājumu attālumiem, maksas aprēķināšanas kārtību un pārvadājumu maksu, kas sastāv no pārvadāšanas maksas, maksas par papildu operācijām un citiem ar pārvadājumiem saistītiem pakalpojumiem. Lai efektīvi nodrošinātu vagonu parka izmantošanu, daļa vagonu tiek iznomāta citiem klientiem. Vagonu nomas ieņēmumi tiek iekļauti kravu pārvadājumu ieņēmumu sastāvā. Ieņēmumi tiek atzīti, pamatojoties uz nobrauktajiem pārvadājumu attālumiem un aprēķināto pārvadājumu maksu attiecīgajā pārskata periodā.

- **Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumi** - nodrošina piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai un to infrastruktūras pārvaldītājs bez diskriminācijas sniedz visiem pārvadātājiem. *Latvijas dzelzceļš* sniedz publiskās lietošanas dzelzceļa minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa pakalpojumu par piekļuvi publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkalmes vietām (minimālais piekļuves pakalpojumu komplekss), un apkalmes vietu uzturēšanas pakalpojumu. Minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa pakalpojumi tiek sniegti no 2019. gada 1. jūlija atbilstoši Komisijas Īstenošanas 2015. gada 12. jūnija regulai (ES) 2015/909 par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus. *Sabiedrībai* ir piešķirts valsts budžeta finansējums finanšu līdzsvara nodrošināšanai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Apkalmes vietu uzturēšanas pakalpojumi** – pasažieru staciju un pieturas punktu uzturēšanas pakalpojumi. *Sabiedrībai* ir piešķirts valsts budžeta finansējums par neizmantoto apkalmes vietu uzturēšanu. Par saņemtās dotācijas apmēru (neieskaitot PVN) ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā.
- **Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi** - kravas vilcienu sastāvu apstrāde, veicot vai neveicot vilcienu formēšanu, vagonu tehniskā apkope un apskate. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu** - sliežu ceļu un tiltu klātnes būve un remonts, pārmiju pārvedu nomaiņa, dzelzceļa mašīnu, instrumentu un mehānismu remonts un vagonu modernizācija, sliežu metināšanas darbi un garsliežu transportēšana, ūdens novadsistēmu ierīkošana un remonts, zemes klātnes sagatavošana. Ieņēmumi tiek atzīti, sniedzot apkalpošanas darbus, vai arī, kad remontdarbi tiek pabeigti.
- **Starptautiskie pasažieru pārvadājumi** – pasažieru pārvadājumi starptautiskajā satiksmē maršrutos Rīga-Maskava; Rīga-Sanktpēterburga; Rīga-Minska, Rīga-Viļņa-Minska-Kijeva (Ukrainas dzelzceļa formējuma vilciens). Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad tiek saņemti ieņēmumi no biļešu pārdošanas.
- **Ekspedīcijas pakalpojumi** – kravu transportēšanas maršrutu izstrādāšana, dzelzceļa kravu pārvadājumu organizēšana, t.sk. pārvadājumu dokumentu noformēšana, muitas formalitāšu kārtošana, kravas nosūtīšana/saņemšana. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Nomas pakalpojumi** – *Koncerns* ēkas, būves, zemi un pārējos pamatlīdzekļus, kuri nav nepieciešami savas darbības veikšanai, pirmkārt, iznomā pārvaldītājiem un citām ar dzelzceļa sistēmas darbību saistītajām uzņēmēj sabiedrībām un iestādēm. Neizmantoto platību, kas atrodas dzelzceļa infrastruktūras objektos, iznomāšana ārējiem klientiem samazina pamatpakalpojuma pašizmaksu. Rezultātā palielinās pamatpakalpojuma konkurētspēja, kā arī paaugstinās objektu izmantošanas efektivitāte. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti. Ieņēmumi no nomas pakalpojumiem tiek atzīti saskaņā ar 16.SFPS.
- **Elektroenerģijas realizācijas pakalpojumi** - elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumu sniegšana fiziskajām, juridiskajām personām, atkarīgajām meitas sabiedrībām un elektroenerģijas iepirkums pasažieru vilcienu elektrovilcei. Elektroenerģijas sadales (vilces apakšstaciju un kontakttīklu) izmaksas pasažieru vilcienu vilces vajadzībām ir iekļautas maksā par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvadājumu izmantošanu un šajā pakalpojumā neietilpst. Elektroenerģijas patērētājiem *Latvijas dzelzceļš* sniedz elektroenerģijas realizācijas pakalpojumus, pildot saistības, ko nosaka "Elektroenerģijas tirgus likums", likums "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un Ministru kabineta noteikumi Nr. 50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi". *Latvijas dzelzceļš* darbojas kā primārais pakalpojumu sniedzējs, tādējādi ieņēmumi un izmaksas tiek atzīti bruto vērtībā. Ieņēmumi tiek aprēķināti, reizinot tarifu ar patērēto kilovatstundu skaitu, un tiek atzīti periodā, kad patēriņš veikts.
- **Principāla pakalpojumi** ietver ieviešanas kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanu, muitas procedūras - tranzīts - noformēšanu, pagaidu uzglabāšanu. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Ritošā sastāva remontdarbi un tehniskā apkope**. Ieņēmumi tiek atzīti, sniedzot tehniskās apkopes pakalpojumus, vai arī, kad remontdarbi tiek pabeigti.
- **Vilces nodrošināšanas pakalpojumi** – lokomotīvu brigāžu pakalpojumi citiem pārvadātājiem, kuriem nepietiek lokomotīvu brigāžu, lai veiktu pārvadājumus. Ieņēmumi tiek

atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, balstoties uz brigāžu izmantošanu attiecīgajā pārskata periodā.

- **Elektronisko sakaru pakalpojumi** – datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumi, nomāto līniju pakalpojumi, piekļuves elektronisko sakaru tīkla infrastruktūrai pakalpojumi, publiskā fiksētā elektronisko sakaru tīkla balss telefonijas pakalpojumi un starpsavienojuma pakalpojumi. Ieņēmumi tiek atzīti pēc faktiskās tīkla izmantošanas attiecīgajā pārskata periodā.
- **Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi** - ietver pakalpojumus, kas saistīti ar kravu un pasažieru pārvadājumu informācijas sistēmām, vilcienu kustību, kā arī biznesa atbalsta, kontroles un vadības informācijas sistēmām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Būvniecības pakalpojumi** – ietver pašu spēkiem veiktos būvdarbus dzelzceļa infrastruktūras objektos. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.
- **Citi pakalpojumi** – šajos pakalpojumos ietilpst degvielas uzglabāšanas, realizācijas, ekipēšanas pakalpojumi, informācijas tehnoloģiju pakalpojumi, pašu ražotās siltumenerģijas pārdošana, apsaimniekošanas pakalpojumi un dažādi citi neliela apjoma pakalpojumi juridiskām un fiziskām personām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Procentu ienākumi

Procentu ienākumi tiek atzīti pēc uzkrājumu metodes, pielietojot efektīvo procentu likmi (saskaņā ar 9.SFPS). Procentu ieņēmumi no naudas un naudas ekvivalentiem tiek klasificēti kā finanšu ienākumi.

Ienākumi no soda naudām

Ievērojot piesardzības principu, līgumsodus, t.sk. nokavējuma naudu par kavētiem norēķiniem, ieņēmumos atzīst tikai pēc to saņemšanas.

Ienākumi no dividendēm

Ienākumi no dividendēm tiek atzīti, kad rodas likumīgas tiesības uz tām.

2.15. NOMAS LĪGUMI

Klasifikācija

Līguma noslēgšanas brīdī *Koncerns* izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Līgums ir noma vai ietver nomu, ja līgums piešķir tiesības kontrolēt identificējama aktīva izmantošanu noteiktu laika periodu apmaiņā pret atlīdzību. Lai izvērtētu, vai līgums ir noma vai ietver nomu, *Koncerns* izvērtē, vai:

- Līgums paredz identificējamā aktīva izmantošanu – aktīvs var tikt norādīts tieši vai netieši un tam ir jābūt fiziski nošķiramam vai jāatspoguļo visu aktīva kapacitāti no fiziski nošķirama aktīva. Ja piegādātājam ir nozīmīgas tiesības aizstāt aktīvu, aktīvs nav identificējams;
- *Koncernam* ir tiesības gūt visus saimnieciskos labumus no identificējamā aktīva izmantošanas visā tā lietošanas periodā;
- *Koncernam* ir tiesības noteikt identificējamā aktīva izmantošanas veidu. *Koncernam* ir tiesības noteikt izmantošanas veidu, kad tā var pieņemt lēmumu par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots. Gadījumos, kad attiecīgi lēmumi par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiek izmantots, ir iepriekš noteikti, *Koncernam* ir jāvērtē, vai tam ir tiesības darboties ar aktīvu vai norīkot darbošanos ar aktīvu noteiktā veidā, vai *Koncerns* ir paredzējis aktīva lietošanu tādā veidā, kas iepriekš nosaka to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots.

Līguma, kas ietver nomas sastāvdaļu vai vairākas nomas sastāvdaļas, sākotnējā novērtēšanā vai atkārtotas novērtēšanas gadījumā *Koncerns* attiecina uz katru nomas sastāvdaļu to relatīvo atsevišķo cenu.

Nomnieks

Noma tiek atzīta kā tiesības izmantot aktīvu un tam atbilstošās nomas saistības datumā, kad nomātais aktīvs ir pieejams *Koncernam* lietošanā. Tiesību izmantot aktīvu izmaksas veido:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas;

- jebkuri nomas maksājumi, kas izdarīti sākuma datumā vai pirms tā, atskaitot saņemtos nomas veicināšanas maksājumus;
- jebkuras sākotnējās tiešās izmaksas.

Tiesības izmantot aktīvu tiek amortizētas pēc lineārās metodes no sākuma datuma līdz pamatā esošā aktīva lietderīgās lietošanas laika beigām. Nolietojums tiek rēķināts pēc lineārās metodes no nomas sākuma datuma līdz nomas termiņa beigām, ja vien nav plānots aktīvu izpirkt. Tiesības izmantot aktīvu periodiski tiek samazinātas par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādi ir, un koriģētas, ņemot vērā nomas saistību pārvērtēšanu.

Aktīvi un saistības, kas izriet no nomas, to sākotnējās piemērošanas datumā tiek novērtēti atlikušo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, kas diskontēta, izmantojot *Koncerna* salīdzināmo procentu likmi. Nomas saistībās iekļauj šādu nomas maksājumu patreizējo vērtību:

- fiksēti nomas maksājumi (ieskaitot pēc būtības fiksētos nomas maksājumus), atskaitot nomas veicināšanas maksājumus;
- mainīgie nomas maksājumi, kas ir atkarīgi no indeksa vai likmes;
- maksājumi, kas jāveic nomniekam saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām;
- pirkšanas iespējas izmantošanas cena, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomnieks izmantos šo iespēju, un
- soda naudas maksājumi par nomas izbeigšanu, ja nomas termiņš atspoguļo to, ka nomnieks izmanto iespēju izbeigt nomu.

Nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, ja mainās nākotnes nomas maksājumi, jo ir mainījies indekss vai likme, ko lieto šo maksājumu noteikšanai, ja mainās *Koncerna* aplēse par paredzamo maksājumu apmēru, vai, ja *Koncerns* maina savu izvērtējumu par pirkšanas iespējas izmantošanu, nomas termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu. Kad nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, attiecīga korekcija tiek veikta lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtībā vai atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtība samazinās līdz nullei.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomas saistībām. Nomas saistību procentu izdevumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā nomas periodā, lai veidotu konstantu periodisku procentu likmi atlikušajai nomas saistībai katrā periodā.

Īstermiņa noma un noma, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību

Nomas maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu vai nomu, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību, tiek atzīti kā izdevumi pēc lineārās metodes peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Īstermiņa noma ir noma, kuras nomas termiņš sākuma datumā ir 12 mēneši vai mazāk.

Iznomātāja uzskaitē

Nomas darījumus, kuri pēc savas būtības nodod nomas ņēmējam visu risku un atlīdzību, kas raksturīgi īpašumtiesībām uz aktīvu objektu, klasificē kā finanšu nomas darījumus. Nomas darījumi, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgā riska un atlīdzības, tiek klasificēti kā operatīvā noma.

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu. Nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas tiek iekļauti atbilstošā nomas perioda konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Apakšnomas darījumu uzskaitē (*Koncerns* ir iznomātājs)

Gadījumā, ja saskaņā ar līgumu *Koncerns* ir iznomātājs, bet daļa no nomas objektiem tiek nodota tālāk nomā, veidojas apakšnomas darījums. Katrs apakšnomas darījums tiek izvērtēts pēc tā atbilstības finanšu vai operatīvās nomas definīcijai, izvērtējumu veicot attiecībā uz tiesībām lietot aktīvu. Uzskaitē tiek veikta atbilstoši noteiktajam apakšnomas veidam – *Koncerns* ir iznomātājs uz operatīvās nomas nosacījumiem vai *Koncerns* ir iznomātājs uz finanšu nomas nosacījumiem. Gadījumā, ja apakšnoma ir finanšu noma, tā tiek uzskaitīta atsevišķi kā nomas debitors. Neto ieskaits ar saistību netiek veikts.

Apakšnomas darījumu uzskaitē:

- *Koncerns* kā starpposma iznomātājs samazina “tiesības lietot aktīvu”, veidojot “finanšu nomas debitora parādu” par šo daļu, neatzīstot nomas ieņēmumus no apakšnomas, bet aprēķina procentu ieņēmumus no “finanšu nomas debitora parāda”;

- Apakšnomas termiņa laikā *Koncerns* kā starpposma iznomātājs atzīst nolietojuma izmaksas "tiesībām lietot aktīvu" tiktāl, cik attiecas uz to "tiesību lietot aktīvu" daļu, kas nav nodota apakšnomā, bet atzīst procentu izmaksas par nomas saistībām pilnā apmērā.

2.16. VALSTS LĪDZFINANSĒJUMS UN ES LĪDZEKĻI

Valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek atzīti to patiesajā vērtībā brīdī, kad ir pietiekama pārlicība par to saņemšanu un var ticami apgalvot, ka *Koncerns* būs spējīgs pildīt visus ar šo līdzekļu saņemšanu saistītos noteikumus.

Uz aktīviem (pamatlīdzekļiem) attiecināmais valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek uzrādīti bilances postenī "Nākamo periodu ieņēmumi" un periodiski atzīti Konsolidētajā peļņas vai zaudējumu pārskatā proporcionāli attiecīgo aktīvu (pamatlīdzekļu) nolietojumam to lietderīgās izmantošanas laikā.

2.17. SAISTĪTĀS PUSES

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti valsts, *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un sabiedrības, kurās minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

2.18. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Finanšu pārskatā tiek atspoguļoti tādi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas sniedz papildu informāciju par *Koncerna* finansiālo stāvokli bilances sagatavošanas datumā (korigējošie notikumi). Ja notikumi pēc pārskata gada beigām nav korigējoši, tie tiek atspoguļoti finanšu pārskata pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.19. DARBINIEKU LABUMI

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

Koncerns veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru *Koncerna* sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. *Koncerna* sabiedrībai nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās. Saskaņā ar Ministru kabineta 17.12.2020. noteikumiem Nr. 786 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem" 2021. un 2020. gadā 70,14% no valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām ir iemaksātas, lai finansētu valsts noteikto iemaksu pensiju sistēmu.

2.20. KONSOLIDĀCIJAS PAMATPRINCIPI

Par *Koncerna* meitas sabiedrību tiek uzskatīta tāda sabiedrība, kuras finanšu vai operatīvo darbību kontrolē *Koncerna* mātes sabiedrība. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja *Koncerna* mātes sabiedrībai pieder vairāk nekā 50% no meitas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām, kā arī tai ir spēja kontrolēt visus operatīvos lēmumus, ko pieņem attiecīgā meitas sabiedrība.

Koncerna meitas sabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti no brīža, kad mātes sabiedrība ir ieguvusi kontroli pār meitas sabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas.

Sabiedrību finanšu pārskati tiek sagatavoti, lietojot vienotas grāmatvedības un finanšu politikas līdzīgiem darījumiem un citiem notikumiem līdzīgos apstākļos. Nepieciešamības gadījumā *Koncerna* meitas sabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes var tikt mainītas, lai nodrošinātu atbilstību *Koncernā* lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm. Konsolidētie finanšu pārskati ietver mātes sabiedrības un meitu sabiedrību gada pārskatus par 2021. gadu. *Koncerna* sabiedrību gada pārskatu periodi ir vienādi un sakrīt ar kalendāro gadu.

Darījumi starp *Koncerna* sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizētā peļņa vai zaudējumi no darījumiem starp *Koncerna* sabiedrībām tiek izslēgti.

3. BŪTISKI PIEŅĒMUMI UN SPRIEDUMI

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, *Vadība* ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot *Koncerna* izvēlēto uzskaites politiku.

Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kuras vairāk var ietekmēt pieņēmumi, ir *Vadības* pieņēmumi un aprēķini, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību un uzkrājumu lielumu.

Pamatlīdzekļu lietderīgās kalpošanas periods

Katrā pārskata perioda beigu datumā *Koncerns* izvērtē tā pamatlīdzekļu atlikušo lietderīgās kalpošanas periodu. Balstoties uz pēdējiem *Koncerna* mātes sabiedrības Finanšu direkcijas veiktiem novērtējumiem, esošais lietderīgās kalpošanas laiks ir atbilstošs *Koncerna* pamatlīdzekļu faktiskās izmantošanas laikam.

Uzkrājumi

Novērtējot uzkrājumu apjomu, *Vadība* balstās uz aplēsēm par iespējamo saistību apjomu, kā arī termiņu, kurā saistības varētu realizēties. Gadījumā, ja šie notikumi nerealizējas vai realizējas citādāk, faktisko izmaksu apjoms var atšķirties no aplēstā. Detalizētāka informācija par pieņēmumiem attiecībā uz uzkrājumiem sniegta 23. pielikumā.

Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums

Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums atzīts saimnieciskajā darbībā neizmantotiem pamatlīdzekļiem, kā arī tādiem aktīviem, kuriem nākotnes sagaidāmie saimnieciskie labumi ir būtiski zemāki nekā to bilances vērtība. Nozīmīgākā vērtības samazinājuma summa atzīta attiecībā uz ēkām, būvēm un sliežu ceļiem, pamatojoties uz nākotnes naudas plūsmām no šo pamatlīdzekļu izmantošanas pakalpojumu sniegšanā. Nākotnes paredzamās naudas plūsmas noteiktas, balstoties uz 2021. gada faktiskajiem rādītājiem, ekstrapolējot tos uz nākošajiem 10 gadiem. 10 gadu aprēķina periods ņemts infrastruktūras pārvaldītāja aktīvu specifikas dēļ – tie ir ilgtermiņa aktīvi, kuri atdevi sniedz ilgstošā laika periodā. 2021. gadā ir veikts atkārtots aprēķins, izdarot analogus pieņēmumus, kuru rezultātā iepriekš atzītais vērtības samazinājums nav mainījies.

Diskontējot nākotnes plānotās naudas plūsmas *Sabiedrības* aktīviem piemērota 2,54% vidēji svērtā kapitāla cena (WACC), kas noteikta kā infrastruktūras pārvaldītājam atbilstoša vidēji svērtā kapitāla cena. WACC ir būtiskākais rādītājs, kas ietekmē vērtības samazinājuma aplēsi. WACC sasniedzot 4,04% (pieaugot par 1,5%), vērtības samazinājums palielinātos par 164 miljoniem EUR. Savukārt pie WACC 2% (samazinājuma par 0,54%), vērtības samazinājums nebūtu atzīstams.

Finanšu līdzsvara maksājums

Sabiedrības galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. Šī uzdevuma nodrošināšanai ir noslēgts Daudzgaļu līgums ar Satiksmes ministriju, kurā ir paredzēta kārtība finanšu līdzsvara nodrošināšanai (sk. 4. un 19. pielikums).

4. IEŅĒMUMI

(EUR'000)

DARBĪBAS VEIDI	2021	2020
Ieņēmumi no klientu līgumiem (15. SFPS):		
Kravu pārvadājumi	122 415	137 556
Maksa par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu	18 098	16 144
Ekspedīcijas pakalpojumi	14 192	15 620
Elektroenerģijas realizācijas pakalpojumi	5 808	5 792
Ritošā sastāva remontdarbi un tehniskā apkope	3 284	4 392
Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi	3 668	3 513
Degvielas un eļļas realizācija	2 805	2 357
Apsardzes pakalpojumi	2 151	1 530
Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu	1 322	1 990
Principāla pakalpojumi	1 299	1 570
Pakalpojumi pasažieru stacijās	1 003	996
Elektronisko sakaru pakalpojumi	542	421
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	532	483
Vilces nodrošināšanas pakalpojumi	138	118
Būvniecības pakalpojumi	87	99
Starptautiskie pasažieru pārvadājumi	-	750
Citi pakalpojumi	4 150	3 417
Cita veida ieņēmumi:		
Ieņēmumi par dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanu (valsts budžeta finansējums)	30 068	30 276
Ieņēmumi finanšu līdzsvara nodrošināšanai *	30 664	22 514
Nomas pakalpojumi	6 694	4 079
Ieņēmumi par apkalpes vietu uzturēšanu (valsts budžeta finansējums)	257	249
Kopā	249 177	253 866

* Nepieciešamais finanšu līdzsvara maksājums par 2021. gadu 30 664 tūkst. EUR apmērā, kas saņemams 2022. gada laikā, atzīts finanšu stāvokļa pārskatā kā "Uzkrātie ieņēmumi", pamatojoties uz Daudz gadu līgumā noteiktajām saistībām un pienākumiem. 2020. gadā finanšu līdzsvara nodrošināšanai *Latvijas dzelzceļam bija nepieciešami* 22 514 tūkst. EUR, no tiem 9 503 tūkst. EUR 2020. gadā netika saņemti, līdz ar to atzīti "Uzkrāto ieņēmumu" sastāvā.

5. PĀRĒJIE IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	2021	2020
Nākamo periodu ieņēmumu pakāpeniska atzīšana	17 584	18 763
Peļņa no krājumu pārdošanas	3 759	2 203
Maksājumi no citām dzelzceļu administrācijām par kompleksajiem norēķiniem	2 697	854
Peļņa no pārdošanai turēto ilgtermiņa aktīvu atsavināšanas	1 005	-
Peļņa no pamatlīdzekļu pārdošanas	868	1 623
Soda un kavējuma nauda	234	221
Valūtas kursu svārstības	202	-
Citu uzkrājumu samazināšana (skat.23. pielikumu)	185	1 937
PVN korekcija 2019. gada minimālās piekļuves pakalpojumam	-	2 571
Peļņa no pamatlīdzekļu likvidācijas	-	162
Citi ieņēmumi	822	985
Kopā	27 356	29 319

6. PREČU, MATERIĀLU UN PAKALPOJUMU IZMAKSAS

(EUR'000)

	2021	2020
Materiālu izmaksas	9 158	9 873
Kurināmais, degviela	21 289	21 682
Elektroenerģija	9 069	9 251
Pārējās izmaksas	22 366	33 609
Kopā	61 882	74 415

7. PERSONĀLA IZMAKSAS

(EUR'000)

	2021	2020
Darba samaksa	101 049	110 291
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	25 255	28 580
Atlaišanas pabalsti	6 103	8 603
Pārējās sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	1 372	909
Uzkrātās saistības atvaļinājumiem	856	(2 455)
Citas personāla izmaksas	189	207
Kopā	134 824	146 135
no tā atlīdzība <i>Sabiedrības</i> valdes un padomes locekļiem	1 480	1 374
<i>t.sk. atlīdzība par darbu</i>	1 198	1 110
<i>valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas</i>	282	264

Vidējais *Koncernā* nodarbināto personu skaits 2021. gadā ir 7 151 (2020.gadā - 8 539).

8. NOLIETOJUMS, AMORTIZĀCIJAS UN VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

(EUR'000)

	2021	2020
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	53 759	60 386
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājums	4 207	19 315
Nolietojums tiesībām lietot aktīvus	2 501	2 466
Apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājums	-	2 509
Uzkrājumu novecojušiem materiāliem izmaiņas	(54)	421
Kopā	60 413	85 097

9. PĀRĒJĀS IZMAKSAS

(EUR'000)

	2021	2020
Maksājumi citām dzelzceļu administrācijām par kompleksajiem norēķiniem	10 700	4 283
Izmaksas, kas paredzētas "Latvijas dzelzceļš" koncerna koplīgumā u.c.	494	402
Uzkrājumu nedrošiem parādiem palielināšana	140	115
Zaudējumi no pamatlīdzekļu likvidācijas un nepabeigtās celtniecības izslēgšanas	164	-
Citu uzkrājumu palielinājums un izmantošana, neto (skat. 23. pielikumu)	69	5 736
Valūtas konvertācija	44	69
Soda un kavējuma nauda	16	38
Sociālās infrastruktūras uzturēšanas izmaksas	15	15
Uzņēmumu ienākuma nodoklis no nosacīti sadalītās peļņas	13	19
Valūtas kursu svārstības	-	87
Citas izmaksas	578	672
Kopā	12 233	11 436

10. FINANŠU IZMAKSAS

(EUR'000)

	2021	2020
Bankas procenti, t.sk. ilgtermiņa kredīta procenti	(1 754)	(2 096)
Procentu izmaksas nomas darījumos	(120)	(131)
Finanšu izmaksas	(1 874)	(2 227)

11. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Koncerna atliktais nodoklis tiek rēķināts par nākotnē maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli no meitas sabiedrību 2021. gada nesadalītās peļņas, kuru plānots samaksāt mātes sabiedrībai dividendēs turpmākajos gados, par pamatu ņemot valstī noteikto dividenžu apmēru no valsts kapitālsabiedrībām.

Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodokļa kustība

(EUR'000)

	2021	2020
Pārmaksa 1. janvārī	44	51
Aprēķināts par pārskata gadu	(32)	(702)
Samaksāts pārskata gadā	29	726
Pārskaitīts uz citiem nodokļiem	(32)	(31)
Novirzīts vienotajā nodokļu kontā	(12)	-
Pārmaksa 31. decembrī	-	44
(Saistības) 31. decembrī	(3)	-

Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksa un saistības attiecas uz dažādām Koncerna meitas sabiedrībām. Koncernam nav likumīgu tiesību šīs summas savstarpēji ieskaitīt.

Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa izdevumi

Koncerna atliktais nodoklis tiek rēķināts par nākotnē maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli no meitas sabiedrību 2021. gada nesadalītās peļņas, kuru plānots samaksāt mātes sabiedrībai dividendēs turpmākajos gados, par pamatu ņemot valstī noteikto dividenžu apmēru no valsts kapitālsabiedrībām.

(EUR'000)

	2021	2020
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības uz gada sākumu	466	1 759
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistību palielinājums/ (samazinājums)	1 381	(1 293)
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības uz gada beigām	1 847	466

12. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

(EUR'000)

LICENCES UN TIESĪBAS	2021	2020
Sākotnējā vērtība uz gada sākumu	8 627	7 992
Iegādāts	352	117
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	-	1 091
Izslēgts	(75)	(573)
Sākotnējā vērtība uz gada beigām	8 904	8 627
Uzkrātais nolietojums uz gada sākumu	6 573	6 370
Aprēķinātais nolietojums	566	613
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	-	133
Izslēgts	(74)	(543)
Uzkrātais nolietojums uz gada beigām	7 065	6 573
Vērtības samazinājums pārskata gada laikā	(16)	-
Atlikusī vērtība uz gada sākumu	2 054	1 622
Atlikusī vērtība uz gada beigām	1 823	2 054

13. PAMATLĪDZEKĻI

(EUR'000)

	ZEMES GABALI	ĒKAS, BŪVES UN ILGGADĪGIE STĀDĪJUMI	SLIEŽU CEĻI	ILGTERMINA IEGULDĪJUMI NOMĀTAJOS PAMAT- LĪDZEKĻOS	TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	VAGONI KRAVU PĀRVADĀ- JUMIEM	SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMS, SAKARU LĪDZEKĻI, KOPĒTĀJI UN TO APRĪKOJUMS	PĀRĒJIE PAMATLĪDZEKĻI	NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU IZMAKSAS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 01.01.2020.	1 365	151 028	632 353	237	419 966	196 513	34 496	30 420	2 020	1 468 398
Pamatlīdzekļu iegāde un izveidošana	-	1 224	7 421	-	5 045	-	1 954	924	(573)	15 995
Pārklasificēts	-	26	-	(26)	(26)	(3 343)	(1 091)	26	-	(4 434)
Pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(215)	(2 759)	(99)	(8 183)	(9 830)	(4 282)	(1 407)	(136)	(26 911)
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 31.12.2020.	1 365	152 063	637 015	112	416 802	183 340	31 077	29 963	1 311	1 453 048
Uzkrātais nolietojums 01.01.2020.	-	52 931	264 576	173	175 675	101 736	24 202	19 244	-	638 537
Aprēķinātais nolietojums	-	4 160	28 594	8	16 768	5 412	3 215	1 742	-	59 899
Pārklasificēts	-	11	-	(11)	(18)	(2 116)	(133)	18	-	(2 249)
Nolietojuma norakstīšana	-	(197)	(2 485)	(99)	(7 660)	(8 774)	(4 139)	(1 369)	-	(24 723)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2020.	-	56 905	290 685	71	184 765	96 258	23 145	19 635	-	671 464
Vērtības samazinājums 01.01.2020.	-	-	-	-	(5 375)	-	-	-	-	(5 375)
Atzīts vērtības samazinājums/ vērtības samazinājuma apvērse	(38)	(2 495)	(15 220)	-	(1 414)	-	-	(148)	-	(19 315)
Vērtības samazinājums 31.12.2020.	(38)	(2 495)	(15 220)	-	(6 789)	-	-	(148)	-	(24 690)
Atlikusī vērtība 01.01.2020.	1 365	98 097	367 777	64	238 916	94 777	10 294	11 176	2 020	824 486
Atlikusī vērtība 31.12.2020.	1 327	92 663	331 110	41	225 248	87 082	7 932	10 180	1 311	756 894

	ZEMES GABALI	ĒKAS, BŪVES UN ILGGADĪGIE STĀDĪJUMI	SLIEŽU CEĻI	ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI NOMĀTAJOS PAMAT- LĪDZEKĻOS	TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	VAGONI KRAVU PĀRVADĀ- JUMIEM	SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMS, SAKARU LĪDZEKĻI, KOPĒTĀJI UN TO APRĪKOJUMS	PĀRĒJIE PAMATLĪDZEKĻI	NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU IZMAKSAS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība/pārvērtēts 01.01.2021.	1 365	152 063	637 015	112	416 802	183 340	31 077	29 963	1 311	1 453 048
Pamatlīdzekļu iegāde un izveidošana	6	1 282	5 182	27	3 751	-	1 628	977	2 850	15 703
Pārklasificēts	-	(2)	-	-	9	(8)	-	1	-	-
Pamatlīdzekļu norakstīšana	(10)	(406)	(2 148)	-	(2 880)	-	(2 409)	(915)	-	(8 768)
Pārklasificēts uz pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	-	-	(24 167)	-	-	-	-	(24 167)
Sākotnējā vērtība/ pārvērtēts 31.12.2021.	1 361	152 937	640 049	139	393 515	183 332	30 296	30 026	4 161	1 435 816
Uzkrātais nolietojums 01.01.2021.	-	56 905	290 685	71	184 765	96 258	23 145	19 635	-	671 464
Aprēķinātais nolietojums	-	4 096	26 815	10	14 073	4 299	2 483	1 532	-	53 308
Pārklasificēts	-	-	-	-	7	(8)	-	1	-	-
Nolietojuma norakstīšana	-	(345)	(1 845)	-	(2 684)	-	(2 402)	(886)	-	(8 162)
Pārklasificēts uz pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	-	-	(19 872)	-	-	-	-	(19 872)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2021.	-	60 656	315 655	81	176 289	100 549	23 226	20 282	-	696 738
Vērtības samazinājums 01.01.2021.	(38)	(2 495)	(15 220)	-	(6 789)	-	-	(148)	-	(24 690)
Atzīts vērtības samazinājums/ (vērtības samazinājuma apvērse)	-	(1 571)	(1 691)	-	(383)	-	(484)	(62)	-	(4 191)
Pārklasificēts uz pārdošanai turētiem aktīviem	-	-	-	-	122	-	-	-	-	122
Vērtības samazinājums 31.12.2021.	(38)	(4 066)	(16 911)	-	(7 050)	-	(484)	(210)	-	(28 759)
Atlikusī vērtība 01.01.2021.	1 327	92 663	331 110	41	225 248	87 082	7 932	10 180	1 311	756 894
Atlikusī vērtība 31.12.2021.	1 323	88 215	307 483	58	210 176	82 783	6 586	9 534	4 161	710 319

Vērtības samazinājums atzīts attiecībā uz 523 individuāliem aktīviem, kas netiek izmantoti saimnieciskā darbībā un kurus nav iespējams realizēt/ kuru realizācijas vērtība paredzama zemāka nekā uzskaites vērtība.

14. TIESĪBAS LIETOT AKTĪVUS

(EUR'000)

	TIESĪBAS LIETOT ZEMES GABALUS	TIESĪBAS LIETOT ĒKAS UN BŪVES	TIESĪBAS LIETOT SLIEŽU CEĻUS	TIESĪBAS LIETOT TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	TIESĪBAS LIETOT SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMU, SAKARU LĪDZEKĻUS, KOPĒTĀJUS UN TO APRĪKOJUMU	TIESĪBAS LIETOT PĀRĒJOS PAMATLĪDZEKĻUS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība 01.01.2020.	493	5 620	2 614	623	1 020	2 440	12 810
Jaunie nomas līgumi	35	21	-	-	-	2 945	3 001
Grozījumi līgumos un līgumu izbeigšana	(118)	(2 531)	1 618	5	-	(311)	(1 337)
Sākotnējā vērtība 31.12.2020.	410	3 110	4 232	628	1 020	5 074	14 474
Uzkrātais nolietojums 01.01.2020.	83	1 218	523	86	240	411	2 561
Aprēķinātais nolietojums	83	546	521	163	246	907	2 466
Nolietojuma norakstīšana	(42)	(818)	-	-	-	(32)	(892)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2020.	124	946	1 044	249	486	1 286	4 135
Atlikusī vērtība 01.01.2020.	410	4 402	2 091	537	780	2 029	10 249
Atlikusī vērtība 31.12.2020.	286	2 164	3 188	379	534	3 788	10 339

(EUR'000)

	TIESĪBAS LIETOT ZEMES GABALUS	TIESĪBAS LIETOT ĒKAS UN BŪVES	TIESĪBAS LIETOT SLIEŽU CEĻUS	TIESĪBAS LIETOT TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	TIESĪBAS LIETOT SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMU, SAKARU LĪDZEKĻUS, KOPĒTĀJUS UN TO APRĪKOJUMU	TIESĪBAS LIETOT PĀRĒJOS PAMATLĪDZEKĻUS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība 01.01.2021.	410	3 110	4 232	628	1 020	5 074	14 474
Jaunie nomas līgumi	64	97	-	-	-	188	349
Grozījumi līgumos un līgumu izbeigšana	(1)	1 638	(1 735)	-	-	(463)	(561)
Sākotnējā vērtība 31.12.2021.	473	4 845	2 497	628	1 020	4 799	14 262
Uzkrātais nolietojums 01.01.2021.	124	946	1 044	249	486	1 286	4 135
Aprēķinātais nolietojums	72	579	507	127	242	1 121	2 648
Nolietojuma norakstīšana	-	30	(54)	-	-	(450)	(474)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2021.	196	1 555	1 497	376	728	1 957	6 309
Atlikusī vērtība 01.01.2021.	286	2 164	3 188	379	534	3 788	10 339
Atlikusī vērtība 31.12.2021.	277	3 290	1 000	252	292	2 842	7 953

Visā pārskata periodā un salīdzinošajos periodos *Koncernam* lietošanā bija nodota uz Satiksmes ministrijas vārda reģistrēta zeme 15 tūkst. hektāru platībā (pārsvārā tā ir dzelzceļa zemes nodalījuma josla, kas ir dzelzceļa publiskās lietošanas infrastruktūras sastāvdaļa un paredzēta dzelzceļa infrastruktūras objektu izvietojumam, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras attīstību un drošu ekspluatāciju).

15. PĒTNIECĪBAS UN ATTĪSTĪBAS IZMAKSAS

(EUR'000)

IZMAKSAS	2021	2020
Iekšējie izdevumi uzņēmumā veiktajiem pētniecības darbiem un attīstībai	31	44
Ārējie izdevumi pētniecības darbiem, kas pasūtīti citās iestādēs, uzņēmumos, organizācijās, un attīstībai	196	73
Kopā	227	117

16. KRĀJUMI

(EUR'000)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Rezerves daļas	6 525	6 798
Ceļa virsbūves materiāli	4 447	6 507
Citi materiāli	3 851	5 288
Kurināmais un degviela	2 460	1 641
Pārējie krājumi un nepabeigti ražojumi	2 482	1 525
Bruto uzskaites vērtība	19 765	21 759
Novecojušo materiālu vērtības samazinājums	(3 143)	(3 197)
Neizmantoto krājumu vērtības samazinājums	(2 063)	(2 063)
Bilances vērtība	14 559	16 499

17. PĀRDOŠANAI TURĒTIE AKTĪVI

(EUR'000)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Pārdošanai turētie vagoni un lokomotīves	4 173	1 141
Kopā	4 173	1 141

Pārdošanai turētie aktīvi

2020. gada decembrī SIA "LDZ CARGO" vadība ir apstiprinājusi plānu pārdot izolē 200 kravas vagonus un 9 dīzeļlokomotīves, kuras netiek izmantotas SIA "LDZ CARGO" darbībā. Pārdošana tika pabeigta līdz 2021. gada beigām. Papildus tam 2021. gadā SIA "LDZ CARGO" bija apstiprinājusi plānu pārdot 2 dīzeļlokomotīves, kuras netiek izmantotas tās saimnieciskajā darbībā, pārklassificējot lokomotīves no pamatlīdzekļiem uz pārdošanai turētiem aktīviem. Pārdošana tika pabeigta 2022. gada janvārī.

2021. gada laikā SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" vadība veica 25 lokomotīvu turpmākās izmantošanas novērtēšanu. Lai gan iepriekš tika plānots šīs lokomotīves iznomāt un turpināt izmantot saimnieciskajā darbībā, 2021. gada jūlijā SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" Valde pieņēma lēmumu par šo lokomotīvu vērtības atgūšanu tās pārdodot. Pēc šī lēmuma pieņemšanas, lokomotīves tika pārklassificētas no pamatlīdzekļiem uz pārdošanai turētiem aktīviem, jo vadība aktīvi veic ar pārdošanu saistītās darbības un tai ir nolūks 2022. gada vidū pabeigt šo aktīvu realizāciju.

Vienreizējie patiesās vērtības mērījumi

Pārdošanai turētie aktīvi pārklassifikācijas brīdī tika novērtēti zemākajā no to uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām. Aktīvu patiesā vērtība noteikta, vadoties no citu līdzīgu aktīvu pārdošanas cenas tirgū. Šis mērījums atbilst 2. līmeņa patiesās vērtības mērījumam pēc patiesās vērtības mērījumu hierarhijas, kas aprakstīta 28. pielikumā.

18. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI UN CITI DEBITORI

(EUR'000)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Pircēju un pasūtītāju parādi	7 164	7 873
Pievienotās vērtības nodokļa pārākums	2 948	3 080
Nedrošie debitoru parādi	1 059	1 247
Pārējie debitori	2 574	2 772
Bruto uzskaites vērtība	13 745	14 972
Uzkrājumi debitoru parādu vērtības samazinājumam	(1 059)	(1 247)
Bilances vērtība	12 686	13 725

Uzkrājumu debitoru vērtības samazinājumam kustība:

(EUR'000)

	2021	2020
Uzkrājumi debitoru vērtības samazinājumam uz gada sākumu	1 247	1 138
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu atgūšanu	(21)	(56)
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu norakstīšanu	(328)	(17)
Izveidoti papildu uzkrājumi	161	182
Uzkrājumi debitoru vērtības samazinājumam uz gada beigām	1 059	1 247

Lai veiktu sagaidāmo vērtības samazinājuma aplēsi, debitoru parādi tika sagrupēti pēc to riska pazīmēm un kavējuma dienām (detalizēta informācija sniegta arī 27. pielikumā). Sagaidāmo zaudējumu likmes balstās uz vēsturiskajiem atmaksas rādītājiem, kas noteikti kā zaudēto parādu attiecība pret atbilstošajiem ieņēmumiem pēdējo 36 mēnešu laikā (skaitot attiecīgi no 2021. gada 31. decembra vai 2021. gada 1. janvāra). Vēsturiskie zaudējumu rādītāji tika koriģēti, lai atspoguļotu tekošo un prognozēto informāciju par makroekonomiskajiem faktoriem, kas ietekmē pircēju spēju norēķināties ar *Koncernu*. Par nozīmīgāko faktoru tiek uzskatītas IKP prognozes, jo tās vistiešākā veidā ietekmē slikto debitoru parādu izmaiņas.

Veicot šos aprēķinus, 2021. gada 31. decembrī un 2021. gada 1. janvārī uzkrājumi tādiem pircēju un pasūtītāju parādiem, kas nav kavējuši atmaksas termiņus vai arī kavējuši mazāk kā 6 mēnešus ir bijuši nebūtiski, līdz ar to finanšu pārskatos atzīti nulles apmērā.

Līdzīgi aprēķini veikti arī citiem debitoriem, kā arī naudai un naudas ekvivalentiem, tikai šo aprēķinu pamatā bija nevis vēsturiskā pieredze, bet gan ārējo kredītreitingu aģentūru defolta likmes līdzīgiem aizņēmējiem vai aizņēmēju grupām. Šāda pieeja izvēlēta, jo *Koncernam* nav vēsturisko datu attiecībā uz zaudējumiem šīm finanšu aktīvu grupām. Aprēķinu rezultātā tika secināts, ka minēto aktīvu kredītqualitāte ir laba, līdz ar to sagaidāmie kredītzaudējumi 2021. gada 31. decembrī un 2021. gada 1. janvārī nav būtiski, līdz ar to atzīti nulles apmērā.

Saskaņā ar *Koncerna* grāmatvedības politiku pircēju un pasūtītāju parādiem, kas kavēti vairāk par 6 mēnešiem, parasti tiek izveidoti uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem 100% apmērā, veicot korekcijas tikai, lai atspoguļotu iespējamo šādu parādu atgūstamību.

19. UZKRĀTIE IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Uzkrātie ieņēmumi	40 167	9 503
Kopā	40 167	9 503

Pārskata gada laikā avansā saņemtais un papildus nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts cita veida ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20.SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, būtu atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē.

Kritēriji, lai *Sabiedrība* saņemtu finanšu līdzsvara maksājumu, ir Daudzgaļu līgumā paredzēto finanšu līdzsvara nosacījumu neizpilde. Ņemot vērā to, ka 2021. gadā *Sabiedrība* neizpildīja Daudzgaļu līgumā paredzētos finanšu līdzsvara nosacījumus, attiecīgi izpildījās kritēriji Daudzgaļu līgumā paredzēto finanšu līdzsvara maksājumu saņemšanai, kā arī avansa saņemšana no Satiksmes ministrijas sniedza pamatotu pārliecību par otras puses nodomu un spēju pildīt Daudzgaļu līguma nosacījumus, finanšu līdzsvara maksājumi atzīti kā 2021. gada ieņēmumi.

Nepieciešamais finanšu līdzsvara maksājums 30 664 tūkst. EUR apmērā par 2021. gadu, kas saņemams 2022. gada laikā, atzīts finanšu stāvokļa pārskatā kā "Uzkrātie ieņēmumi", pamatojoties uz Daudzgaļu līgumā noteiktajām saistībām un pienākumiem.

2020. gadā finanšu līdzsvara nodrošināšanai Latvijas dzelzceļam bija nepieciešami 22 514 tūkst. EUR, no tiem 9 503 tūkst. EUR 2020. gadā netika saņemti, līdz ar to atzīti "Uzkrāto ieņēmumu" sastāvā.

20. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

	31.12.2021.	31.12.2020.
Nauda bankā	64 624	87 260
Nauda ceļā	(2)	-
Kopā	64 622	87 260

(EUR'000)

21. PAMATKAPITĀLS

Koncerna mātes sabiedrības reģistrētais un apmaksātais akciju kapitāls

Latvijas dzelzceļa pamatkapitāls ir 289 142 391 EUR, ko veido divi simti astoņdesmit deviņi miljoni viens simts četrdesmit divi tūkstoši trīs simti deviņdesmit viena akcija, ar vienas akcijas nominālvērtību 1,00 EUR (viens EUR).

Visu akciju īpašnieks ir Latvijas Republika un tās ir pilnībā apmaksātas. Valsts kapitāla daļas turētājs akciju sabiedrībā ir Satiksmes ministrija. Visām *Koncerna* mātes sabiedrības akcijām ir vienādas tiesības uz dividenžu saņemšanu, likvidācijas kvotas saņemšanu un balsstiesībām akcionāru sapulcē.

22. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMU PĀRVĒRTĒŠANAS REZERVE, PĀRĒJĀS REZERVES UN NESADALĪTĀ PEĻŅA

No 2013. gada 1. jūlija vagoni kravu pārvadājumiem, kas ietilpst dzelzceļa ritošajā sastāvā, *Koncernā* tiek uzskaitīti pēc pārvērtēšanas metodes. 2013. gadā tika veikta šo pamatlīdzekļu pārvērtēšana un vērtības palielinājums uzrādīts kā ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve (neto ar nodokļu efektu). 2018. gadā SIA "LDZ CARGO" veica tās īpašumā esošo kravas vagonu novērtēšanu pēc tirgus metodes. Tika pieņemts komisijas lēmums pamatlīdzekļu bilances atlikušo vērtību uzskatīt par patieso vērtību un neveikt pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, jo pašreizējā kravas vagonu tirgus vērtība būtiski neatšķiras no esošās uzskaites vērtības. Noteiktā tirgus vērtība būtu tikai par 0,41% lielāka nekā esošā uzskaites vērtība.

Rezerves veido iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa, kura ar īpašnieka lēmumu novirzīta pārējās rezervēs *Koncerna* attīstības nodrošināšanai. Līdz ar to rezerves un iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa pēc savas būtības neatšķiras, tāpēc apvienotas vienā bilances postenī. *Koncerna* mātes sabiedrības rezerves un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas izmantošanas kārtību nosaka *Koncerna* mātes sabiedrības akcionāru sapulce.

23. UZKRĀJUMI

(EUR'000)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Uzkrājumi Konkurences padomes soda naudai	5 694	5 694
Citi uzkrājumi	132	127
Kopā ilgtermiņa daļa	5 826	5 821
Citi uzkrājumi	1 875	264
Kopā īstermiņa daļa	1 875	264
Kopā	7 701	6 085

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2021. gadā

(EUR'000)

	01.01.2021.	UZKRĀJUMU PALIELINĀJUMS	UZKRĀJUMU SAMAZINĀJUMS	31.12.2021.
Uzkrājumi Konkurences padomes soda naudai	5 694	-	-	5 694
Atlaišanas pabalsti	-	997	-	997
Uzkrājumi pabalstam līdz pensijas tiesību rašanās brīdim	-	735	-	735
Uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības	6	15	-	21
Citi uzkrājumi	385	54	(185)	254
Kopā	6 085	1 801	(185)	7 701

Pamatojoties uz 2021. gadā SIA "LDZ CARGO" vadības pieņemtā budžetā 2022. gadam paredzētajiem rīcības pasākumiem darbinieku skaita optimizācijai, veikti uzkrājumi, lai nodrošinātu saistību izpildi, kas rodas, darbiniekiem piemērojot "Latvijas dzelzceļš" koncerna Darba koplīguma 5.4. punktu, kurš paredz pabalsta piešķiršanu un izmaksu līdz brīdim, kad darbiniekam rodas tiesības saņemt vecuma pensiju, un Darba koplīguma 5.3. punktu, kurš paredz atlaišanas pabalsta piešķiršanu, ja darba līgums uzteikts saskaņā ar Darba likuma 100. panta 5. daļas, 101. panta 1. daļas 6. -11. punktu. 2021. gadā aprēķinātie uzkrājumi pabalstiem līdz pensijas tiesību rašanas laikam - 735 tūkst. EUR.

Izveidoti uzkrājumi atlaišanas pabalstiem 997 tūkst. EUR apmērā, kas sastāv no *Latvijas dzelzceļa* izveidotajiem uzkrājumiem atlaišanas pabalstiem 773 tūkst. EUR apmērā un SIA "LDZ CARGO" izveidotajiem uzkrājumiem 224 tūkst. EUR apmērā.

SIA "LDZ CARGO" kā kravu pārvadātājam tika iesniegtas pretenzijas par kopējo summu 41 tūkst. EUR apmērā, kas saistītas ar zaudējumu atlīdzināšanu sakarā ar nesaglabāto kravu pārvadājumiem. Šiem varbūtējiem zaudējumiem 2021. gadā tika izveidoti uzkrājumi pilnā apjomā.

Konkurences padome 2018. gadā ierosināja lietu Nr.KL\5-5\18\30 "Par Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "LDZ Cargo" un VAS "Latvijas dzelzceļš" darbībā dzelzceļa kravu pārvadājumu tirgū Latvijā". Ar Konkurences padomes (KP) 28.12.2020. lēmumu SIA "LDZ CARGO" uzlikts naudas sods 5 694 174 EUR apmērā solidāri ar VAS "Latvijas dzelzceļš". SIA "LDZ CARGO" uzskata, ka lēmums tika pieņemts, balstoties uz kļūdainiem secinājumiem, kuri izdarīti pārvadātāja darbības specifikas neizpratnes dēļ. Konkurences padomes lēmums lietā Nr.KL\5-5\18\30 tika pārsūdzēts Administratīvajā apgabaltiesā nolūkā to atzīt par nepamatotu un atcelt pilnībā. Administratīvā apgabaltiesa ierosināja lietu Nr.A43001921, lietas izskatīšana ir iesākta. Lietas izskatīšanas rezultātu nav iespējams prognozēt, kā arī paredzēt papildu riskus, saistītus ar citu personu, kuru tiesības iespējams bija skartas, varbūtējo prasību celšanas gadījumā, ja Konkurences padomes lēmums netiks atcelts. Šiem varbūtējiem zaudējumiem 2020. gadā tika izveidoti uzkrājumi 5 694 174 EUR apmērā, 2021. gadā uzkrājumu summa nemainījās, jo lietas apstākļi nav mainījušies un tās iznākums nav zināms.

Uzkrājumu palielinājums un izmantošana tiek uzrādīti pārējo saimniecisko ieņēmumu vai pārējo saimniecisko izmaksu sastāvā neto vērtībā.

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2020. gadā

(EUR'000)

	01.01.2020.	UZKRĀJUMU PALIELINĀJUMS	UZKRĀJUMU SAMAZINĀJUMS	31.12.2020.
Uzkrājumi Konkurences padomes soda naudai	-	5 694	-	5 694
Uzkrājumi varbūtējiem zaudējumiem no tiesvedības	6	-	-	6
Citi uzkrājumi	2 280	42	(1 937)	385
Kopā	2 286	5 736	(1 937)	6 085

24. AIZŅĒMUMI NO KREDĪTIESTĀDĒM

(EUR'000)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	90 557	120 615
Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	30 059	38 213
Kopā aizņēmumi no kredītiestādēm	120 616	158 828

Aizņēmumi izmantoti no "Swedbank" AS, Nordea Bank AB, "SEB banka" AS, Ziemeļu Investīciju bankas, OP Corporate Bank filiāles Latvijā un no Luminor Bank AS Latvijas filiāles. Pārskata periodā tika saņemti aizņēmumi par kopējo summu 10 541 tūkst. EUR (esošā aizņēmuma refinansēšana citā kredītiestādē) un atmaksāti 48 753 tūkst. EUR apmērā.

Sabiedrībai noslēgtajos kredīta līgumos ar bankām ir noteikti atbilstoši VAS "Latvijas dzelzceļš" vai Konsolidētā finanšu pārskata finanšu rādītāji, kuri ir jāievēro kredīta līguma darbības laikā. 2020. gada 31. decembrī, 2021. gada 31. decembrī un 2022. gada sākumā nevienam ilgtermiņa aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

Viens no SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" saimnieciskās darbības veidiem ir dīzeļdegvielas pārdošana. Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 31. panta 1. daļu, lai veiktu darbības ar akcīzes precēm un izmantotu atlikto nodokļa maksāšanu, nodokļa maksātājam jāiesniedz nodrošinājums. 2021. gadā SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" saņēma galvojuma apdrošināšanas polisi no AAS "Baltijas apdrošināšanas nams" 2 200 tūkst. EUR apmērā akcīzes nodokļa vispārējam nodrošinājumam līdz 2022. gada 1. jūnijam.

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2021. gada 31. decembrī

AIZŅĒMUMA VALŪTA	AIZŅĒMUMS, EUR'000	PROCENTU LIKME
EUR	89 775	3M EURIBOR + 0,77% līdz 3,5%
	30 841	6M EURIBOR + 0,24% līdz 1,1%
Kopā	120 616	

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2020. gada 31. decembrī

AIZŅĒMUMA VALŪTA	AIZŅĒMUMS, EUR'000	PROCENTU LIKME
EUR	120 284	3M EURIBOR + 0,77% līdz 3,5%
	38 544	6M EURIBOR + 0,75% līdz 1,2%
Kopā	158 828	

Aizņēmumu un aprēķināto procentu atlikumu kustības tabula

(EUR'000)

	2021	2020
Aizņēmumu un aprēķināto procentu atlikums pārskata perioda sākumā	158 938	189 303
Aizņēmumu saņemšana pārskata periodā	10 541	10 001
Aprēķinātie procenti pārskata periodā	1 754	2 096
Aizņēmumu atmaksāšana pārskata periodā	(48 753)	(40 360)
Samaksātie procenti pārskata periodā	(1 781)	(2 102)
Aizņēmumu un aprēķināto procentu atlikums pārskata perioda beigās	120 699	158 938

25. NODOKĻI UN VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS OBLIGĀTĀS IEMAKSAS

(EUR'000)

NODOKĻA VEIDS	NODOKĻU SAISTĪBAS (+) UZ 31.12.2021.	NODOKĻU PĀRMAKSA (-) UZ 31.12.2021.	NODOKĻU SAISTĪBAS (+) UZ 31.12.2020.	NODOKĻU PĀRMAKSA (-) UZ 31.12.2020.
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	3	-	-	(44)
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	15 683	-	12 903	-
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	6 489	-	5 004	-
<i>t.sk. Baltkrievijā</i>	-	-	1	-
Akcīzes nodoklis	1 071	-	1 152	-
Dabas resursu nodoklis	29	-	21	-
Pievienotās vērtības nodoklis	5 795	(2 948)	4 937	(3 080)
Valsts nodeva par drošības rezervju uzglabāšanu	27	-	33	-
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	2	-	3	-
Atlikums vienotajā nodokļu kontā	-	(20)	-	-
Kopā	29 099*	(2 968)	24 053**	(3 124)

* Saistību sadalījums uz 31.12.2021.: Ilgtermiņa - 19 438 tūkst. EUR, īstermiņa – 9 661 tūkst. EUR.

**Saistību sadalījums uz 31.12.2020.: Ilgtermiņa - 19 423 tūkst. EUR, īstermiņa – 4 630 tūkst. EUR.

Koncernam uz 31.12.2021. nav kavētu maksājumu budžetā.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa, valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu un pievienotās vērtības nodokļa saistību atlikums saistīts ar to, ka Valsts ieņēmumu dienests ārkārtas situācijā ir piešķīris *Latvijas dzelzceļam* iedzīvotāju ienākuma nodokļa, valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu un pievienotās vērtības nodokļa par 2020. gada aprīli, maiju, jūniju, jūliju un decembri samaksas termiņa pagarinājumus uz trim gadiem, kur pirmais maksājums veicams 2022. gada decembrī.

26. NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

(EUR'000)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Nākamo periodu ieņēmumu ilgtermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	250 142	261 262
Citi nākamo periodu ieņēmumi	67	67
Kopā ilgtermiņa daļa	250 209	261 329
Nākamo periodu ieņēmumu īstermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	19 055	19 341
Citi nākamo periodu ieņēmumi	766	1 526
Kopā īstermiņa daļa	19 821	20 867
Kopā nākamo periodu ieņēmumi	270 030	282 196

Nākamo periodu ieņēmumos lielākā daļa ir ES fondu un valsts budžeta līdzekļi, kas saņemti dzelzceļa infrastruktūras attīstībai.

ES projektu līdzekļu kustība 2021. gadā no ES fondu līdzekļiem izveidotajiem pamatlīdzekļiem:

(EUR'000)

NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI	ATLIKUMS UZ 01.01.2021.	PĀRKLASIFICĒTS (PĀRVIETOTS)	SAŅEMTI VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻI	SAMAZINĀJUMS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMA APMĒRĀ	ATLIKUMS UZ 31.12.2021.
Ilgtermiņa daļa	261 262	(17 298)	6 178	-	250 142
Īstermiņa daļa	19 341	17 298	-	(17 584)	19 055
Kopā	280 603	-	6 178	(17 584)	269 197

2021.gadā saņemts avansa maksājums 2 446 tūkst. EUR no ES fonda līdzekļiem projektam "Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava-Mangaļi-Ziemeļblāzma modernizācija" un 3 732 tūkst. EUR no ES fonda līdzekļiem projektam "Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija".

ES projektu līdzekļu kustība 2020. gadā no ES fondu līdzekļiem izveidotajiem pamatlīdzekļiem:

(EUR'000)

NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI	ATLIKUMS UZ 01.01.2020.	PĀRKLASIFICĒTS (PĀRVIETOTS)	SAŅEMTI VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻI	NEIZLIETOTO NAUDAS LĪDZEKĻU ATMAKSĀŠANA	SAMAZINĀJUMS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMA APMĒRĀ	ATLIKUMS UZ 31.12.2020.
Ilgtermiņa daļa	274 298	(17 751)	4 715	-	-	261 262
Īstermiņa daļa	20 572	17 751	-	(219)	(18 763)	19 341
Kopā	294 870	-	4 715	(219)	(18 763)	280 603

2020. gadā saņemts avansa maksājums 4 694 tūkst. EUR no ES fonda līdzekļiem projektam "Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava-Mangaļi-Ziemeļblāzma modernizācija" un saņemta priekšapmaksa 39 tūkst. EUR no Eiropas Komisijas Inovācijas un tīklu izpildaģentūras (INEA) kā Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) pārvaldītāja projektam "Sadarbīgas dzelzceļa sistēmas izveide Baltijas valstīs", no kuras 18 tūkst. EUR *Latvijas dzelzceļš* kā finansējuma saņēmējs pārskaitīja AS "Eesti Raudtee".

27. FINANŠU RISKU VADĪBA

Koncerna nozīmīgākie finanšu instrumenti ir aizņēmumi no bankām, citi aizņēmumi, nauda un noguldījumi bankās, kā arī debitoru un kreditoru parādi. Šo finanšu instrumentu galvenais uzdevums ir nodrošināt *Koncerna* saimnieciskās darbības finansējumu. *Koncernam* ir arī vairāki citi finanšu aktīvi un saistības, piemēram, pircēju un pasūtītāju parādi un parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem, kas izriet tieši no tā saimnieciskās darbības.

Koncerns ir pakļauts tirgus, kredīta un likviditātes riskiem saistībā ar tā finanšu instrumentiem.

Finanšu risku pārvaldību nodrošina *Koncerna* valdošā uzņēmuma Finanšu direkcija un *Koncerna* Finanšu komiteja.

***Koncerna* finanšu instrumenti tiek iedalīti šādās kategorijās:**

(EUR'000)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā		
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	47 331	17 376
Nauda un naudas ekvivalenti	64 622	87 260
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā		
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	84	84
Kopā finanšu aktīvi	112 037	104 720
Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā		
Aizņēmumi no kredītiestādēm	120 616	158 828
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, nomas saistības, izņemot avansus (ieskaitot ilgtermiņa daļu)	36 751	34 890
Kopā finanšu saistības	157 367	193 718

Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tirgus faktoru izmaiņas, piemēram, ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un preču cenu izmaiņas ietekmēs *Koncerna* ieņēmumus vai tam piederošo finanšu instrumentu vērtību. Tirgus risks ietver valūtas risku un procentu likmju risku.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir risks ciest zaudējumus saistībā ar *Koncerna* aktīvu un saistību procentu likmju izmaiņām. *Koncerns* ir pakļauts tirgus procentu likmju izmaiņu riskam saistībā ar tā ilgtermiņa saistībām, kurām piemērota mainīga procentu likme.

Visi *Koncerna* aizņēmumi ir ar mainīgām procentu likmēm. Detalizētu aprakstu aizņēmumu procentu likmēm skatīt 24. pielikumā. *Koncerns* pārvalda procentu likmju izmaiņu risku, regulāri izvērtējot tirgū pieejamās aizņēmumu procentu likmes. Ja ir pieejamas zemākas procentu likmes par esošajām, tad *Koncerns* izvērtē pārkreditēšanas finansiālo izdevīgumu.

Koncerna sabiedrības neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus procentu likmju risku pārvaldībai.

Procentu likmju jutīgums

Nākamajā tabulā atspoguļots *Koncerna* peļņas pirms nodokļiem jutīgums pret pamatoti iespējamām procentu likmju izmaiņām katra uzrādītā pārskata perioda beigās, ja visi pārējie mainīgie lielumi nemainās. *Koncerna* pašu kapitāls, izņemot pārskata gada rezultātu, netiek ietekmēts.

(EUR'000)

	2021		2020	
	BĀZES LIKMES PIEAUGUMS/ SAMAZINĀJUMS (BĀZES PUNKTI)	IETEKME UZ PEĻŅU PIRMS NODOKĻIEM (EUR'000)	BĀZES LIKMES PIEAUGUMS/ SAMAZINĀJUMS (BĀZES PUNKTI)	IETEKME UZ PEĻŅU PIRMS NODOKĻIEM (EUR'000)
EURIBOR	(+100)	(120 616)	(+100)	(158 828)
	(-100)	120 616	(-100)	158 828

Valūtas risks

Valūtas risks ir risks ciest zaudējumus nelabvēlīgu valūtas kursu izmaiņas rezultātā saistībā ar aktīviem un saistībām ārvalstu valūtās. Valūtas risks, kuram *Koncerns* ir pakļauts, galvenokārt izriet no tā saimnieciskās darbības – ieņēmumi un izmaksas ir denominēti atšķirīgās valūtās no aizņēmumiem ārvalstu valūtās. *Koncerna* pircēju un pasūtītāju parādi, kā arī aizņēmumi no bankām ir galvenokārt *euro* valūtā.

Nākamā tabula atspoguļo *Koncerna* finanšu instrumentus pa valūtām 2021. gada 31. decembrī:

	EUR	USD	CHF UN CITAS VALŪTAS	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	46 849	238	244	47 331
Nauda un naudas ekvivalenti	61 142	163	3 317	64 622
Kopā finanšu aktīvi	107 991	401	3 561	111 953
Aizņēmumi no kredītiestādēm	120 616	-	-	120 616
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	35 462	223	1 066	36 751
Kopā finanšu saistības	156 078	223	1 066	157 367

Nākamā tabula atspoguļo *Koncerna* finanšu instrumentus pa valūtām 2020. gada 31. decembrī:

	EUR	USD	CHF UN CITAS VALŪTAS	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	17 069	153	154	17 376
Nauda un naudas ekvivalenti	85 696	63	1 501	87 260
Kopā finanšu aktīvi	102 765	216	1 655	104 636
Aizņēmumi no kredītiestādēm	158 828	-	-	158 828
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	32 776	98	2 016	34 890
Kopā finanšu saistības	191 604	98	2 016	193 718

Galvenais valūtas riska pārvaldības instruments, kuru izmanto *Koncerns*, ir *Koncernā* ietilpstošo sabiedrību valūtas līdzekļu apzināšana un izmantošana *Koncerna* ietvaros, *Koncerna* sabiedrību saistību segšanai ārvalstu valūtās.

Koncerna sabiedrības neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus valūtas risku pārvaldībai.

Valūtas jutīgums

Koncernam pārskata gadā nebija būtisku ārvalstu valūtu atlikumu, līdz ar to valūtu kursu svārstību iespējamā ietekme bija nebūtiska.

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka darījumu partneris varētu nepildīt savas saistības pret *Koncernu*, radot tam ievērojamus finansiālus zaudējumus. *Koncerns* ir pakļauts kredītriskam, kas izriet tieši no tā saimnieciskās darbības – galvenokārt pircēju un pasūtītāju parādiem, un kredītriskam saistībā ar *Koncerna* finansēšanas darbībām – galvenokārt naudas depozītiem bankās.

Pircēju un pasūtītāju parādi

Katra *Koncerna* sabiedrība pārvalda pircēju un pasūtītāju parādu kredītrisku saskaņā ar *Koncerna* politikām. Pirms līgumu slēgšanas tiek izvērtēta pircēju un pasūtītāju maksāspēja. Vairākas *Koncerna* sabiedrības nodrošinās pret kredītrisku, saņemot priekšapmaksu no saviem klientiem.

Koncerns nepārtraukti uzrauga debitoru parādu atlikumus, lai mazinātu neatgūstamo parādu rašanās iespēju. Iespējamais pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājums tiek pastāvīgi analizēts. *Koncerns* nav saņēmis kļūdas kā nodrošinājumu pircēju un pasūtītāju parādiem.

Koncerns vērtē savu pircēju un pasūtītāju parādu kredītriska koncentrāciju kā vidēju. 2021. gada 31. decembrī Koncernam bija 3 klienti (2020: 3 klienti), kuri katrs bija parādā *Koncernam* vairāk nekā 700 tūkst. EUR un veidoja apmēram 89,1 % (2020: 70,6 %) no kopējā debitoru parāda.

Koncernam nav izstrādāta iekšējā kredītreitingu sistēma pircēju un pasūtītāju parādu izvērtēšanai.

2021. gada laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas sagaidāmajos kredītzaudējumos attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādiem. Pircēju un pasūtītāju parādu norakstīšana notiek tikai tad, ja nav sagaidāma to atgūšana. Indikatori, kas liecina par neiespējamību atgūt iekļauj, cita starpā, debitora nespēju vienoties par atmaksas grafiku, kuru papildina debitora maksātnespēja, bankrots vai likvidācija.

Koncerns ir pakļauts maksimālajam kredītriskam, kā tas atspoguļots nākamajā tabulā:

	31.12.2021.	31.12.2020.
Nauda un naudas ekvivalenti	64 622	87 260
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa), izņemot avansus un priekšapmaksas	48 390	18 623
Kopā	113 012	105 883

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2021. gada 31. decembrī tiek noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

	NAV KAVĒTI	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 30 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 90 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 120 DIENAS	KOPĀ
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0,2%	2,0%	11,0%	90,0%	
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	47 239	46	11	1 094	48 390
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(73)	(1)	(1)	(984)	(1 059)

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2020. gada 31. decembrī tiek noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

	NAV KAVĒTI	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 30 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 90 DIENAS	KAVĒTI VAIRĀK KĀ 120 DIENAS	KOPĀ
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0,3%	2,0%	11,0%	90,0%	
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	17 195	70	33	1 325	18 623
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(49)	(1)	(4)	(1 193)	(1 247)

Naudas depozīti

Kredītrisku, kas izriet no *Koncerna* naudas depozītiem bankās, pārvalda *Koncerna* Finanšu komiteja saskaņā ar *Koncerna* Finanšu vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku *Koncerna* brīvos resursus pieļaujams ieguldīt tikai depozītos vai naudas tirgus fondos. Pirms naudas līdzekļu izvietojšanas bankās (depozītos vai norēķinu kontos) *Koncerna* mātes sabiedrības Finanšu direkcija izvērtē banku kredītreitingus un piedāvātās procentu likmes.

Koncerna naudas līdzekļu atlikumi bankās atbilstoši aģentūras Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingiem:

KREDĪTREITINGS	31.12.2021.	31.12.2020.
Aa2	-	10
Aa3	9 891	5 004
A3	34 214	74 564
Bez reitinga*	20 517	7 682
Kopā	64 622	87 260

*Reitingi nav piešķirti Valsts kasei un VAS "Latvijas pasts" (valsts īpašumā esoša sabiedrība).

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir risks, ka *Koncerns* nespēs pildīt savas finanšu saistības noteiktajā termiņā.

Koncerna Finanšu komiteja un *Koncerna* mātes sabiedrības Finanšu direkcija pārvalda likviditātes risku, uzturot atbilstošas naudas rezerves un nodrošinot pietiekamu finansējumu, izmantojot piešķirtos kredītus, kredītlīnijas, finanšu nomu utt., kā arī pastāvīgi uzraugot prognozētās un faktiskās naudas plūsmas un saskaņojot finanšu aktīvu un saistību termiņstruktūru.

Koncerns sagatavo ilgtermiņa naudas plūsmas prognozi gadam (pa mēnešiem) un operatīvo naudas plūsmas prognozi četrām nedēļām, lai nodrošinātu, ka *Koncerna* rīcībā ir pietiekami daudz naudas līdzekļu, lai finansētu gaidāmās saimnieciskās darbības izmaksas, nokārtotu finanšu saistības un veiktu nepieciešamās investīcijas.

2021. gada 31. decembrī *Koncerna* apgrozāmie līdzekļi pārsniedz tā īstermiņa saistības par 41 401 tūkst. EUR, kā rezultātā kopējā likviditāte - apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām - ir 1,4. Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 19 055 tūkst. EUR, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, tāpēc ir zema riska iespēja, ka šo saistību segšanai būs nepieciešami finanšu līdzekļi. Kopējās likviditātes rādītājs, neiekļaujot nākamo periodu ieņēmumus, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, ir 1,8.

Noslēgtajos kredītlīgumos ar bankām ir noteikti finanšu rādītāji, kuri *Latvijas dzelzceļam* jāievēro līguma darbības laikā. 2020. gada 31. decembrī, 2021. gada 31. decembrī un 2022. gada sākumā nevienam ilgtermiņa aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

Nākamajās tabulās analizētas *Koncerna* finanšu saistības pēc to atmaksas termiņiem, pamatojoties uz līgumos noteiktajām nediskontētajām finanšu saistību summām, ieskaitot procentu maksājumus:

(EUR'000)					
2021. GADA 31. DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADI	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Aizņēmumi no kredītiestādēm	11 412	19 966	86 152	6 621	124 151
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	18 269	12 172	5 142	1 405	36 988
Kopā	29 681	32 138	91 294	8 026	161 139

(EUR'000)					
2020. GADA 31. DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADI	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Aizņēmumi no kredītiestādēm	7 799	32 188	104 986	19 235	164 208
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	16 890	9 505	7 316	1 547	35 258
Kopā	24 689	41 693	112 302	20 782	199 466

28. PATIESĀS VĒRTĪBAS APSVĒRUMI

13. SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo *Koncerna* pieņēmumus par tirgus situāciju.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, *Koncerns* ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

Patiesās vērtības noteikšanas mērķis, pat ja tirgus nav aktīvs, ir noteikt darījuma cenu, pie kuras tirgus dalībnieki būtu ar mieru pārdot aktīvu vai uzņemties saistības konkrētā vērtēšanas datumā pašreizējos tirgus apstākļos.

Lai noteiktu finanšu instrumenta patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1. līmenī, 2. līmenī un 3. līmenī.

Finanšu instrumenta patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Finanšu instrumenta klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:

1. Klasificēt katra līmeņa datus, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju;
2. Klasificēt pašu finanšu instrumentu, balstoties uz zemāko līmeni, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Kotētās tirgus cenas – 1. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 1. līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekorīgētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena reprezentē faktisko tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos. *Koncernam* nav 1. līmenī vērtētu finanšu instrumentu

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati – 2. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 2. līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati, tieši vai netieši, ir novērojami no aktīvu vai saistību puses. Modelī izmantoti tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas). 2. līmeņa patiesās vērtības hierarhijai atbilst *Koncerna* nauda un naudas ekvivalenti.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

Vērtēšanas tehnikā, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojamie tirgus dati) ir klasificēti 3. līmenī. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū, nelikvīda tirgus vai finanšu instrumenta sarežģītības dēļ. 3. līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

Šādi finanšu aktīvi un saistības ir iekļauti 3. līmenī:

	(EUR'000)	
AKTĪVI:	31.12.2021.	31.12.2020.
Pircēju un pasūtītāju parādi neto	47 331	17 376
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	84	84
Kopā	47 415	17 460
	(EUR'000)	
SAISTĪBAS:	31.12.2021.	31.12.2020.
Aizņēmumi no kredītiestādēm	120 616	158 828
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	36 751	34 890
Kopā	157 367	193 718

Aktīvi un saistības, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta

Likvīdu un īstermiņa (atmaksas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus) finanšu instrumentu, piemēram, naudas un naudas ekvivalentu, īstermiņa depozītu, īstermiņa pircēju un pasūtītāju un parādu piegādātājiem un darbuzņēmējiem, uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

Aizņēmumu no kredītiestādēm, finanšu nomas saistību un citu ilgtermiņa saistību patiesā vērtība tiek novērtēta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā procentu likmes, kuras tiek piemērotas aizņēmumiem no kredītiestādēm, finanšu nomas saistībām un citām ilgtermiņa saistībām, pārsvarā ir mainīgas un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm, kā arī *Koncernam* piemērojamais riska uzcenojums nav būtiski mainījies, ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Aktīvi, kuri tiek novērtēti patiesajā vērtībā

Kravas vagonu parka pārvaldības saimnieciskās darbības vērtēšanas analīze veikta saskaņā ar Latvijas Republikas Komerclikuma normām, Starptautiskajos vērtēšanas standartos formulēto aktīvu tirgus vērtības definīciju un ievērojot 13. SFPS.

29. KAPITĀLA PĀRVALDĪBA

Latvijas Republikai pieder 100% VAS "Latvijas dzelzceļš" akciju.

Koncerna mērķi attiecībā uz kapitāla pārvaldīšanu ir nodrošināt *Koncerna* spēju turpināt tā darbību un dot attiecīgo sabiedrību akcionāru sapulces vai dalībnieku sapulces noteikto kapitāla atdevi. Latvijas valstij kā vienīgajam *Koncerna* kapitāla īpašniekam ir tiesības pieņemt lēmumus, kas saistīti ar *Koncerna* kapitāla palielināšanu, samazināšanu, dividenžu izmaksu vai novirzīšanu *Koncerna* attīstībai.

Kapitāla pārvaldības kontekstā *Koncerns* izvērtē aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu. *Koncerna* finanšu risku pārvaldības politika nenosaka minimālo vai maksimālo apmēru šim rādītājam. Sastādot īstermiņa un ilgtermiņa finanšu plānus un budžetus, *Koncerns* ņem vērā banku izvirzītos finanšu nosacījumus attiecībā uz aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu.

(EUR'000)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Aizņēmumi no kredītiestādēm un citi aizņēmumi	120 616	158 828
Kreditoru parādi (ieskaitot nodokļus)	68 884	61 742
Pārējās saistības	279 578	288 747
Kopējās saistības	469 078	509 317
Pašu kapitāls	397 828	393 919
Kopā saistības un pašu kapitāls	866 906	903 236
Aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu	54%	56%
Pašu kapitāla attiecība pret kopējām saistībām	85%	77%

30. KAPITĀLIEGULDĪJUMU SAISTĪBAS

Koncerns plāno arī nākošajā pārskata gadā veikt kapitālieguldījumus pamatlīdzekļos un nemateriālajos ieguldījumos, no tiem:

Būtiskākie noslēgtie, bet vēl nepabeigtie līgumi:

DARĪJUMU PARTNERA NOSAUKUMS, LĪGUMA PRIEKŠMETS	LĪGUMA DATUMS	LĪGUMA IZPILDES TERMIŅŠ	LĪGUMA SUMMA EUR'000
Pilnsabiedrība "BMGS - FIMA" Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Rīga-Jelgava	29.07.2021.	29.12.2023.	4 893
Pilnsabiedrība "BMGS - FIMA" Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Rīga-Tukums II	29.07.2021.	31.12.2023.	5 394
Pilnsabiedrība "BMGS - FIMA" Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Rīga-Krustpils	29.07.2021.	31.12.2023.	8 872
Pilnsabiedrība "BMGS - FIMA" Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Zemitāni-Skulte (Kalgale-Skulte)	29.07.2021.	29.12.2023.	6 833
Pilnsabiedrība "BMGS - FIMA" Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Zemitāni-Skulte (Zemitāni-Vecāķi, Alfa)	30.07.2021.	31.12.2023.	6 930
SIA "BELAM-RĪGA" Vilces apakšstaciju "Sloka" Vecāķi, Salaspils un Olaine iekārtu atjaunošana	08.10.2021.	22.09.2022.	1 327
SIA "Sigmen" Kravas pusvagonu iegāde	14.12.2021.	14.04.2022.	2 850

Būtiskākie apstiprinātie darījumi, bet pārskata gadā vēl nenoslēgtie līgumi:

DARĪJUMU PARTNERA NOSAUKUMS, LĪGUMA PRIEKŠMETS	IEPIRKUMA PROCEDŪRAS VEIDS LĪGUMA DATUMS	LĪGUMA IZPILDES TERMIŅŠ	LĪGUMA SUMMA EUR
SIA "Firma L4" Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija: būvuzraudzība	Atklāts konkurss 07.07.2021.	31.03.2026.	1 174

31. NODOKĻU IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Nodokļu institūcijas var jebkurā brīdī veikt grāmatvedības uzskaites revīziju trīs gadu laikā pēc taksācijas gada un papildus aprēķināt nodokļu saistības un soda naudas. *Koncerna Vadībai* nav zināmi apstākļi, kas varētu radīt iespējamās būtiskas saistības nākotnē.

32. NĀKOTNES NOMAS MAKSĀJUMI

2021. gadā *Koncerna* izmaksas saistībā ar noslēgtajiem operatīvās nomas līgumiem ir 304 tūkst. EUR, attiecīgi 2020. gadā – 1 477 tūkst. EUR.

33. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Koncernam ir darījumi ar Satiksmes ministriju (*Latvijas dzelzceļa* 100% akciju turētājs) un citām komercsabiedrībām, kuru akcijas pieder valstij. Lielākie darījumi ir ar AS "Pasažieru vilciens" (maksā par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu, elektroenerģijas sadale un tirdzniecība, telpu noma, abonentu biļešu iegāde) par 17 942 tūkst. EUR (2020. gadā – 16 959 tūkst. EUR) un VAS "Latvenergo" (elektroenerģijas iegāde) par 9 707 tūkst. EUR (2020. gadā – 10 447 tūkst. EUR). Savstarpējie darījumi ir saistīti ar attiecīgo pušu pamatdarbībām.

34. COVID-19 UN DARBĪBAS TURPINĀŠANA

2020. gada un 2021. gada kravu pārvadājumu tendences, kā arī pašreizējie pasaules un reģiona ekonomiku potenciāli satricinošie notikumi, tostarp Covid-19 pandēmija, liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomu, būtiski neuzlabosies. 2020. gadā bija vērojams būtisks kravu kritums, turklāt arī Covid-19 pandēmijai bija papildus negatīva ietekme uz *Sabiedrības* darbību. Vīrusa ietekmē bija jāierobežo klātienes tikšanās un maksimāli jāpāriet uz attālināto darbu administrācijas darbiniekiem, kā arī tika pilnībā apturēta starptautiskā pasažieru satiksme. Covid-19 radītie ierobežojumi papildus negatīvi ietekmēja arī kravu pārvadājumu apjomus.

Latvijas dzelzceļa stratēģija un rīcības plāns akceptēts ar 05.07.2021. *Latvijas dzelzceļa* valdes lēmumu Nr.VL-34/240, un apstiprināts ar *Latvijas dzelzceļa* padomes 14.07.2021. lēmumu Nr. PA1.2./8-6. Ar Ministru kabineta 16.06.2021. rīkojumu Nr. 421 *Latvijas dzelzceļa* vispārējais stratēģiskais mērķis ir apstiprināts sekojošā redakcijā - Nodrošināt efektīvu, drošu un ilgtspējīgu dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu, piedāvājot arī konkurētspējīgus loģistikas, dzelzceļa ritošā sastāva remonta un apkopes, stratēģiski svarīgu objektu apsardzes pakalpojumus, sekmējot videi draudzīgu dzelzceļa pārvadājumu attīstību.

2021. gadā izstrādāta un ar 2021. gada 1. marta valdes lēmumu Nr. VL-9/95 apstiprināta un 18.03.2021. padomes lēmumu Nr. PA 1.2.13-13 zināšanai pieņemta "VAS "Latvijas dzelzceļš" koncepcija infrastruktūras attīstībai 2021 – 2035", kas ietver patreizējo infrastruktūras un ar to saistīto uzņēmuma darbības aspektu aprakstu un ieskicē *Latvijas dzelzceļa* stratēģiskās attīstības vīziju un tās būtiskākos virzienus, kas tieši atainojas izstrādātajā *Latvijas dzelzceļa* vidēja termiņa darbības stratēģijā, uz infrastruktūras attīstību un modernizāciju vērstajos projektos u.c. dokumentos.

Latvijas dzelzceļa galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. Šī uzdevuma nodrošināšanai ir noslēgts Daudzgaļu līgums ar Satiksmes ministriju, kurā ir paredzēta kārtība finanšu līdzsvara nodrošināšanai.

Saskaņā ar Daudzgaļu līgumu VAS "Latvijas dzelzceļš" 2022. gadā būs nepieciešams papildu finansējums no valsts budžeta *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai. Tāpat *Latvijas dzelzceļam* nepieciešami papildu finanšu līdzekļi, lai kompensētu neattiecināmās izmaksas pilnā

apmērā par pasažieru pārvadājumu pakalpojumu, ko tas sniedz saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu, nodrošināšanai visa 2022. gada laikā.

Lai arī nepieciešamais finanšu līdzsvara maksājums atzīts ieņēmumos pilnā apmērā, pastāv nenoteiktība attiecībā uz *Latvijas dzelzceļam* nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu saņemšanas laiku. Šī nenoteiktība attiecas gan uz līdzekļiem, lai kompensētu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas pilnā apmērā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai visa 2021. gada laikā saskaņā ar noslēgtā Daudzgaļu līguma prasībām, gan uz līdzekļiem *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai Daudzgaļu līguma ietvaros.

Neskatoties uz šo nenoteiktību, *Koncerna* vadība uzskata, ka finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips, kas pamatots ar Latvijas dzelzceļa stratēģijas un rīcības plāna apstiprināšanu, jaunā *Koncerna* biznesa modeļa īstenošanu, organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas rezultēsies izmaksu samazināšanā nākotnē. *Koncerna* galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus valsts, sabiedrības un Latvijas tautsaimniecības interesēs, līdz ar to uzskatām, ka Daudzgaļu līguma nosacījumu izpilde netiks kavēta. Līdz ar to finanšu pārskati ir sagatavoti, piemērojot darbības turpināšanas principu, un tajos nav veikti labojumi, tai skaitā aktīvu un saistību pārvērtēšana, kas varētu būt nepieciešami, ja pārskatu sagatavošanā netiktu piemērots darbības turpināšanas princips.

35. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata apstiprināšanas dienai nav citu būtisku notikumu, kurus būtu nepieciešams uzrādīt šajos finanšu pārskatos.

2022. gada 24. februārī Ukrainā eskalējās karadarbība, kā rezultātā pret Krieviju un Baltkrieviju šobrīd tiek vērstas plašas ekonomiskās un politiskās sankcijas. Šie notikumi ir nekoriģējoši notikumi pēc pārskata gada beigām.

Nemot vērā *Koncerna* sadarbību ar Krievijas un Baltkrievijas sadarbības partneriem, kā arī tā darbības specifiku, šie notikumi neapšaubāmi atstās iespaidu uz *Koncerna* darbību 2022. gadā un arī turpmāk. Līdz šim spēkā esošie ierobežojumi nerada būtiskus tūlītējus zaudējumus *Koncernam* un neapdraud *Koncerna* darbības turpināšanos:

1) Lai mazinātu riskus, kas saistīti ar šobrīd spēkā esošajām sankcijām pret finanšu institūcijām, esam apzinājuši visus *Koncerna* klientus un sadarbības partnerus ar norēķinu kontiem sankciju sarakstos iekļautajās finanšu institūcijās, sazinoties ar šiem klientiem un lūdzot mainīt norēķiniem izmantoto banku, pretējā gadījumā pārtraucot sadarbību.

2) Vērtējot riskus, kas saistīti ar papildinātajiem sektorālo sankciju sarakstiem, *Koncerns* pastiprināja kravu pārbaudes procedūras, pastiprināti vērtējot kravu veidus un to atbilstību noteiktajām sektorālajām sankcijām.

3) Visas sankciju sarakstos iekļautās personas ir atspoguļotas *Koncerna* uzturētajā informācijas sistēmā (IS) Sankcijas, kas nodrošina visu klientu un sadarbības partneru ikdienas automātisku pārbaudi uz sakrītību ar sankcionēto personu sarakstiem. IS Sankcijas saraksti tiek atjaunoti katru dienu, automātiski sazinoties ar oficiālajām vietnēm, kas uztur ziņas par Latvijas Republikas, Eiropas Savienības, ANO un OFAC sankcijām.

Koncerna vadība apzinās nenoteiktību, kas saistīta ar turpmāku situācijas attīstību, un arī turpmāk ik dienas sekos līdz notikumu attīstībai, kā arī to iespējamai ietekmei uz *Koncerna* darbību.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes locekle

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:

Finanšu direktors

R.Razums

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

VAS "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" PAZIŅOJUMS PAR KORPORATĪVO PĀRVALDĪBU "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" KONCERNĀ 2021. GADĀ

VAS "Latvijas dzelzceļš" (turpmāk tekstā – *Latvijas dzelzceļš* vai *Sabiedrība*) paziņojums par korporatīvo pārvaldību "Latvijas dzelzceļš" koncernā (turpmāk tekstā – *Koncerns*) sagatavots atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58.¹ panta noteikumiem. Paziņojumā iekļauta informācija, kas pamato Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksa "Labas korporatīvās pārvaldības ieteikumi uzņēmumiem Latvijā" un tā principu piemērošanu "Latvijas dzelzceļš" koncernā 2021. gadā.

UZŅĒMUMA STRATĒGIJA

Princips 1 Uzņēmumam ir izveidota aktuāla stratēģija, kurā noteikti uzņēmuma mērķi un virzība uz ilgtermiņa vērtības pieaugumu.

Latvijas dzelzceļš vispārējais stratēģiskais mērķis atbilstoši Ministru kabineta 16.06.2021. rīkojumam Nr. 421 ir nodrošināt efektīvu, drošu un ilgtspējīgu dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu, piedāvājot konkurētspējīgus loģistikas, dzelzceļa ritošā sastāva remonta un apkopes, kā arī stratēģiski svarīgu objektu apsardzes pakalpojumus un sekmējot videi draudzīgu dzelzceļa pārvadājumu attīstību. VAS "Latvijas dzelzceļš" ir izveidota un ar Padomes 14.07.2021. lēmumu Nr. PA 1.2/8-6 apstiprināta vidēja termiņa darbības stratēģija 2021.- 2025.gadam; tajā noteiktie mērķi un sasniedzamie rādītāji ir 2021.gada budžeta veidošanas pamats. Vadoties no *Koncerna* valdošajam uzņēmumam noteiktajiem finanšu mērķiem izstrādāts katras atkarīgās sabiedrības budžets. Budžeta izpildes kontroles ietvaros tiek vērtēti arī nefinanšu mērķi un galvenie darbības rādītāji.

VAS "Latvijas dzelzceļš" vidēja termiņa darbības stratēģijas mērķu sasniegšanas uzraudzībai reizi pusgadā (līdz kārtējā gada 15.februārim un 15.augustam) kapitāla daļu turētājam tiek iesniegta padomes sēdē izskatīta un apstiprināta atskaite par stratēģijas ieviešanas rīcības plāna izpildi

Latvijas dzelzceļa vidēja termiņa darbības stratēģijas nefinanšu mērķu izpilde 2021. gadā atspoguļota Vadības ziņojuma 5.punktā Nefinanšu paziņojums.

IEKŠĒJĀ KULTŪRA UN ĒTISKA UZVEDĪBA

Princips 2 Uzņēmums izstrādā iekšējās kultūras un ētiskas uzvedības kodeksu, kas uzņēmuma vadībai un darbiniekiem kalpo kā uzvedības standarts.

Koncerna korporatīvās vērtības, kā arī profesionālās rīcības un ētikas principi, nodrošinot, lai tie tiktu vērsti pret korupciju, interešu konflikta situāciju rašanos, prettiesisku iekšējās informācijas izmantošanu un jebkuru citu nelikumīgu un neētisku rīcību, ir noteikti "Latvijas dzelzceļš" koncerna Ētikas kodeksā.

Ētikas kodekss apkopo valdošā uzņēmuma VAS "Latvijas dzelzceļš" un atkarīgo sabiedrību ar ierobežotu atbildību komercdarbības labās prakses un darbinieku profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipus. Ētikas kodeksā ietvertie principi attiecināmi uz visiem *Koncerna* darbiniekiem pildot darba un amata pienākumus, savstarpējā saskarsmē, kā arī attiecībās ar Akcionāru vai Dalībnieku, valsts, pašvaldību un nevalstiskām institūcijām, klientiem, piegādātājiem un citām trešajām personām. *Koncerna* Ētikas kodekss jaunā redakcijā apstiprināts 2021. gadā, publicēts mājas lapā.

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMA, RISKU VADĪBA UN IEKŠĒJAIS AUDITS

Princips 3 Uzņēmumam ir iekšējās kontroles sistēma, kuras efektivitāti pārbauda padome.

Iekšējās kontroles sistēma ir *Koncerna* risku vadības, kontroles un pārvaldības pasākumu kopums, kura uzdevums ir nodrošināt mērķu sasniegšanu, efektīvu darbību, pārskatu ticamību, darbības atbilstību tiesību aktiem. *Latvijas dzelzceļš* iekšējās kontroles sistēmu pārbauda Padome. *Latvijas dzelzceļš* kā *Koncerna* valdošais uzņēmums koordinē iekšējās kontroles īstenošanu atkarīgajās sabiedrībās.

Latvijas dzelzceļa padome apstiprina būtiskākās koncerna politikas, kas ietver šādas jomas: korporatīvā pārvaldība, atalgojums, dividendes, iekšējais audits, informācijas atklāšana, aprite un konfidencialitāte, interešu konfliktu novēršana, korupcijas apkarošana, trauksmes celšana, godīgas konkurences īstenošana, dažādība, ilgtspēja, darījumu partneru izpēte, sankciju risku pārvaldība, personas datu apstrāde, risku vadība. Politikās ir noteiktas vienotas pārvaldības pamatnostādnes konkrētā darbības sfērā, reglamentēti lēmumu pieņemšanas pamatprincipi un funkciju sadale starp valdošo uzņēmumu un atkarīgajām sabiedrībām. Politiku īstenošanai tiek izstrādāti izrietošie dokumenti, kā arī politiku pamatnostādnes tiek ietvertas nolikumos, darba organizācijas dokumentos, darbinieku amata aprakstos. Sākot ar 2022.gadu reizi gadā *Latvijas dzelzceļš* padomei tiks iesniegti Valdes apstiprināti pārskati par būtiskāko politiku īstenošanu.

Ievērojot *Koncerna* pamatnostādnes, atkarīgajās sabiedrībās tiek izveidota, un pastāvīgi pilnveidota iekšējās kontroles un risku vadības sistēma, kuras pārvaldību katrā atkarīgajā sabiedrībā veic tās Valde.

Latvijas dzelzceļš padomes audita komiteja pārrauga iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmu, darbības atbilstības kontroles un iekšējā audita darbības efektivitāti un sniedz Padomei priekšlikumus to pilnveidošanai.

Princips 4 Uzņēmums identificē, novērtē un uzrauga ar tā darbību saistītos riskus.

Koncernā ir ieviesta risku vadības sistēma un noteikta risku ziņošanas kārtība saskaņā ar VAS “*Latvijas dzelzceļš*” padomes apstiprinātu “*Latvijas dzelzceļš*” koncerna risku vadības politiku. *Koncerna* risku vadības sistēmas pārvaldību veic *Latvijas dzelzceļš* valde, savukārt uzraudzību veic *Latvijas dzelzceļš* padome. Politika nav saistoša akciju sabiedrībai “LatRailNet”, tā risku pārvaldībā darbojas patstāvīgi.

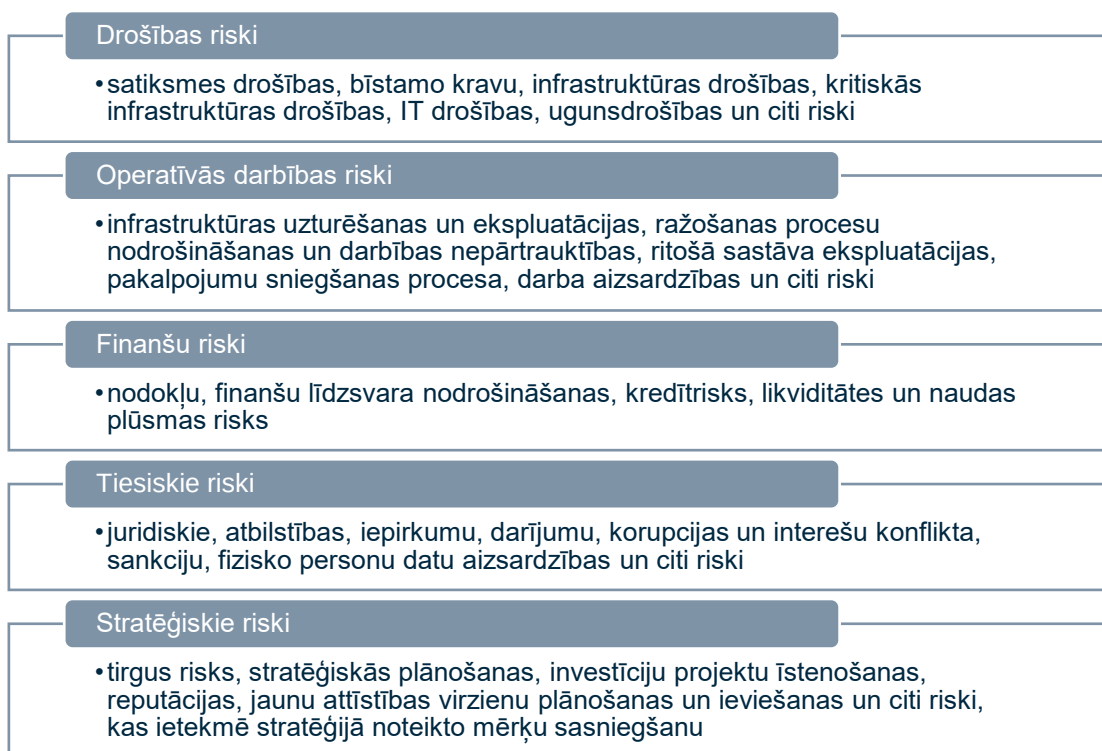
Risku vadība *Koncernā* balstās uz trīs aizsardzības līniju principu:

Pirmā aizsardzības līnija - primārā risku vadība valdošajā uzņēmumā un atkarīgajās sabiedrībās. Katras jomas vadītājs (risku īpašnieks) veic risku identificēšanu, novērtēšanu, risku mazināšanas un kontroles pasākumu noteikšanu un īstenošanu savā atbildības jomā, veic ikdienas vadību pār visiem riskiem, kas ietekmē konkrētās Sabiedrības un jomas darbību.

Otrā aizsardzības līnija - risku vadības procesa uzraudzība. Risku vadītāji pārbauda risku īpašnieku identificētos riskus un to vērtējumu, koordinē un kontrolē risku vadības pasākumu ieviešanu. Jomās, kurās risku vadības procesi *Koncernā* nodrošināti atbilstoši ārējos tiesību aktos noteiktajam regulējumam (satiksmes drošība, darba aizsardzība, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju drošība, kritiskās infrastruktūras drošība, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas un sankciju risku pārvaldīšana u.tml) risku vadības procesa uzraudzību pirmkārt veic risku uzraugi, kas par attiecīgo risku pārvaldību sniedz informāciju *Koncerna* risku vadītājam.

Trešā aizsardzības līnija - neatkarīga pārlicēbas sniegšana. *Latvijas dzelzceļš* Iekšējais audits sniedz neatkarīgu un objektīvu vērtējumu Valdei un Padomei par risku iekšējās kontroles sistēmas struktūru un efektivitāti, tajā skaitā arī par risku vadības aktivitātēm pirmajā un otrajā aizsardzības līnijā.

Riski tiek iedalīti risku kategorijās, kas apvieno pēc potenciālajām sekām līdzīgus vai radniecīgus riskus (skat. 1. attēlu, risku saraksts nav izsmeļošs).

1.attēls Risku iedalījums risku kategorijās

Koncernā ir definētas jomas, kurās risku iestāšanās nav pieņemama, tajā skaitā jebkuri riski, kas apdraud darbinieku veselību un dzīvību, dzelzceļa satiksmes drošību, kritiskās infrastruktūras drošību, var radīt IT drošības incidentus, vai kuru cēlonis ir prettiesiska rīcība ar *Koncerna* sabiedrību aktīviem un finanšu resursiem, tāpēc *Koncerna* sabiedrības uztur un pastāvīgi pilnveido kontroles mehānismus, lai minimizētu iespējamo riska iestāšanos.

Princips 5 Uzņēmumā ir izveidota iekšējā audita struktūrvienība, kas neatkarīgi un objektīvi izvērtē uzņēmuma darbību

Iekšējā audita funkciju *Koncernā* nodrošina VAS “Latvijas dzelzceļš” Iekšējā audita daļa, kas funkcionāli atrodas valdošā uzņēmuma Padomes tiešā pakļautībā. Iekšējā audita daļai ir tiesības veikt auditus un pārbaudes atkarīgajās sabiedrībās ar ierobežotu atbildību. Iekšējā audita daļa sniedz vērtējumu, sagatavojot iekšējā audita ziņojumus un pārskatus par VAS “Latvijas dzelzceļš” un atkarīgajām sabiedrībām ar ierobežotu atbildību atbilstoši apstiprinātajam gada audita plānam. Iekšējā audita ziņojumi tiek sniegti Valdei, Padomei un valsts kapitālu daļu turētāja pārstāvim.

2021. gadā veikti 11 iekšējie auditi:

- 4 kopējās pārvaldes un vadības sistēmas iekšējie auditi “Latvijas dzelzceļš” koncernā,
- 1 “Latvijas dzelzceļš” koncerna informācijas tehnoloģiju drošības politikas īstenošanas un uzraudzības sistēmas iekšējais audits
- 2 funkcionālās, personāla un finanšu vadības sistēmas iekšējie auditi *Latvijas dzelzceļš* struktūrvienībās,
- 1 finanšu vadības sistēmas iekšējais audits atkarīgajā sabiedrībā.
- 2 ārkārtas auditi
- 1 risku vadības brieduma pakāpes audits

Auditu noslēguma ziņojumi tiek izskatīti VAS “Latvijas dzelzceļš” padomes audita komitejā, un to rezultāti tiek pieņemti zināšanai VAS “Latvijas dzelzceļš” padomē.

Veikto auditu rezultātā sniegti 50 audita ieteikumi, no tiem 5 – augstas prioritātes, 33 – vidējas prioritātes, 12 – zemas prioritātes.

Bez tam 2021. gadā veiktas iekšējo auditu rezultātā sniegto ieteikumu un apstiprināto pasākumu ieviešanas uzraudzības pārbaudes, atbilstoši ieteikumu ieviešanas termiņiem – 35 ieteikumi ir ieviesti, un 15 nav iestāties ieviešanas termiņš.

ĀRĒJAIS REVIDENTS

Princips 6 Uzņēmumam ir neatkarīgs ārējais revidents.

VAS "Latvijas dzelzceļš" un atkarīgajām sabiedrībām ir neatkarīgs ārējais revidents.

Ārējā revidenta atlasei VAS "Latvijas dzelzceļš" koncerna sabiedrību 2021., 2022., 2023.gada pārskatu, VAS "Latvijas dzelzceļš" konsolidēto 2021., 2022., 2023.gada pārskatu revīzijas veikšanai tika piemērota sarunu procedūra bez publikācijas iepirkumu procedūrai "Revīzijas pakalpojumi", uzaicinot šādus pretendentes – SIA "ERNST & YOUNG BALTIC", AS "KPMG Baltics", SIA "PricewaterhouseCoopers" un SIA "Deloitte Latvia". Pēc lēmuma pieņemšanas par iepirkuma rezultātiem attiecībā uz atkarīgajām sabiedrībām ar ierobežotu atbildību lēmumu par revidenta ievēlšanu pieņem dalībnieku sapulce, attiecībā uz AS LatRailNet akcionāru sapulce lemj par revidenta ievēlšanu un atlīdzības noteikšanu revidentam. Attiecībā uz VAS "Latvijas dzelzceļš" akcionāru sapulce lemj par revidenta ievēlšanu un atlīdzības noteikšanu.

VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes audita komiteja uzrauga *Sabiedrības* gada pārskata un konsolidētā gada pārskata revīzijas norisi, pārbauda un uzrauga, vai *Sabiedrības* ieceltais zvērināts revidents pirms *Sabiedrības* gada pārskata un pirms konsolidētā gada pārskata revīzijas uzsākšanas un tās veikšanas laikā ievēro Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktās neatkarības un objektivitātes prasības, Regulas Nr.537/2014 6. panta noteikumus par sagatavošanos minētās revīzijas veikšanai un neatkarības apdraudējuma novērtēšanu un šīs regulas 5. pantā noteiktos ar revīziju nesaistītu pakalpojumu sniegšanas aizliegumus, informē padomi par *Sabiedrības* gada pārskata un konsolidētā gada pārskata revīzijā zvērināta revidenta izdarītajiem secinājumiem. VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes audita komiteja 2021. gadā uzraudzīja zvērinātu revidentu kandidātu atlases procesu.

PADOMES LOCEKĻU IEVĒLĒŠANA

Princips 7 Uzņēmums nodrošina caurskatāmu padomes locekļu ievēlēšanas un atsaukšanas kārtību.

VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes locekļu nominēšanas process atbilst korporatīvās pārvaldības labās prakses principiem, nodrošina atklātu, godīgu un profesionālu padomes locekļu atlasi, līdz ar to veicinot profesionālas un kompetentas kapitālsabiedrības institūcijas izveidi.

VAS "Latvijas dzelzceļš" padome:

Jānis LANGE, padomes priekšsēdētājs

Andris LIEPIŅŠ, padomes loceklis līdz 10.11.2021., padomes priekšsēdētāja vietnieks no 11.11.2021.

Andris MALDUPS, padomes loceklis

Reinis CEPLIS, padomes loceklis

Juris KAĻEŅUKS, padomes loceklis no 02.02.2022.

Aigars LAIZĀNS, padomes loceklis līdz 01.02.2021.

Atkarīgās sabiedrības padomes locekļu nominēšanu organizē saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem. Atkarīgās sabiedrības valdes un padomes locekļu skaitu nosaka, ievērojot Ministru kabineta noteikto valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši sabiedrības lielumu raksturojošiem rādītājiem un norāda Statūtos.

SIA "LDZ CARGO" padome:

Silvija DREIMANE, padomes priekšsēdētāja līdz 13.08.2021.

Baiba Beatrise SLEŽE, padomes locekle līdz 16.08.2021., padomes priekšsēdētāja no 17.08.2021. līdz 03.01.2022.

Rems RAZUMS, padomes priekšsēdētājs no 04.01.2022.

Raimonds FREIMANIS, padomes loceklis no 04.01.2022.

Edvīns KORNELIUSS, padomes loceklis

SIA "LDz ritošā sastāva serviss" padome:

Guntis STAFECKIS, padomes priekšsēdētājs no 14.08.2020.

Baiba Beatrise SLEŽE, padomes locekle, no 04.01.2022.

Āris DANDENS, padomes loceklis no 04.01.2022.

Rems RAZUMS, padomes loceklis līdz 03.01.2022.

Egils FELDMANIS, padomes loceklis līdz 13.08.2021

A/S "LatRailNet" padome:

Edmunds BEĻSKIS, padomes priekšsēdētājs no 16.02.2021.

Mārtiņš BIČEVSKIS, padomes priekšsēdētāja vietnieks no 16.02.2021.

Andrejs PANČENKO, padomes loceklis no 16.02.2021.

Princips 8 Padomes locekļiem kopā ir atbilstoša pieredze un kompetence.

Padomes sastāvs tiek veidots tā, lai nodrošinātu labai pārvaldībai un *Latvijas dzelzceļš* komercdarbības veidiem vai nozarei nepieciešamās kompetences, neatkarību lēmumu izvērtēšanā un pieņemšanā. Informāciju par padomes locekļu profesionālo darba pieredzi, izglītību skatīt mājas lapā

Princips 9 Uzņēmuma padomē ir neatkarīgi padomes locekļi

VAS "Latvijas dzelzceļš" padomē ir neatkarīgie padomes locekļi, kuri atbilst ārējos tiesību aktos noteiktām neatkarības prasībām. Informāciju par padomes locekļu atbilstību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajiem neatkarīga padomes locekļa kritērijiem skatīt mājas lapā

PADOMES UN VALDES ATALGOJUMA NOTEIKŠANAS PRINCIPI

Princips 10 Uzņēmumā ir ieviesta atalgojuma politika

Koncernā ir ieviesta "Latvijas dzelzceļš" koncerna atalgojuma politika. *Koncerna* Sabiedrību padomes un valdes locekļu atlīdzība (veidi, apmērs) tiek noteikta saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, ievērojot uz tā pamata izdotus Ministru kabineta noteikumus, Pārresoru koordinācijas centra vadlīnijas un Satiksmes ministrijas izdotos iekšējos noteikumos noteiktos atlīdzības noteikšanas principus padomes un valdes locekļiem. *Latvijas dzelzceļš* nosaka vienotu kārtību atkarīgo sabiedrību ar ierobežotu atbildību padomes un valdes locekļu atlīdzības noteikšanai. Šis noteikums nav attiecināms uz akciju sabiedrību "LatRailNet", attiecībā uz ko piemēro tikai ārējos tiesību aktus un tajos noteiktos ierobežojumus.

PADOMES DARBA ORGANIZĒŠANA UN LĒMUMU PIEŅEMŠANA

Princips 11 Uzņēmumā ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija.

VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes darba organizācija ir noteikta VAS „Latvijas dzelzceļš” padomes reglamentā. Padomes sēdes darba kārtība tiek sastādīta, balstoties uz apstiprināto gada plānu, iepriekšējā padomes sēdē nolemtu par nākamajā sēdē izskatāmajiem jautājumiem, padomes locekļu, valdes un kapitāla daļu turētāja pārstāvja priekšlikumiem. 2021.gadā notikušas 17 VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes sēdes.

Atkarīgo sabiedrību padomes darba organizācijas pamatprincipi ir noteikti "Latvijas dzelzceļš" koncerna sabiedrību ar ierobežotu atbildību pārvaldes politikā, "Latvijas dzelzceļš" koncerna atkarīgo sabiedrību padomes un valdes locekļu atlīdzības vadlīnijās.

Princips 12 Padome pieņem informētus un izsvērtus lēmumus.

Koncerna uzņēmumu padomes pieņemot lēmumus, veicina vidēja termiņa darbības stratēģijā iekļauto mērķu sasniegšanu, izvērtē riskus, īstermiņa un ilgtermiņa ietekmi uz kapitālsabiedrības vērtību, ilgtspēju un atbildīgu attīstību. Pieņemot lēmumus, padomei ir pienākums rūpīgi izvērtēt visu tai nodrošināto informāciju, iespējamos riskus un alternatīvas, neuzņemoties nepamatotu, nesaprātīgu risku, stratēģiskiem vai netipiskiem lēmumiem, izvirzot augstākas prasības, ja nepieciešamos, pieaicinot ārēju konsultantu.

Princips 12.1 Komiteja sagatavo priekšlikumus lēmumu pieņemšanai padomē.

VAS "Latvijas dzelzceļš" ir izveidota padomes audita komiteja ar mērķi sniegt atbalstu padomei gada pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzībā, iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmas darbības uzraudzības uzdevumu veikšanai, sniegt priekšlikumus lēmumu pieņemšanai padomē. Audita komitejas priekšsēdētājs ir Reinis Cepulis, komitejas locekļi - Andris Liepiņš un Andris Maldups. 2021. gadā notikušas 11 VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes audita komitejas sēdes, kurās atbilstoši darba kārtības jautājumiem piedalījušies *Latvijas dzelzceļa* valdes loceklis, iekšējā audita daļas vadītājs, direktori, risku un risku pārvaldības procesu vadītājs, kā arī ārējie revidenti. VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes audita komitejas nolikumu skatīt mājas lapā.

INTEREŠU KONFLIKTA NOVĒRŠANA

Princips 13 Valdes un padomes locekļi skaidri apzinās interešu konflikta izpausmes un ir informēti par nepieciešamo rīcību interešu konflikta gadījumā.

"Latvijas dzelzceļš" koncerna valdošā uzņēmuma un atkarīgo sabiedrību padomes un valdes locekļi ir valsts amatpersonas saskaņā ar likumu "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", un tiem ir jāievēro iepriekš minētajā likumā noteiktie vispārējie un speciālie valsts amata savienošanas, kā arī ienākumu gūšanas, komercdarbības, dāvanu un ziedojumu pieņemšanas un citi ierobežojumi, kā arī valsts amatpersonas pienākumi.

Valdošā uzņēmuma un atkarīgo sabiedrību valdes locekļi savā darbībā ievēro Komerclikuma noteikumus darījumu slēgšanai ar saistītajām personām, kā arī konkurences aizliegumu.

Latvijas dzelzceļa padomes kompetencē ir apstiprināt darījuma slēgšanu starp *Latvijas dzelzceļu* un *Latvijas dzelzceļa* valdes locekli un izskatīt jautājumus, kas saistīti ar valdes locekļu amata savienošanu un interešu konflikta situācijām.

Atkarīgās sabiedrības padome vai, attiecīgi, dalībnieku (akcionāru) sapulce apstiprina darījuma slēgšanu vai dod piekrišanu darījuma slēgšanai starp atkarīgo sabiedrību un tās padomes vai valdes locekli vai saistīto personu, un, atbilstoši ārējiem un iekšējiem tiesību aktiem par interešu konflikta situāciju novēršanu valsts amatpersonu darbībā, izlemj interešu konflikta situāciju un amatu savienošanas jautājumus.

VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes reglamentā noteikti padomes locekļu pienākumi izvairīties no interešu konflikta, kā arī pieņemt lēmumu nepiedalīties lēmuma pieņemšanā, vai neveikt citas ar padomes locekļa pienākumu pildīšanu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt padomes locekļa, tā ģimenes locekļu vai radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses un informēt padomi par potenciālajiem interešu konfliktiem.

AKCIONĀRU SAPULCE

Princips 14 Uzņēmums savlaicīgi nodrošina akcionārus ar informāciju par akcionāru sapulces norisi, sniedzot visu nepieciešamo informāciju lēmumu pieņemšanai.

Akcionāru sapulces tiek organizētas saskaņā ar Satiksmes ministrijas iekšējiem noteikumiem "Valsts kapitāla daļu pārvaldes kārtība".

VAS "Latvijas dzelzceļš" valde un padome virza izskatīšanai akcionāru sapulcē jautājumus, par kuriem, saskaņā ar normatīvajiem aktiem lēmumu ir tiesības pieņemt akcionāru sapulcei vai par kuriem valdei un padomei nepieciešama akcionāru sapulces iepriekšēja piekrišana. Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis jebkurā laikā no VAS "Latvijas dzelzceļš" padomes un valdes var pieprasīt informāciju, kas tieši vai netieši var ietekmēt akcionāru sapulces lēmumus un kas ir nepieciešama valsts kapitāla daļu pārvaldes nodrošināšanai, kā arī publiskas personas doto uzdevumu attiecībā uz valsts kapitāla daļu pārvaldi un informācijas sniegšanu izpildes nodrošināšanai.

Atkarīgo sabiedrību dalībnieku sapulces reglaments nosaka *Koncerna* sabiedrību ar ierobežotu atbildību dalībnieku sapulču noturēšanas un protokolēšanas kārtību. Visus jautājumus, kurus atkarīgā sabiedrība iesniedz izskatīšanai dalībnieku (akcionāru) sapulcē, iepriekš izskata atkarīgās sabiedrības valdē un padomē (ja tāda ir izveidota).

Dalībniekam ir tiesības jebkurā laikā saņemt no atkarīgās sabiedrības informāciju par sabiedrības darbību un iepazīties ar visiem atkarīgās sabiedrības dokumentiem, kas tieši vai netieši var ietekmēt dalībnieka lēmumu pieņemšanu.

Princips 15 Uzņēmums veicina efektīvu akcionāru iesaisti lēmumu pieņemšanā un iespējami lielāku akcionāru dalību akcionāru sapulcēs.

Latvijas dzelzceļš ir valsts akciju sabiedrība, kas darbojas saskaņā ar statūtiem, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Komerclikumu un citiem tiesību aktiem. *Latvijas dzelzceļš* 100% kapitāla daļu pieder valstij, un to turētājs ir Latvijas Republikas Satiksmes ministrija. *Latvijas dzelzceļa* pārvaldi īsteno Akcionārs, akcionāru sapulce, Padome un Valde Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktās kompetences ietvaros. *Latvijas dzelzceļa* akcionāru sapulces kompetencē esošos lēmumus akcionāru sapulcē pieņem valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis.

Akcionāra intereses *Latvijas dzelzceļa* akcionāru sapulcē pārstāv Satiksmes ministrijas valsts sekretārs vai ar valsts sekretāra rīkojumu noteikta cita ministrijas amatpersona, kurai ir visas tiesību aktos paredzētās kapitāla daļu turētāja pārstāvja tiesības, pienākumi un atbildība.

Satiksmes ministrijas izdotie iekšējie noteikumi nosaka kārtību, kādā Satiksmes ministrija organizē valsts kapitāla daļu pārvaldību, lai nodrošinātu vienotu, koordinētu un prognozējamu valsts kapitāla daļu pārvaldības sistēmu un sadarbību starp Satiksmes ministriju, kā valsts kapitāla daļu turētāju un kapitālsabiedrībām, kurās tā ir kapitāla daļu turētājs.

VAS "Latvijas dzelzceļš" atkarīgo sabiedrību dalībnieku (akcionāru) sapulcē dalībnieku/akcionāru pārstāv un lēmumus pieņem *Latvijas dzelzceļa* valde. Par sapulces vadītāju Dalībnieks (Akcionārs) ievēl *Latvijas dzelzceļa* valdes priekšsēdētāju vai, viņa prombūtnes gadījumā vai, ja tas piedalās sapulcē, klāt neesot, citu *Latvijas dzelzceļa* valdes locekli.

Princips 16 Uzņēmums izstrādā un ar akcionāriem apspriež dividenžu politiku.

Latvijas dzelzceļš ievēro prognozējamās un dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanas kārtību, kas ir noteikta Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un saskaņā ar to izdotajos Ministru kabineta noteikumos. Prognozējamo Atkarīgās sabiedrības peļņas daļu, kas izmaksājama dividendēs, un dividendēs izmaksājamo peļņas daļu nosaka saskaņā ar tiesību aktiem.

VAS "Latvijas dzelzceļš" un atkarīgo sabiedrību dividendēs izmaksājamā peļņas daļa tiek plānota parasti piecu gadu periodam, un tā ir noteikta vidēja termiņa darbības stratēģijā. *Koncerna* ekonomiskā situācija ļauj izdarīt prognozi, ka vidēja termiņa stratēģijas periodam no 2021. līdz 2025. gadam atkarīgo sabiedrību dividendes būs jānovirza *Latvijas dzelzceļa* finanšu līdzsvara nodrošināšanai, savukārt *Latvijas dzelzceļa* kā valdošā uzņēmuma peļņa bez valsts līdzekļiem finanšu līdzsvara nodrošināšanai tiek prognozēta tikai 2025. gadā

UZŅĒMUMA DARBĪBAS CAURSKATĀMĪBA

Princips 17 Uzņēmums regulāri un laikus informē akcionārus un citas ieinteresētās personas par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuāliem jautājumiem

Latvijas dzelzceļa mājas lapā www.ldz.lv *Koncerna* sabiedrības publisko informāciju atbilstoši tiesību aktos noteiktajam, nodrošinot, ka publicētā informācija ir savlaicīga un sniedz skaidru priekšstatu par *Koncerna* pārvaldību, saimniecisko darbību un finanšu rezultātiem.

VAS "Latvijas dzelzceļš" kopš 2016. gada sagatavo un savā mājas lapā publicē ilgtspējas pārskatu, kas tiek sagatavots atbilstoši starptautiski atzītajām Global Reporting Initiative (GRI) vadlīnijām. 2021. gada pārskatu plānots publicēt 2022. gada jūnijā.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

M.Kleinbergs

Valdes locekle

V.Balode-Andrūsa

Valdes loceklis

R.Plavnieks

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

Neatkarīga revidenta ziņojums

Valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" akcionāram

Mūsu atzinums

Mūsuprāt, pievienotajā konsolidētajā gada pārskatā ietvertais konsolidētais finanšu pārskats, kas atspoguļots no 17. līdz 59. lappusei, sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par VAS "Latvijas dzelzceļš" ("Sabiedrība") un tās meitas sabiedrību (kopā "Koncerns") konsolidēto finanšu stāvokli 2021. gada 31. decembrī un Koncerna darbības konsolidētajiem finanšu rezultātiem un konsolidēto naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Ko mēs esam revidējuši

Koncerna konsolidētais finanšu pārskats ietver:

- konsolidēto peļņas vai zaudējumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī,
- konsolidēto apvienoto ieņēmumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī,
- konsolidēto pārskatu par finansiālo stāvokli 2021. gada 31. decembrī,
- konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī,
- konsolidēto naudas plūsmu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, kā arī
- konsolidētā finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgus grāmatvedības uzskaites principus un citu paskaidrojošu informāciju.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā Revidenta atbildība par konsolidētā finanšu pārskata revīziju.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Koncerna saskaņā ar Starptautisko Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksu (ieskaitot starptautiskos neatkarības standartus), kuru izdevusi Starptautiskā grāmatvežu ētikas standartu padome (SGESP kodekss), un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām ētikas prasībām, kas ir spēkā attiecībā uz mūsu veikto konsolidētā finanšu pārskata revīziju Latvijas Republikā. Mēs esam izpildījuši mūsu citus ētikas pienākumus saskaņā ar SGESP kodeksu un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautās ētikas prasības.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu

Vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver:

- Informāciju par Koncerna mātes sabiedrību, kas sniegta pievienotajā konsolidētajā gada pārskatā no 3. līdz 4. lappusei,
- Vadības ziņojumu (tai skaitā Nefinanšu paziņojumu), kas sniegts pievienotajā konsolidētajā gada pārskatā no 5. līdz 16. lappusei,
- VAS "Latvijas dzelzceļš" paziņojumu par korporatīvo pārvaldību "Latvijas dzelzceļš" koncernā 2021. gadā, kuru Koncerna vadība sagatavojusi kā atsevišķu ziņojumu un kas sniegts pievienotajā konsolidētajā gada pārskatā no 60. līdz 66. lappusei,

bet tā neietver konsolidēto finanšu pārskatu un mūsu revidenta ziņojumu par to.

PricewaterhouseCoopers SIA
Kr. Valdemāra iela 21-21, Rīga, LV-1010, Latvia, LV40003142793
T: +371 6709 4400, F: +371 6783 0055, www.pwc.lv

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

Mūsu atzinums par konsolidēto finanšu pārskatu neattiecas uz konsolidētā gada pārskatā ietverto citu informāciju.

Saistībā ar konsolidētā finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no konsolidētā finanšu pārskata informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Vadības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likuma prasībām. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt, visos būtiskajos aspektos:

- Informācijā par Koncerna mātes sabiedrību, Vadības ziņojumā (tai skaitā Nefinanšu paziņojumā) un VAS "Latvijas dzelzceļš" paziņojumā par korporatīvo pārvaldību "Latvijas dzelzceļš" koncernā 2021. gadā sniegtā informācija par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots konsolidētais finanšu pārskats, atbilst konsolidētajam finanšu pārskatam, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Koncernu un tā darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības citā informācijā. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

Vadības un personu, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, atbildība par konsolidēto finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par šī konsolidētā finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu konsolidētā finanšu pārskata, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot konsolidēto finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Koncerna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Koncerna spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien vadība neplāno likvidēt Koncernu vai pārtraukt tā darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Koncerna likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, ir atbildīgas par Koncerna finanšu pārskata sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka konsolidētais finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka, revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo konsolidēto finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka konsolidētajā finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.

- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Koncerna iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz konsolidētajā finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Koncerns savu darbību var pārtraukt.
- Izvērtējam vispārēju konsolidētā finanšu pārskata izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai konsolidētais finanšu pārskats patiesi atspoguļo pārskata pamatā esošos darījumus un notikumus.
- Iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncernā iekļauto sabiedrību finanšu informāciju vai uzņēmējdarbību Koncerna ietvaros ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidēto finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs joprojām esam pilnībā atbildīgi par mūsu revīzijas atzinumu.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta Koncerna pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

PricewaterhouseCoopers SIA
Zvērinātu revidentu komercsabiedrība
Licence Nr. 5

Ilandra Lejiņa
Atbildīgā zvērinātā revidente
Sertifikāts Nr. 168

Valdes locekle

Rīga, Latvija
2022. gada 08. martā

Neatkarīga revidenta ziņojums parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.